Limba română

Viorica GAL

80 de teste propuse şi rezolvate

pentru:

- testarea națională
- olimpiade școlare
- examenul de bacalaureat
- admiterea în facultate

CORINT

Scanned with OKEN Scanner

Redactor: **G. MOLDOVEANU**

Tehnoredactare computerizată: **LILI GAIBĂR**

Coperta: **WALTER RIESS**

Pentru comenzi și informații
adresați-vă la:

Editura CORINT
Str. Teodosie Rudeanu nr. 21
Sector 1, București
Tel: 222.19.49, 223.19.28;
Fax: 222.40.34
E-mail: corint@dnt.ro

ISBN: 973-653-521-5

Toate drepturile asupra acestei lucrări
sunt rezervate Editurii CORINT

Scanned with OKEN Scanner

Prof. Viorica Gal

LIMBA ROMÂNĂ

80 de teste propuse şi rezolvate

pentru:

- testarea națională
- olimpiade școlare
- examenul de bacalaureat
- admiterea în facultate

Ediția a II-a

CORINT
București, 2003

Scanned with OKEN Scanner

„Gramatica este un meșteșug
prin care învățăm să cunoaștem o limbă
a o vorbi și a o scrie după legile și firea ei."

Ion Heliade Rădulescu

Scanned with OKEN Scanner

ARGUMENT

Lucrarea de faţă îşi propune să vină în sprijinul tuturor celor ce studiază limba română, oferindu-le un material bogat şi variat care să-i ajute să-şi completeze, consolideze şi evalueze cunoştinţele acumulate de-a lungul anilor de şcoală.

Materialul sintetizează, sub forma a optzeci de teste, cunoştinţe din toate compartimentele limbii – vocabular, fonetică, ortografie, ortoepie, morfologie, sintaxă – cu itemi de tip pereche, cu alegere dual㠹i multiplă şi analiză gramaticală.

Noutatea acestei lucrări constă în abordarea progresivă a cunoştinţelor. Astfel, primele treizeci de teste constituie o etapă pregătitoare pentru rezolvarea următoarelor cincizeci de teste, de o mai mare complexitate şi dificultate. În acest fel, lucrarea se adresează deopotrivă elevilor din clasele gimnaziale sau de liceu, cât şi candidaţilor la concursurile şcolare sau la admiterea în facultăţile la care se susţine această probă.

Fiecare test este însoţit de bareme de notare detaliate, punctajul maxim în cazul soluţionării corecte a tuturor sarcinilor fiind de 10 puncte.

Elevii au posibilitatea să-şi urmărească pas cu pas şi obiectiv propriul progres atât în dobândirea cunoştinţelor, cât şi în consolidarea deprinderilor, verificându-şi răspunsurile cu rezolvarea testelor din partea a doua a cărţii. În acest fel, lucrarea poate fi utilizată şi în procesul evaluării performanţelor şcolare.

Textele supuse analizei au fost selectate din scrieri reprezentative pentru proza şi poezia românească, avându-se în vedere, în egală măsură, valoarea lor artistică şi educativă.

Prin determinarea sarcinilor didactice urmărite s-a ţinut seama şi de dificultăţile reale întâmpinate de elevi, de-a lungul anilor de studiu, în însuşirea cunoştinţelor de fonetică, vocabular, morfologie sau sintaxă.

Scopul învăţării limbii române în şcoală este esenţial pentru formarea elevului şi constă în construirea unor mesaje lingvistice corecte, clare şi nuanţate. În măsura în care pot constitui un instrument de lucru eficient în această direcţie, atât pentru elevi, cât şi pentru profesorii lor, credem că cele 80 de teste propuse şi rezolvate în această lucrare îşi dovedesc pe deplin utilitatea.

Prof. Viorica Gal

Scanned with OKEN Scanner

TESTE PROPUSE

- Vocabular
- Fonetică
- Ortografie
- Ortoepie
- Morfologie
- Sintaxă

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 1

Se dă textul:

„Dar odată am dat peste cartea de citire a fratelui meu şi, după prima pagină, n-am mai putut s-o las din mână."

(Mircea Eliade - „Memorii")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor; precizaţi subiectele şi arătaţi felul lor. – 1,50 p.

b) Arătaţi cum s-a format cuvântul „citire"; daţi încă trei exemple de cuvinte derivate de la acelaşi cuvânt de bază şi alcătuiţi cu ele câte o propoziţie. – 1,35 p. (0,60; 3×0,25)

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (4×0,50)

d) Explicaţi folosirea cratimei în text. – 1 p. (2×0,50)

II. Rescrieţi forma corectă a cuvintelor din următoarele variante: particolă/particulă; corijent/corigent; propietate/proprietate. – 0,75 p.

III. Recunoaşteţi prepoziţiile din text. – 0,40 p.

IV. Alcătuiţi propoziţii în care cuvintele „carte" şi „prieten" să fie, pe rând, subiecte şi complemente directe. – 2 p. (4×0,50).

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 2

Se dă textul:

„Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie,
Ţara mea de glorii, ţara mea de dor?"

(M. Eminescu - „Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie")

Cerinţe:

I. a) Transformaţi propoziţia dată într-o propoziţie simplă; subliniaţi cu două linii subiectul şi cu una predicatul. – 0,50 p.

b) Scrieţi familia lexicală a cuvântului „dor" (minimum 5 cuvinte) şi grupaţi cuvintele derivate după valoarea lor morfologică – 0,50 p.

c) Recunoaşteţi pronumele personale din text şi analizaţi-le. – 1,50 p.

d) Explicaţi rolul primelor două virgule din text. – 0,50 p.

II. Alcătuiţi trei propoziţii în care subiectul, atributul şi numele predicativ să fie exprimate prin pronume personale de politeţe. – 1,50 p.

Scanned with OKEN Scanner

III. Alegeţi formele corecte de plural:
a) obiceie, roduri, biciuri; b) obiceiuri, roade, bice. – 0,50 p.

IV. Identificaţi diftongii şi hiaturile din textul dat; marcaţi semivocala – 1,50 p.

V. Alcătuiţi enunţuri cu următoarele cuvinte: decât/de cât; altfel/alt fel. – 1 p.

VI. Scrieţi mai multe sinonime pentru cuvintele de mai jos şi alcătuiţi câte un enunţ pentru fiecare dintre aceste cuvinte: ţară, glorie, a dori. – 1,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 3

Se dă textul:

„Neguri albe, strălucite
Naşte luna argintie,
Ea le scoate peste ape,
Le întinde pe câmpie."

(M. Eminescu - „Crăiasa din poveşti")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 0,75 p.
b) Delimitaţi propoziţiile şi arătaţi felul lor. – 1,50 p.
c) Analizaţi sintactic şi morfologic substantivele şi adjectivele din text. – 2,80 p. (7×0,40)
d) Scrieţi familia lexicală a cuvântului „alb". – 0,45 p.

II. Despărţiţi în silabe cuvintele: argintie, strălucite, transcrie, inegal. – 1 p.

III. Alcătuiţi trei propoziţii în care substantivul „luna" să fie în cazurile G şi D, cu diferite funcţii sintactice. – 1,50 p. (3×0,50)

IV. Găsiţi antonimele cuvintelor: alb; vechi; simplu; totdeauna; legal. – 1 p. (5×0,20)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 4

Se dă textul:

„Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm şi florile-n grădină –
Dormi în pace!"

(M. Eminescu - „Somnoroase păsărele")

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Identificați verbele din text și analizați-le. – 1 p.

b) Alcătuiți propoziții în care cuvintele „izvoare" și „codru" să fie pe rând atribute și complemente indirecte. – 2 p.

c) Alcătuiți familia lexicală a cuvântului „negru". – 0,50 p.

d) Găsiți un sinonim lexical pentru cuvântul „codru" și alcătuiți cu el un enunț. – 0,50 p.

e) Indicați personificările din text. – 0,75 p.

II. Conjugați la modul indicativ, timpul prezent, verbul „a continua". – 1 p.

III. Scrieți forma de singular nearticulat a substantivelor: uși, coji, scântei. – 0,75 p.

IV. Numele zilelor săptămânii (luni, marți ș.a.m.d.) sunt de genul feminin sau masculin? – 1 p.

V. Construiți enunțuri în care să aveți derivate diminutivale de la cuvintele: izvor, floare, grădină; subliniați sufixele. – 1,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 5

Se dă textul:

„Iar bunicul, care fusese profesor, care văzuse multe întâmplări în viață și citise multe cărți, vorbi și el, cu o altfel de milă."

(Cezar Petrescu - „Fram, ursul polar")

Cerințe:

I. a) Analizați substantivele din text. – 3 p.

b) Explicați ortografierea substantivului „copiii". – 0,50 p.

c) Alcătuiți propoziții în care substantivele „bunicul", „cartea", „Victor", „Carmen" să fie în cazul D. – 2 p.

d) Sunetul „e" din cuvintele „ceas", „geam", „întorceau", „gheată", „supravegheau" este vocală, semivocală sau literă ajutătoare? – 1 p.

e) Identificați diftongii din text; marcați semivocala. – 0,50 p.

f) Găsiți câte un sinonim cuvintelor: profesor, întâmplare, carte, milă. – 1 p.

II. Alcătuiți patru enunțuri cu complemente directe exprimate prin pronume și substantive; subliniați-le. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 6

Se dă textul:

„Zările, de farmec pline,
Strălucesc în luminiș;
Zboară mierlele-n tufiș
Și din codri noaptea vine
Pe furiș."

(George Coșbuc - „Noapte de vară")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor; identificați subiectele și arătați felul lor. – 1,20 p. (6×0,20)

b) Despărțiți textul în propoziții și arătați felul lor. – 1,50 p. (3×0,50)

c) Identificați complementele circumstanțiale de loc; analizați morfologic părțile de vorbire prin care se exprimă. – 1,50 p. (3×0,50)

d) Identificați diftongii din text. – 0,75 p.

e) Puneți verbul „a veni" la toate timpurile modului indicativ, persoana a II-a singular. – 0,90 p. (6×0,15)

II. Alcătuiți propoziții în care cuvintele „noapte", „primăvară", „marți" să fie, pe rând, substantive și adverbe. – 1,50 p. (6×0,25)

III. Găsiți câte un sinonim pentru cuvintele: farmec, codru, luminiș. – 0,30 p.

IV. Alcătuiți două propoziții în care conjuncția „și" să lege două atribute și două nume predicative. – 0,80 p. (2×0,40)

V. În cuvintele: „axă", „sufix", „pix", litera „x" notează:

a) grupul de sunete „cs".; b) grupul de sunete „gz". – 0,55 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 7

Se dă textul:

„Dragi-mi erau tata și mama, frații și surorile și băieții satului cu care cutreieram dumbrăvile și luncile umbroase."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor; identificați subiectele și arătați felul lor. – 1 p.

b) Delimitați propozițiile și arătați felul lor. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

c) Analizaţi cuvintele subliniate. – 1,50 p.
d) Alcătuiţi propoziţii în care substantivul „mama" să aibă funcţie sintactică de nume predicativ, atribut, complement direct în Ac. – 1,50 p.

II. Construiţi enunţuri cu următoarele cuvinte:
nu-l / nul; v-ar / var; l-aş / laş. – 1,50 p.

III. Formaţi derivate diminutivale de la următoarele cuvinte şi arătaţi procedeul de formare: mamă, copil, nas, muscă. – 1 p.

IV. Se scrie şi se pronunţă corect:
a) dişciplină, muşcular, ştand;
b) disciplină, muscular, stand. – 0,50 p.

V. Alegeţi forma corectă de vocativ: codre, române, oltene sau codrule, românule, olteanule. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

TESTUL 8

Se dă textul:

„Un freamăt lin trecea din ram în ram
Şi un miros venea adormitor."

(Mihai Eminescu - „Fiind băiet păduri cutreieram")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 0,50 p.
b) Delimitaţi propoziţiile şi arătaţi felul lor. – 0,50 p.
c) Analizaţi sintactic şi morfologic versul al doilea. – 1,60 p. (4×0,40)
d) Găsiţi sinonimele cuvintelor: freamăt, lin, ram. – 0,75 p.
e) Construiţi un enunţ în care cuvântul „lin" să aibă altă valoare morfologică decât cea din text. – 0,50 p.

II. Alcătuiţi propoziţii în care predicatul să fie exprimat prin verbul „a crea" la indicativ prezent, persoana I singular şi I plural. – 1 p.

III. Alcătuiţi familia lexicală a cuvântului „nor" şi arătaţi procedeul de formare. – 0,75 p.

IV. Despărţiţi în silabe cuvintele: freamăt, anii, niciodată, dreptunghic, funcţie, jertfă. – 1 p.

V. Rescrieţi forma corectă: smarald / smarand. – 0,40 p.

VI. Construiţi două propoziţii în care verbul „a fi" să fie verb copulativ şi verb predicativ. – 1 p.

VII. Alcătuiţi propoziţii cu următoarele cuvinte: al/a-l, ai/a-i
– 1 p. (4×0,25)

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 9

Se dă textul:

„Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă."

(Mihai Eminescu - „Lacul")

Cerințe:

I. a) Identificați substantivele și adjectivele din text și analizați-le. – 2,50 p.

b) Declinați în propoziții substantivul „codru" la singular articulat cu articolul hotărât. – 1,50 p. (5×0,30)

II. Dați trei exemple de substantive care au aceeași formă la singular și plural; construiți scurte enunțuri. – 1,50 p.

III. Formați derivate augmentative ale cuvintelor: băiat, casă. – 0,50 p.

IV. Construiți trei propoziții cu substantive compuse prin abrevieri; precizați cazul și funcția sintactică. – 1,50 p.

V. Exemplificați trei funcții sintactice ale pronumelui personal. – 1,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 10

Se dă textul:

„Împărat slăvit e codrul
Neamuri mii îi cresc sub poale,
Toate înflorind din mila
Codrului, Măriei-Sale."

(Mihai Eminescu - „Povestea codrului")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și analizați-le. – 1 p.

b) Alcătuiți două propoziții în care verbul „a fi" să fie auxiliar. – 1 p.

c) Identificați diftongii din text. – 0,60 p.

II. Transformați următoarele adjective în substantive și alcătuiți cu ele scurte propoziții: slăvit, verde. – 1 p.

III. Alcătuiți enunțuri în care cuvântul „căldură" să fie atribut în G și Ac. – 1,50 p.

IV. Găsiți antonimele cuvintelor următoare: sălbatic, odată, aici, a prinde, atent. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

V. Alcătuiți enunțuri scurte în care să apară corect folosite următoarele cuvinte: numai/nu mai, totuna/tot una, întruna/într-una. – 2,40 p.

VI. Alegeți cuvintele derivate cu prefixul „stră": străin, străbun, străinătate, strănut, strănepot. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 11

Se dă textul:

„Iaca, asta e litera «a», cea dintâi literă a alfabetului. Cu asta, copii, începe povestea literelor."

(Ionel Teodoreanu - „Prăvale-Baba")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele, arătați felul lor și analizați părțile de vorbire prin care sunt exprimate. – 1,50 p.

b) Alcătuiți patru propoziții în care substantivul „poveste" să fie în Ac.; precizați funcția sintactică. – 2 p.

c) Construiți câte un enunț în care verbul „a începe" să fie la modurile gerunziu și supin cu funcția sintactică de complement direct. – 1,50 p.

d) Alcătuiți trei enunțuri cu derivate din familia lexicală a cuvântului „copil"; subliniați cu o linie sufixele și cu două linii prefixele. – 1,50 p.

II. Precizați sensul următoarelor expresii: „cu foc", „a lua foc", „a sta ca pe foc"; construiți propoziții cu aceste expresii. – 1,50 p.

III. Precizați forma corectă:

a) Lucrările la amândoi colegii au fost premiate.

b) Lucrările amânduror colegilor au fost premiate. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 12

Se dă textul:

„Copiii care sunt cuminți, care au minte ageră și care sunt și silitori la învățătură merită nota zece."

(Ionel Teodoreanu - „Prăvale-Baba")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

b) Delimitaţi textul în propoziţii şi precizaţi, prin rescriere, care e propoziţia principală; subliniaţi-i subiectul şi predicatul. – 0,50 p.

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

II. Indicaţi cuvintele de bază de la care s-au format cuvintele de mai jos; identificaţi sufixele şi prefixele: învăţătură, silitor, zâmbet, străluci. – 1,20 p.

III. Găsiţi sinonime pentru cuvintele: „copil", „ager", „silitor" şi construiţi câte un enunţ cu fiecare dintre ele. – 1,50 p.

IV. Găsiţi antonimele cuvintelor: „cuminte", „silitor", „atent" şi construiţi cu ele câte un enunţ. – 0,75 p.

V. Precizaţi forma literară:

a) fluture, roţi, treburi, berbec;

b) flutur, roate, trebi, berbece. – 0,75 p.

VI. Construiţi două propoziţii în care substantivul „copilărie" să fie în G cu funcţie sintactică de atribut, cu şi fără prepoziţie. – 1,30 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 13

Se dă textul:

„În ceasul <u>acela</u> am gustat <u>cea mai mare</u> fericire în sufletul <u>meu</u> căci nimic pe lume nu e mai scump şi mai sfânt decât libertatea."

(V. Alecsandri - „Istoria unui galben şi a unei parale")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 0,50 p.

b) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p.

c) Construiţi enunţuri în care cuvintele „acela" şi „meu" să aibă alte valori morfologice decât cele din text. – 1 p.

II. Rescrieţi adjectivele care nu au grade de comparaţie: bun, egal, întreg, superior, inferior, principal, rău. – 0,50 p.

III. Scrieţi pluralul următoarelor substantive şi precizaţi cum s-au format aceste forme de plural: casă, penar, ac. – 1,50 p.

IV. Alcătuiţi propoziţii în care numeralul „trei" să aibă, pe rând, valoare substantivală, adjectivală şi adverbială. – 1,50 p.

V. Construiţi două propoziţii cu subiecte exprimate prin verbe la infinitiv şi supin. – 1 p.

VI. Alegeţi forma corectă:

a) atribuie, constituie, proiect;

b) atribue, constitue, proect. – 0,50 p.

Scanned with OKEN Scanner

VII. Alcătuiţi un enunţ în care cuvântul „şi" să aibă altă valoare morfologică decât cea din text. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 14

Se dă textul:

„A doua zi, în ceasul dintâi a prins a ninge domol. Peste noapte se înseninase cerul şi amorţise pământul de îngheţ uşor."

(M. Sadoveanu - „Fraţii Jderi")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 0,75 p.

b) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

c) Transformaţi prima propoziţie în propoziţie simplă; subliniaţi subiectul cu două linii şi predicatul cu o linie. – 0,50 p.

II. Alcătuiţi propoziţii în care cuvintele „domol", „noapte", „uşor" să fie nume predicative. – 1,50 p.

III. Construiţi enunţuri în care să aveţi câte un sinonim al următoarelor cuvinte: a se înseninа, belşug, cer. – 1,50 p.

IV. Alcătuiţi enunţuri în care să aveţi câte două arhaisme şi regionalisme. – 1 p.

V. Daţi două enunţuri în care să folosiţi pronumele reflexiv „se" cu funcţie sintactică şi fără funcţie sintactică (morfem al diatezei reflexive). – 1 p.

VI. Alegeţi forma corectă şi explicaţi:

Douăzeci de cărţi erau pe masă

Douăzeci cărţi erau pe masă. – 0,75 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 15

Se dă textul:

„Iar la poala lui cea verde mii de capete pletoase,
Mii de coifuri lucitoare ies din umbra-ntunecoasă..."

(M. Eminescu - „Scrisoarea III")

Cerinţe:

I. a) Transformaţi propoziţia dată în propoziţie simplă; subliniaţi cu două linii subiectul şi cu o linie predicatul. – 1 p.

b) Identificaţi diftongii din versul al doilea; marcaţi semivocala. – 0,50 p.

Scanned with OKEN Scanner

c) Găsiți cuvintele derivate din text. – 0,60 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p. (3×0,50)

II. Construiți două enunțuri în care să aveți numerale colective în cazurile N și G; precizați funcția sintactică a fiecăruia. – 1 p.

III. Alegeți forma corectă:

gogoașă, cireașă, jăratic, mătușă;

gogoașe, cireașe, jeratic, mătușe. – 0,40 p.

IV. Precizați valoarea morfologică a cuvintelor „lui" și „cea" din textul dat; alcătuiți enunțuri în care acestea să aibă alte valori morfologice; precizați noile valori morfologice. – 2 p.

V. Explicați cum s-au format cuvintele următoare și precizați părțile componente: doisprezece, despre, fiecine, deseori. – 1,60 p. (4×0,40)

VI. Dați două exemple de substantive defective de număr; alcătuiți cu ele propoziții. – 0,40 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 16

Se dă textul:

„Acel împărat mare și puternic își întinsese marginile împărăției sale ... și toți împărații cei bătuți erau îndatorați a-i da fiecare câte un fiu ... "

(Petre Ispirescu - „Basmele românilor")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și indicați felul lor. – 0,75 p.

b) Delimitați propozițiile și indicați felul lor. – 0,75 p.

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele: acel, sale, toți, a-i da. – 2 p. (5×0,40)

d) Despărțiți în silabe cuvintele: împărăție, odată, aer, astfel. – 0,80 p.

II. Alcătuiți un enunț în care numele predicativ să fie exprimat prin pronume posesiv în G. – 0,90 p.

III. Alcătuiți enunțuri în care cuvintele „mare" și „fiecare" să aibă altă valoare morfologică decât cea din text; precizați care sunt valorile din text și din enuțurile pe care le-ați scris. – 1 p.

IV. Recunoașteți cuvintele derivate din următoarea serie: furnică, scândurică, legăturică, bătrânică, frică, ironică, mititică. – 1 p.

V. Precizați formele corecte:

a) chineji, franceji, suedeji;

b) chinezi, francezi, suedezi. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

VI. Daţi patru exemple de adjective invariabile; construiţi enunţuri cu fiecare dintre ele. – 0,80 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 17

Se dă textul:

„Ea-şi acopere cu mâna faţa roşă de sfială,
Ochii-n lacrimi şi-i ascunde într-un păr ca de peteală."

(M. Eminescu - „Călin – File din poveste")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi faceţi analiza lor morfologică. – 1p.

b) Delimitaţi propoziţiile şi arătaţi felul lor; transformaţi propoziţia a doua în propoziţie simplă. – 1 p.

c) Explicaţi de ce este corectă folosirea cratimei în construcţia „ea-şi acopere". – 1 p.

d) Construiţi propoziţii în care să aveţi complemente indirecte exprimate prin pronume personale şi posesive în D. – 1 p.

II. Indicaţi sinonimele cuvintelor: sfială, aievea, jale, vijelie. – 1 p.

III. Alcătuiţi familia lexicală a cuvântului „grijă". – 1 p.

IV. Corectaţi greşelile de orice natură existente în următoarele contexte, rescriind în întregime fiecare enunţ:

a) Aceiaşi colegă a câştigat concursul.

b) Ideia să participe la concurs a fost a ei.

c) Ţi-am spus să î-ţi recitești lucrarea.

d) Trăia o dată un viteaz fără pereche. – 2 p.

V. Identificaţi diftongii din următoarele construcţii: mi-a dat, ne-a spus; să-i cer; i-a povestit. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 18

Se dă textul:

„Cucul, un solist vestit,
De prin alte ţări venit,
Va cânta din flaut."

(G. Coşbuc - „Concertul primăverii")

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Transformați propoziția de mai sus în propoziție simplă; identificați predicatul și subiectul. – 0,25 p.

b) Analizați sintactic și morfologic atributele din text. – 2 p.

c) Alcătuiți două enunțuri în care cuvântul „un" să aibă alte valori morfologice decât cea din text; precizați care sunt aceste valori. – 1,50 p.

d) Precizați mecanismul de formare a cuvântului „vestit". – 0,50 p.

e) Găsiți două sinonime ale cuvântului „veste" și alcătuiți cu fiecare câte un enunț. – 0,50 p.

II. Găsiți antonimele cuvintelor: bucurie, coboară, înainte, adevărat. – 1 p. (4×0,25)

III. Rescrieți textul de mai jos, corectând sau adăugând semnele de punctuație și de ortografie care lipsesc:

Bunăziua verișcane,
Mulțumescuți frate Mane. – 1 p. (10×0,10)

IV. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: subaprecia, nemaiauzind, înainte, deznădejde, nestrămutat. – 0,50 p.

V. Alcătuiți enunțuri în care să folosiți cuvintele: deoparte, de o parte; dinafară, din afară. – 1 p. (4×0,25)

VI. Scrieți două propoziții în care numeralul cardinal „trei" să fie în cazurile D și G. – 0,75 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 19

Se dă textul:

„Luna plină se ridicase în cumpăna cerului și plutea prin văzduhul albăstrui-gălbui ca o corabie rotundă de aur."

(Zaharia Stancu - „Desculț")

Cerințe:

I. a) Identificați adjectivele din text și analizați-le. – 1,50 p.

b) Stabiliți sensul cuvântului „cumpănă" din text; alcătuiți un enunț în care „cumpănă" să aibă alt sens. – 0,50 p.

c) Formați derivate de la cuvintele: „plin", „cer", „corabie", „aur"; alcătuiți cu ele propoziții. – 1,60 p.

II. Alcătuiți patru propoziții în care să aveți nume predicative exprimate prin pronume reflexive, nehotărâte, posesive, demonstrative. – 2 p.

Scanned with OKEN Scanner

III. Rescrieţi textul, corectând şi adăugând semnele de punctuaţie şi de ortografie care lipsesc:

Jeluimaşi şi nam cui
Jeluimaşi codrului
Codru-lui voinicului. – 1,10 p. (11×0,10)

IV. Alcătuiţi propoziţii în care adjectivul „bun" să fie la toate gradele de comparaţie. – 1,25 p. (5×0,25)

V. Găsiţi sinonimele cuvintelor: leit, ciudat, vlagă. – 0,30 p.

VI. Precizaţi valoarea morfologică a cuvântului „cel" din exemplele:

Cel care nu e atent la lecţie nu ştie.
„Pe cel deal, pe cel colnic
Trece-o mândră şi-un voinic." – 0,75 p.

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

TESTUL 20

Se dă textul:

„Eu nu ţi-aş dori vreodată să ajungi să ne cunoşti."

(M. Eminescu - „Scrisoarea III")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi pronumele din text şi analizaţi-le. – 1,50 p.

b) Explicaţi folosirea cratimei în text. – 0,50 p.

c) Care este valoarea morfologică a verbului „a ajunge" în text? Alcătuiţi două enunţuri în care acest verb să aibă altă valoare. – 1 p.

d) Puneţi verbul „a cunoaşte" la modul infinitiv şi gerunziu; construiţi enunţuri; precizaţi funcţia sintactică. – 1,50 p.

II. Precizaţi felul pronumelor subliniate din textul: „*Ea îi spune «mata», cuvânt care arată perfect sentimentele ei pentru dânsul.*" (M. Sadoveanu) – 1,50 p. (2×0,75)

III. Alcătuiţi două enunţuri în care substantivul compus „câine-lup" să fie în N şi G; precizaţi funcţia sintactică. – 1,20 p. (2×0,60)

IV. Alcătuiţi familia lexicală a cuvântului „piatră" şi arătaţi procedeul de formare a fiecărui cuvânt. – 1 p.

V. Construiţi propoziţii cu trei verbe copulative diferite; indicaţi predicatele nominale. – 0,80 p.

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 21

Se dă textul:

„Şi păreri de rău trecute,
Cad pe inima-i trudită."

(G. Topârceanu - „Noapte de vară")

Cerinţe:

I. a) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

b) Găsiţi două locuţiuni adverbiale de la substantivul „inimă"; alcătuiţi enunţuri. – 1 p.

c) Alcătuiţi două enunţuri în care să aveţi adjective pronominale de întărire la genul masculin, persoana I, numărul singular şi persoana a II-a singular, cazul D; precizaţi funcţia sintactică. – 1 p.

d) Scrieţi trei enunţuri în care să aveţi predicate exprimate prin verbe la cele trei diateze verbale. – 0,75 p.

e) Daţi trei exemple de locuţiuni substantivale şi precizaţi pentru fiecare sinonimul lexical. – 0,75 p.

II. Indicaţi clasa morfologică (partea de vorbire) căreia îi aparţine cuvântul „a" din următoarele contexte:

„E uşor a scrie versuri..." (M. Eminescu)

„Nu ştiu când a venit pe la noi."

„A! bine că mi-ai venit, Făt-Frumos..." (M. Eminescu) – 1,50 p.

III. Interjecţiile din textul de mai jos au funcţie sintactică de predicat sau de complement circumstanţial de mod?

„Seara se întorcea acasă tot pe jos – lipa, lipa ..." (Z. Stancu) – 0,40 p.

IV. Scrieţi modul gerunziu al următoarelor verbe: a accepta, a apropia, a crea, a fi, a ploua, a vâjâi, a lua, a scrie. – 1,60 p. (8×0,20)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 22

Se dă textul:

„Deschid sfânta carte unde se află înscrisă gloria României ca să pun înaintea ochilor fiilor ei câteva pagini din viaţa eroică a părinţilor lor."

(Nicolae Bălcescu - „Românii supt Mihai-Voievod Viteazul")

Cerinţe:

I. a) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2,50 p. (5×0,50)

b) Alcătuiţi trei contexte în care „a" să aibă alte valori morfologice decât cele din textul dat. – 1,50 p.

Scanned with OKEN Scanner

c) Găsiți în text un cuvânt polisemantic și alcătuiți cu el cinci enunțuri. – 1 p.

II. Alegeți formele de plural recomandate de norma literară:

a) vârtopi, băltoci, răstoci;

b) vârtoape, băltoace, răstoace. – 0,50 p.

III. Ilustrați, prin câte două exemple, cele patru conjugări din limba română. – 1 p.

IV. Să se indice câte un sinonim neologic pentru următoarele cuvinte: faimă, adânc, belșug, urmare, neatârnare, a hotărî, cinstit. – 1,40 p. (7×0,20)

V. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: sculptură, tablou, dreptunghic. – 0,60 p.

VI. Identificați valoarea morfologică a verbului „a fi" în exemplele:

Aș fi fost anunțat dacă venea.

Nu-i bine să nu asculți sfatul prietenilor. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 23

Se dă textul:

„Și soare nu-i să-i plângă risipirea.
Eu plâng atunci, căci tu-mi răsai în zare."

(O. Goga - „Dăscălița")

Cerințe:

I. a) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (4×0,50)

b) Alcătuiți propoziții în care substantivul „soare" să fie, pe rând, complement direct și complement indirect (în Ac. și D) și complement circumstanțial de cauză în cazul G. – 2 p. (5×0,40)

II. Formați numerale distributive de la următoarele numerale cardinale: „opt", „douăzeci și trei"; alcătuiți scurte enunțuri cu ele; precizați funcția sintactică a fiecăruia. – 1 p.

III. Transformați substantivele „taină", „soare" în adjective și alcătuiți propoziții în care să aibă valoare de epitete. – 1 p.

IV. Să se indice câte două sinonime următoarelor cuvinte neologice: primordial, venerat, fantezie, a gravita. – 0,80 p. (4×0,20)

V. Aplicând principiul sintactic sau logic al ortografiei noastre actuale, construiți enunțuri simple în care să apară corect scrise următoarele secvențe lingvistice omofone (adică pronunțate la fel):

odată/o dată altădată/altă dată. – 1,20 p. (4×0,30)

Scanned with OKEN Scanner

VI. Alcătuiți propoziții în care numele predicativ să fie exprimat prin verbe la participiu și gerunziu. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 24

Se dă textul:

„Aducerile-aminte pe suflet cad în picuri,
Redeșteptând în fața-mi trecutele nimicuri."

(M. Eminescu - „Departe sunt de tine...")

Cerințe:

I. a) Analizați sintactic și morfologic primul vers. – 2 p. (4×0,50)

b) Precizați valoarea morfologică a cuvântului „nimicuri"; alcătuiți un enunț în care să aibă altă valoare morfologică decât cea din text. – 1 p.

c) Alcătuiți câte două enunțuri în care numele predicativ să fie exprimat prin locuțiune substantivală și locuțiune adjectivală. – 2 p.

d) Scrieți cinci expresii sau locuțiuni de la verbul „a duce". – 0,50 p.

II. Precizați două sensuri pentru fiecare dintre cuvintele: „suflet", „inimă"; construiți enunțuri cu aceste sensuri. – 1,50 p.

III. Construiți enunțuri cu următoarea pereche paronimică: a adapta – a adopta. – 1 p.

IV. Schimbați valoarea morfologică a următoarelor adjective în substantive și alcătuiți cu ele propoziții: greu, leneș. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 25

Se dă textul:

„Părinte-al meu din vremi-demult,
Era și-o casă la răscruci ...
Era a noastră ... Nu știu, tu
Aminte dacă-ți mai aduci?"

(O. Goga - „Reîntors")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și analizați-le sintactic și morfologic. – 2 p. (4×0,50)

b) Alcătuiți două enunțuri în care cuvântul „și" să aibă alte valori morfologice decât cea din text. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

c) Scrieți patru cuvinte derivate de la cuvântul „casă" și arătați mecanismul de formare. – 0,40 p.

d) Alcătuiți enunțuri în care să aveți numerale multiplicative, adverbiale, fracționare; precizați funcția lor sintactică. – 1,50 p.

II. Aplicând principiul sintactic sau logic al ortografiei noastre actuale, construiți patru enunțuri în care să apară corect scrise următoarele secvențe lingvistice omofone (cu pronunție identică)

demult/de mult

deloc/de loc. – 2 p.

III. Scrieți propoziții în care substantivul „casă" să fie în cazul N, cu funcțiile sintactice învățate. – 1,50 p.

IV. Construiți două enunțuri cu următoarea pereche paronimică:

solidar – solitar. – 0,60 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 26

Se dă textul:

„Și Irinuca avea o cocioabă veche de bârne, cu ferestile cât palma, acoperită cu scânduri, îngrădită cu răzlogi de brad și așezată chiar sub munte pe malul stâng al Bistriței, aproape de pod."

(I. Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerințe:

I. a) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2,50 p. (5×0,50)

b) Alcătuiți două enunțuri în care cuvântul „aproape" să aibă alte valori morfologice decât cea pe care o are în text; precizați valoarea morfologică și funcția sintactică din aceste enunțuri. – 1 p.

c) Alcătuiți propoziții în care substantivul „Bistrița" să fie nume predicativ în N, G, D, Ac. – 1 p. (4×0,25).

II. Construiți câte două enunțuri scurte pentru fiecare din următoarele perechi omografe lexicale net diferențiate semantic:

colónie / coloníe

comédie / comedíe. – 2 p.

III. Alcătuiți cel puțin cinci enunțuri pentru a demonstra valoarea polisemantică a cuvântului „a lega". – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Daţi exemple, în propoziţii, de trei locuţiuni prepoziţionale care se construiesc cu G. – 0,75 p.

V. Alcătuiţi două propoziţii în care cuvântul „foc" să fie folosit o dată cu sens propriu, o dată cu sens figurat; precizaţi ce figură de stil s-a obţinut în cel de al doilea caz. – 0,75 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 27

Se dă textul:

„Voi aţi cântat cu glas fierbinte
Naturii calde imnuri sfinte
Ori doine dragi ... "

(G. Coşbuc - „Vestitorii primăverii")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi complementele din text şi analizaţi-le. – 2 p. (4×0,50)

b) Alcătuiţi două enunţuri în care cuvântul „drag" să aibă alte valori morfologice; precizaţi aceste valori. – 1 p.

c) Alcătuiţi un enunţ în care cuvântul „fierbinte" să aibă alt înţeles decât cel din text. – 0,50 p.

d) Identificaţi diftongii din text; scrieţi trei cuvinte care să cuprindă triftongi. – 0,60 p. (3×0,10; 3×0,10)

II. Alcătuiţi cinci propoziţii în care subiectul să fie exprimat prin diferite tipuri de pronume; precizaţi felul fiecărui pronume. – 2 p. (5×0,40)

III. Găsiţi sinonime pentru cuvintele: a cânta, glas, sfânt, drag, a contempla. – 1 p. (5×0,20)

IV. Alegeţi variantele corecte:

a) un prieten al meu;

b) un prieten de-al meu.

c) răufăcători, răuvoitori;

d) răifăcători, răivoitori. – 1 p.

V. Construiţi două propoziţii în care verbul „a cânta" să fie la diateza pasivă. – 0,90 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 28

Se dă textul:

„Boier de țară, bunul Ion Neculce,
Oftând, strecoară printre lacrimi glume
Din zile vechi și-n grai nespus de dulce."

(Șt. O. Iosif - „Cronicarii")

Cerințe:

I. a) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2,50 p.

b) Precizați gradul de comparație al adjectivului „dulce"; alcătuiți trei enunțuri în care adjectivul „dulce" să fie la gradul comparativ cu funcție sintactică de nume predicativ. – 1,20 p. (4×0,30)

c) Alcătuiți un enunț în care cuvântul „vechi" să aibă alt înțeles decât cel din text. – 0,50 p.

d) Formați adjective derivate de la următoarele substantive și alcătuiți cu ele scurte enunțuri: boier, țară, lacrimă, glumă, zi. – 2 p. (5×0,40)

e) Explicați prima virgulă din text. – 0,80 p.

II. Construiți un enunț în care să folosiți o locuțiune verbală echivalentă semantic verbului „a fugi"; analizați locuțiunea verbală sintactic și morfologic. – 0,50 p.

III. Alcătuiți câte un enunț în care complementul de agent să fie exprimat prin substantiv și pronume posesiv. – 1 p.

IV. Substantivele „câlți", „icre", „ochelari", „șale", „Carpați" sunt defective de singular sau de plural? – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 29

Se dă textul:

„Bătrânul Dan ascultă grăind doi vechi stejari
Crescuți dintr-o tulpină pe culmea cea de munte."

(V. Alecsandri - „Dan, căpitan de plai")

Cerințe:

I. a) Analizați sintactic și morfologic cuvintele din primul vers. – 2,80 p. (7×0,40)

b) Alcătuiți două enunțuri în care verbul „a asculta" să fie la diateza pasivă, modul conjunctiv. – 1 p. (2×0,50)

c) Explicați folosirea cratimei în ortograma „dintr-o". – 0,20 p.

Scanned with OKEN Scanner

II. Identificaţi pronumele de întărire şi adjectivul pronomial de întărire din exemplele de mai jos; precizaţi funcţia sintactică a fiecăruia.

a) M-am ocupat însămi de rezolvarea problemei.

b) Am văzut înşine adevărul.

c) Pe voi înşivă vă interesează.

d) Pe el însuşi s-a ajutat. – 1 p. (4×0,25)

III. Rescrieţi adjectivele care au grade de comparaţie: mare, negru, inferior, perfect, viu, bun, suprem, optim, esenţial, total, autentic, rău. – 1 p. (4×0,25)

IV. Despărţiţi în silabe cuvintele: obşte, sandvici, vârstă, cinste, lingvist. – 1 p. (5×0,20)

V. Construiţi enunţuri în care să apară corect folosite următoarele paronime: familial - familiar; numeral - numerar. – 1,50 p.

VI. Precizaţi dacă în construcţiile următoare identificăm diftongi:

mi-a (dat), ne-a (spus), să-i (cer). – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 30

Se dă textul:

„Sfios, amurgul toamnei mohorâte
Îşi mişcă-ncet podoaba lui bolnavă."

(O. Goga - „Dăscăliţa")

Cerinţe:

I. a) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele din versul al doilea. – 2,40 p.

b) Alcătuiţi trei enunţuri în care cuvintele „lui", „toamnă", „încet" să aibă alte valori morfologice decât cele din text. – 1,50 p.

II. Construiţi cinci enunţuri cu sensuri diferite ale cuvântului „a veni". – 0,50 p.

III. Alcătuiţi câte un enunţ cu fiecare sens al cuvintelor din următoarele perechi paronimice: emigrant / imigrant; albastru / alabastru. – 1 p.

IV. Găsiţi antonimele cuvintelor: bucurie, adevărat, bolnav. – 0,60 p.

V. Despărţiţi în silabe: poem, alee, nestabil, arctic, inadmisibil. – 1 p.

VI. Scrieţi patru locuţiuni sau expresii în care să apară verbul „a lua"; construiţi enunţuri şi găsiţi sinonimul lexical al fiecăreia. – 2 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 31

Se dă textul:

„Adevărat să fie, mai întrebară fraţii, că înseamnă ceva acele slove?"

(P. Ispirescu - „Basmele românilor")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi precizaţi felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, precizaţi felul lor şi indicaţi raporturile sintactice care se stabilesc între ele. – 1,50 p. (5×0,30)

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p. (3×0,50)

d) Construiţi două fraze în care conjuncţia „că" să introducă o completivă directă şi o completivă indirectă. – 2 p.

II. Găsiţi sinonime pentru cuvintele: adevărat, slovă, uşor, a sili. – 1 p.

III. Alcătuiţi cinci enunţuri în care cuvântul „limbă" să aibă valoare polisemantică. – 1 p. (5×0,20)

IV. Despărţiţi în silabe cuvintele: subapreciat, sanctuar, sublim. – 0,60 p.

V. Daţi două exemple de pleonasme şi explicaţi de ce construcţiile respective sunt pleonastice. – 0,40 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 32

Se dă textul:

„– Mai e vorbă? răspunse el. Iacă, să v-o spui eu acum! Slovele acelea ziceau că cine va mânca capul găinei va ajunge împărat."

(P. Ispirescu - „Basmele românilor")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi precizaţi felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, precizaţi felul lor şi indicaţi raporturile sintactice dintre ele. – 3,50 p. (7×0,50)

c) Explicaţi folosirea cratimei din text. – 0,60 p.

d) Alcătuiţi patru enunţuri în care cuvântul „o" să aibă alte valori morfologice decât cea din text; precizaţi-le. – 0,80 p. (4×0,20)

e) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (4×0,50)

Scanned with OKEN Scanner

II. Alcătuiți două fraze în care pronumele relativ „cine" să introducă o propoziție subiectivă și alta predicativă. – 0,70 p. (2×0,35)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 33

Se dă textul:

„– Măria ta, n-ar fi fost bine, răspunse cu hotărâre Ionuț; timpul nostru e scurt și rânduiala ne este să ne ducem numaidecât. Toate arată că vom găsi pe Jupânița."

(Mihail Sadoveanu - „Frații Jderi")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitați propozițiile, precizați felul lor după înțeles și indicați raporturile sintactice dintre ele. – 1,75 p. (7×0,25)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

II. Formați patru derivate de la cuvântul „domn": substantiv, adjectiv, verb, adverb; alcătuiți enunțuri cu acestea. – 1 p.

III. Alcătuiți enunțuri în care adjectivele pronominale „ta", „nostru" din textul dat să fie pronume posesive; precizați funcția sintactică a fiecăruia. – 1 p.

IV. Identificați confuziile paronimice din construcțiile următoare și înlocuiți cuvintele greșite cu paronimul potrivit:

Industria petroliferă este în regres.

Casa avea dependențe spațioase. – 1,50 p.

V. Alcătuiți propoziții în care să folosiți câte doi termeni de jargon și doi termeni argotici. – 0,35 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 34

Se dă textul:

„Întâia gravă preocupare, după ce ai învățat să te îndoiești de ceea ce scrii, este să cauți perfecțiunea pe care n-ai s-o ajungi niciodată."

(T. Arghezi)

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,20 p. (6×0,20)

b) Delimitați propozițiile, precizați felul lor după înțeles și indicați raporturile sintactice dintre ele. – 3 p. (6×0,50)

Scanned with OKEN Scanner

c) Aplicând procedeul sintactic sau logic al ortografiei noastre actuale, construiți enunțuri scurte în care să apară corect scrise următoarele secvențe lingvistice omofone (adică la fel pronunțate):
niciodată / nici o dată,
demult / de mult,
întruna / într-una,
deloc / de loc. – 1 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate în text. – 1,50 p. (3×0,50)

II. Construiți enunțuri în care locuțiunile verbale „a da buzna" și „a-și da obștescul sfârșit" să fie înlocuite prin verbele sinonime corespunzătoare. – 1 p. (2×0,50)

III. Scrieți sinonimul și antonimul cuvântului „etern"; alcătuiți enunțuri cu fiecare. – 1 p. (2×0,50)

IV. Dați un exemplu de folosire, în propoziție sau în frază, a termenilor științifici și tehnici, utilizând cel puțin trei asemenea termeni. – 0,30 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 35

Se dă textul:

„La Crăciun, când tăia tata porcul, și-l pârlea, și-l opărea, și-l învălea iute cu paie, de-l înnădușea, ca să se poată rade mai frumos, eu încălecam pe porc, deasupra paielor."

(I. Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitați propozițiile, precizați felul lor după înțeles și indicați raporturile sintactice dintre ele. – 2,10 p. (7×0,30)

c) Alcătuiți două fraze în care adverbul relativ „când" să introducă câte o propoziție subordonată subiectivă și subordonată predicativă. – 0,70 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (4×0,50)

II. Alcătuiți două propoziții în care cuvintele „frumos" și „deasupra" să aibă alte valori morfologice decât cele din text. – 1 p.

III. Scrieți familia lexicală a cuvântului „piatră". – 0,45 p.

IV. Alcătuiți enunțuri prin care să fie ilustrate diferențele de sens dintre cuvintele paronime: comunicare – comunicație; concesie – concesiune. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

V. Demonstraţi, prin scurte enunţuri, că „tare” e un cuvânt polisemantic. – 0,35 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 36

Se dă textul:

„– Moş Luca, de te-a întreba cineva de acum înainte de ce trag caii aşa de greu, să-i spui că aduci nişte drobi de sare de la Ocnă...”

(I. Creangă - „Amintiri din copilărie”)

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p. (4×0,25)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor după înţeles şi indicaţi raporturile sintactice dintre ele. – 1,60 p. (4×0,40)

c) Explicaţi semnele de punctuaţie şi de ortografie din textul dat. – 1,60 p. (8×0,20)

d) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvântul „de sare”; înlocuiţi în text acest cuvânt cu o propoziţie corespunzătoare. – 2 p.

e) Alcătuiţi familia lexicală a cuvântului „moş”. – 0,40 p.

II. Identificaţi cel puţin patru cuvinte din text care au diftongi; marcaţi semivocala. – 1 p.

III. Indicaţi, prin rescriere, care este paronimul potrivit în următoarele contexte:

„Împăratul a dat sfoară / şfară în ţară.”

„Întâlnirea cu ei a fost glacială / glaciară”. – 1 p.

IV. În textul: *„Povestesc oricui vrea să asculte...”* cuvântul „oricui” este complement indirect sau subiect în cazul D? – 0,40 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 37

Se dă textul:

„Din zei de-am fi coborâtori,
C-o moarte tot suntem datori !
Totuna e dac-ai murit
Flăcău ori moş îngârbovit;
Dar nu-i totuna leu să mori
Ori câine-nlănţuit!”

(G. Coşbuc - „Decebal către popor”)

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 0,90 p. (6×0,15)

b) Delimitați propozițiile, precizați felul lor după înțeles și indicați raporturile sintactice dintre ele. – 1,80 p. (6×0,30)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2,40 p. (6×0,40)

II. Alcătuiți trei enunțuri în care cuvântul „i" să aibă altă valoare morfologică decât cea din text. – 1,20 p. (3×0,40)

III. Construiți enunțuri pentru fiecare sens al cuvintelor omonime: arie, titlu. – 1,50 p.

IV. Indicați cel puțin câte un sinonim pentru următoarele cuvinte: coborâtor, moarte, datorie, a îmbunătăți, a-și închipui, a înapoia. – 0,60 p. (6×0,10)

V. Rescrieți forma corectă: așează / așază; înșeală / înșală; aranjează / aranjază; clujean / clujan; ieșean / ieșan; lingușeală / lingușală. – 0,60 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 38

Se dă textul:

„Baba, care se culcase o dată cu găinile, se scula cu noaptea în cap și începu a trânti și-a plesni prin casă, încât biata noră, care de-abia atipise, de voie, de nevoie, trebui să se scoale, să sărute mâna soacrei și să-i arate ce a lucrat."

(I. Creangă - „Soacra cu trei nurori")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,80 p. (9×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor după înțeles și precizați raporturile sintactice. – 2,70 p. (9×0,30)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (4×0,50)

II. Alcătuiți cinci propoziții cu sinonime ale cuvântului „vină." – 1,25 p. (5×0,25)

III. Alcătuiți familia lexicală a cuvântului „dulce". – 0,25 p.

IV. Construiți enunțuri în care să folosiți corect următoarele paronime:

literar – literal

arbitrar – arbitral. – 1 p. (4×0,25)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 39

Se dă textul:

„Acum, luminate crăişor, ca să vezi cât poate să-ţi ajute milostenia, stai liniştit, uită-te drept în ochii mei şi ascultă cu luare-aminte ce ţi-oi spune."

(I. Creangă - „Povestea lui Harap-Alb")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi precizaţi felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice dintre ele. – 2,80 p. (7×0,40)

c) Să se transforme părţile de vorbire subliniate în propoziţii subordonate corespunzătoare şi să se arate felul lor. – 2 p.

d) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele: crăişor, mei, cu luare-aminte. – 0,75 p. (3×0,25)

II. Introduceţi în enunţuri scurte cinci sinonime ale verbului „a (se) gândi". – 1,25 p. (5×0,25)

III. Despărţiţi în silabe cuvintele: ineficacitate, imobil, funcţionar, inerent. – 0,80 p. (4×0,20)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 40

Se dă textul:

„Aproape că-ţi vine şi ţie să crezi că nu s-a întâmplat nimic şi că pe pistolarul acela, Hanţ nu-ştiu-cum, l-a chemat maică-sa acasă şi el s-a dus de bunăvoie, viu şi nevătămat."

(M. Preda - „O oră din august")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,20 p. (6×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2,40 p. (6×0,40)

c) Explicaţi folosirea cratimei: că-ţi vine, nu-ştiu-cum, maică-sa. – 1,50 p.

d) Contrageţi în parte de propoziţie corespunzătoare propoziţia 3. – 0,40 p.

e) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p. (3×0,50)

Scanned with OKEN Scanner

II. Construiţi enunţuri pentru fiecare sens al perechilor omonime: şah, vară. – 0,80 p. (4×0,20)

III. Explicaţi mecanismul de formare a cuvintelor: puternic, fiinţă, omenesc. – 1,20 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 41

Se dă textul:

„Dacă învingi momentul acela când îţi trece prin cap că e zadarnic să te ascunzi, îţi merge mintea scânteie."

(M. Preda - „O oră din august")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi precizaţi felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2, 50 p.

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p. (3×0,50)

d) Explicaţi semnele de punctuaţie din text. – 0, 75 p.

e) Contrageţi propoziţia numărul 2. – 0,75 p.

II. Alcătuiţi 2 fraze în care adverbul relativ „cum" să introducă câte o propoziţie subordonată circumstanţială de mod şi circumstanţială de timp. – 1,20 p.

III. Găsiţi sinonime pentru următoarele cuvinte: moment, zădărnicie, mândru, palid, a prevedea. – 0, 50 p.

IV. Alcătuiţi familia lexicală a cuvântului: „tânăr". – 0, 50 p.

V. Daţi antonimele cuvintelor: trist, ordinar, autentic. – 0,30 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 42

Se dă textul:

„Mare de inimă, iar de gură şi mai mare, părintele Duhu nu se învrednicise de o viaţă mai bună; dar se vede că nici nu poftea el una ca asta, de vreme ce nu-şi astâmpăra gura către mai marii săi, măcar să-l fi picat cu lumânarea."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,25 p. (5×0,25)

Scanned with OKEN Scanner

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2 p. (5×0,40)

c) Explicaţi folosirea cratimei în text. – 0,50 p. (2×0,25)

d) Scrieţi familia lexicală a cuvântului „bun" şi explicaţi modul de formare a fiecărui termen. – 1 p.

e) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p.

II. Găsiţi cinci sinonime ale cuvântului „gâlceavă". – 0,50 p.

III. Citiţi cu atenţie propoziţiile de mai jos şi alegeţi forma corectă:

Acest peisaj îmi este familiar / familial.

Ibrăileanu este un mare critic literar / literal.

Astăzi cerul este temporar / temporal noros.

Intervenţia lui la discuţiile din clasă a fost originală / originară. – 1,20 p. (4×0,30)

IV. Identificaţi valoarea gramaticală a verbului „a fi" în textul dat. Alcătuiţi două propoziţii în care verbul „a fi" să aibă alte valori gramaticale. – 1,05 p. (0,25 + 2×0,40)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 43

Se dă textul:

„Acum, ori c-a fi trăind calul, ori că n-a fi trăind, aceasta mă priveşte pe mine; numai vreau să ştiu dacă mi-l dai ori ba."

(I. Creangă - „Povestea lui Harap-Alb")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,40 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 3,50 p.

c) Formaţi familia lexicală a verbului „a privi". – 0,50 p.

d) Scrieţi două propoziţii în care cuvântul „acesta" să fie nume predicativ şi atribut pronominal. – 0,50 p.

e) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

II. Construiţi enunţuri pentru fiecare sens al cuvintelor omonime: mine, acru. – 0,30 p.

III. Despărţiţi în silabe cuvintele: funcţie, subiectivă, trăind, constructor. – 0,80 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 44

Se dă textul:

„– Din partea mea, dat să-ţi fie, dragul tatei, dar mi-i de-a mirare de unde ai să-l iei, dacă n-are fiinţă pe lume."

(I.Creangă - „Povestea lui Harap-Alb")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2 p.

c) Construiţi două fraze în care adverbul relativ „unde" să introducă alte tipuri de subordonate decât cea din text. – 1 p.

d) Contrageţi ultima propoziţie. – 0,50 p.

II. Indicaţi câte un sinonim neologic pentru următoarele cuvinte din fondul vechi al limbii: a îngădui, a împărţi, a bănui, a pedepsi. – 1 p.

III. Alcătuiţi patru enunţuri în care să aveţi pronume nehotărât cu funcţie sintactică de atribut pronominal, complement direct, complement indirect, complement circumstanţial de loc. – 2 p.

IV. Indicaţi cinci modalităţi expresive de realizare a gradului superlativ absolut şi daţi exemple pentru fiecare dintre ele. – 1,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 45

Se dă textul:

„– Despre aceasta nu mă plâng eu, tată, bine că mi l-ai dat; de unde a fi, de unde n-a fi, dacă l-oi găsi, al meu să fie."

(I.Creangă - „Povestea lui Harap-Alb")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2,10 p. (7×0,30)

c) Alcătuiţi trei propoziţii în care cuvântul „tată" să fie nume predicativ, complement indirect, complement de agent. – 1,50 p.

d) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p.

II. Indicaţi cinci cuvinte din familia lexicală a cuvântului „sat". – 0,50 p.

III. Găsiţi câte un sinonim pentru cuvintele „altădată", „ciudat", „soldat", „tată" şi formaţi cu ele scurte enunţuri. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Alcătuiți două propoziții în care verbul „a fi" să fie auxiliar.
– 0,40 p. (2×0,20)

V. Să se construiască enunțuri cu următoarele cuvinte: prescris, proscris. Cum se numesc aceste cuvinte?
– 0,60 (3×0,20)
+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

TESTUL 46

Se dă textul:

„Să-și puie cineva obrazul pentru unul ca tine și să te hrănească ca pe un trântor, mare minune-i asta !"

(I.Creangă - „Povestea unui om leneș")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 0,75 p.
b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice.
– 1,50 p.
c) Arătați cum s-a format cuvântul „minunăție". – 0,50 p.
d) Analizați sintactic și morfologic pronumele din text. – 1,50 p.
e) Construiți două enunțuri în care cuvântul „mare" să aibă alte valori morfologice decât cea din text. – 1 p.

II. Construiți enunțuri în care să folosiți cuvintele paronimice: a evoca – a invoca; riguros – viguros. – 2 p.

III. Stabiliți forma corectă: creînd – creând; eu însumi – eu însuși.
– 0,40 p.

IV. Dați sinonimele cuvintelor: minunăție, a hrăni, a propovădui, propriu, prolific, prolix. – 0,90 p.

V. Despărțiți în silabe: analfabet, vârstnic, paronim. – 0,45 p.
+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

TESTUL 47

Se dă textul:

„Mai țin minte că i-am dat o bucată de plăcintă, că l-am bătut fiindcă nu vroia să-mi lase cimpoiul și că era băiat bun căci nu s-a supărat."

(I.Slavici - „Budulea Taichii")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p.
b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor după înțeles și raporturile sintactice. – 2,80 p.

Scanned with OKEN Scanner

c) Scrieţi familia lexicală a cuvântului „a bate". – 0,20 p.

d) Alcătuiţi două propoziţii în care cuvântul „şi" să aibă alte valori morfologice decât cea din text. – 1 p.

II. Să se arate, prin rescriere, care sunt formele verbale corecte în următoarele contexte:

Copiii de la oraşe contractă / contractează mai uşor bolile infecţioase.

Literatura reflectă / reflectează realitatea. – 1 p.

III. Indicaţi, prin sinonime lexicale, sensurile verbului „a fi" predicativ din următoarele contexte:

În apă este oxigen.

În faţa şcolii a fost un accident.

El este din Moldova.

Ora este de 60 de minute. – 0,80 p.

IV. Contrageţi propoziţia numărul doi. – 0,20 p.

V. Construiţi fraze în care conjuncţia „că" să introducă câte o propoziţie subordonată completivă directă, atributivă, consecutivă, concesivă. – 1,60 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 48

Se dă textul:

„...dacă am reuşit să dau ceva valabil neamului meu, apoi toate laudele pe care le primesc cu recunoştinţă vreau să le întorc umiliţilor şi ofensaţilor vieţii, acelora care s-au petrecut ca frunzele şi florile anotimpurilor şi care mi-au transmis depozitul sufletului lor."

(M. Sadoveanu)

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,40 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor după înţeles şi raporturile sintactice. – 2,80 p.

c) Contrageţi ultima propoziţie. – 0,45 p.

d) Analizaţi sintactic şi morfologic următoarele cuvinte din text: ceva, meu, pe care, care. – 2 p.

II. Precizaţi forma corectă: adjunt – adjunct; absorţie – absorbţie; aghiazmă – agheasmă. – 0,75 p.

III. Precizaţi dacă în cuvintele următoare „e" este vocală, semivocală sau literă ajutătoare: ceas, geam, gheată, vegheau. – 1 p.

IV. Formaţi familia lexicală a cuvântului „floare". – 0,25 p.

Scanned with OKEN Scanner

V. Transformaţi cuvântul „meu" din text într-o propoziţie subordonată corespunzătoare funcţiei sintactice pe care o are în propoziţia din care face parte. – 0,35 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 49

Se dă textul:

„Mitraliera care trăsese prin apropiere făcuse deodată să fie abandonată credinţa naivă că evenimentele care au avut loc până acuma în lume şi care izbucneau deodată şi aici puteau fi aranjate de alţii."

(Marin Preda - „Delirul")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,20 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2,40 p.

c) Construiţi două fraze în care pronumele relativ „care" să introducă o propoziţie subiectivă şi o alta predicativă. – 1 p.

d) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

II. Dezvoltaţi cuvântul „deodată" într-o propoziţie subordonată corespunzătoare funcţiei sale sintactice din textul de mai sus. – 1,10 p.

III. Alcătuiţi câte o propoziţie pentru fiecare din următoarele cuvinte: aliniat – alineat; a relevat – a revelat. – 1 p.

IV. Indicaţi care sunt formele corecte: ridicol / ridicul; matriculă / matricolă; repaus / repaos. – 0,30 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 50

Se dă textul:

„Pentru mine însă numai două merţe de orz şi două de ovăz a dat tata cui se cuvine, de am fost primit în Folticeni, căci şcoala era numai de mântuială; boii să iasă."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2 p.

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,60 p.

Scanned with OKEN Scanner

II. Precizaţi dacă în exemplul de mai jos cuvântul „sinea" este pronume reflexiv sau substantiv:

„În sinea lui era cinstit." – 0,75 p.

III. Rescrieţi forma corectă:

„Cobori încet!"; „Coboară încet!" – 0,85 p.

IV. Construiţi câte un enunţ în care substantivul „prieten" să fie nume predicativ şi atribut în cazurile N şi Ac. – 2 p.

V. Indicaţi câte un sinonim lexical neologic pentru următoarele cuvinte sau expresii: plin de sine, împărăţia cerului, cetate de scaun, aurul negru. – 0,80 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 51

Se dă textul:

„Să se ştie că toate au o margine chiar şi în ţara noastră binecuvântată şi că pietrele s-ar ridica singure să ne lovească dacă am tolera ca sângele românilor să plătească incapacitatea guvernului."

(L. Rebreanu - „Răscoala")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,50 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor după înţeles şi raporturile sintactice. – 2,40 p.

c) Contrageţi propoziţia numărul 4. – 0,60 p.

d) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvântul „românilor" şi alcătuiţi o propoziţie subordonată echivalentă funcţiei lui sintactice. – 1,50 p.

e) Găsiţi câte un sinonim cuvintelor „a tolera", „binecuvântat", „incapacitate" şi alcătuiţi câte un enunţ cu fiecare. – 1,50 p.

II. Alegeţi forma corectă:

anticameră – antecameră;
bleumarin – bleumaren;
delincvent – delicvent. – 1,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 52

Se dă textul:

„Erau atâţia în slujba lor de clacă
Cei osândiţi să plângă şi să tacă
Moşnegi slăbiţi, ce scris-aveau pe frunte
Zădărnicia pletelor cărunte."

(O. Goga - „Clăcaşii")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2 p.

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

II. Construiţi trei fraze în care conjuncţia „dacă" să introducă câte o subordonată cauzală, condiţională, concesivă. – 1,50 p.

III. Alegeţi forma corectă a numeralului cardinal: optusprezece, optîsprezece sau optsprezece. – 0,25 p.

IV. Construiţi enunţuri în care să apară corect folosite cuvintele: afluenţă – influenţă; eminent – iminent. – 1 p.

V. Alcătuiţi cinci enunţuri care să ilustreze caracterul polisemantic al verbului „a ţine". – 1,25 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 53

Se dă textul:

„Rogu-te, mână mai tare, mos Luca, zic eu, să nu se mai uite satul ca la urs la noi !"

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 0,80 p.

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2 p.

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

d) Alcătuiţi enunţuri pentru fiecare sens al cuvintelor omonime „mână" şi „a uita". – 0,40 p.

II. Alcătuiţi cinci enunţuri în care verbul „a fi" să aibă diferite sensuri. – 1,25 p.

Scanned with OKEN Scanner

III. Alcătuiți fraze în care adverbul relativ „unde" să introducă câte o propoziție subordonată subiectivă, completivă directă, atributivă. – 1,50 p.

IV. Despărțiți în silabe cuvintele: punctaj, inapt, atlet. – 0,75 p.

V. Alegeți forma corectă de imperativ:

a) împarte! soarbe! înghite!

b) împarți! înghiți! sorbi! – 0,30 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 54

Se dă textul:

„Când vuia în sobă tăciunele aprins, care se zice că face a vânt și a vreme rea, sau când țiuia tăciunele, despre care se zice că te vorbește cineva de rău, mama îl mustra acolo, în vatra focului, și-l buchisa cu cleștele, să se mai potolească dușmanul..."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,80 p.

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice. – 2,25 p.

c) Alcătuiți cinci propoziții în care substantivul „mama" să fie în dativ cu funcțiile sintactice învățate. – 1,50 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvântul „dușmanul" subliniat în text; construiți o propoziție care să corespundă funcției sintactice a cuvântului analizat. – 1,20 p.

II. Găsiți sinonimele cuvintelor de mai jos; construiți scurte enunțuri cu acest cuvinte: a învinge, hrană, speranță, dușman. – 1 p.

III. Alegeți formele corecte de imperativ:

nu duce! nu zice! nu face!

nu du! nu zi! nu fă!. – 1,25 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 55

Se dă textul:

„Acum, du-te la tată-tău și cere să-ți deie calul, armele și hainele cu care a fost el mire, și atunci ai să te poți duce unde n-au putut merge frații tăi, pentru că ție a fost scris să-ți fie dată această cinste."

(Ion Creangă - „Povestea lui Harap-Alb")

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,60 p.

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor după înțeles și raporturile sintactice. – 2 p.

c) Contrageți ultima propoziție în parte de propoziție corespunzătoare. – 1 p.

d) Explicați virgulele din text. – 1 p.

e) Analizați sintactic și morfologic următoarele cuvinte din text: acum, tău, duce, unde, această. – 2 p. (5×0,40)

II. Arătați care e paronimul potrivit în următoarele construcții:

Pe strada noastră a explodat / a explorat o conductă.

Mașina ei rămăsese pe geantă / jantă.

Îi făcuse o primire glacială / glaciară.

Tata lucrează la o societate patroliferă / petrolieră. – 0,40 p.

III. Alcătuiți enunțuri în care cuvântul „aceia" să fie subiect, complement direct, atribut pronominal, atribut adjectival. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 56

Se dă textul:

„– Las', măi Ștefane și Smărănducă, nu vă mai îngrijiți atâta, că azi e duminică, mâne luni, dar marți, de-om ajunge cu sănătate, am să iau nepotul cu mine și am să-l duc la Broșteni."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p.

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor după înțeles și raporturile sintactice. – 2,80 p.

c) Explicați folosirea semnelor ortografice și de punctuație din text. – 1,40 p. (14×0,10)

d) Alcătuiți enunțuri în care cuvintele „duminică" și „luni" să aibă fiecare altă valoare morfologică decât cea din text. – 0,40 p.

II. Construiți fraze în care conjuncția „de" să introducă câte o subordonată condițională, consecutivă și subiectivă. – 0,50 p.

III. Rescrieți enunțurile de mai jos, corectând greșelile:

Ai să devi student.

Unii dintre voi crează complicații.

Scanned with OKEN Scanner

Proprii noştrii părinţi au acceptat.
I-am cerut părerea aceleeaşi colege. – 1 p. (5×0,20)

IV. Alcătuiţi familia lexicală a cuvântului „grijă". – 1,50 p.

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

TESTUL 57

Se dă textul:

„Să muncim în libertate, să creăm în libertate e să cântăm vieţii cel mai frumos imn pe care l-ar putea sufletul nostru cuprinde în adâncurile lui."

(Vasile Pârvan)

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice . – 2 p. (5×0,40)

c) Contrageţi propoziţiile 1 şi 2. – 1 p.

d) Alcătuiţi propoziţii în care verbul „a cuprinde" să fie la diateza pasivă, modul indicativ, perfectul compus şi la conjunctiv, timpul prezent. – 0,50 p.

II. Construiţi enunţuri cu fiecare sens al cuvintelor paronimice: a însera – a insera. – 1 p.

III. Să se indice cel puţin câte un sinonim al cuvintelor: imn, a evoca, libertate, suflet, poftă. – 1,25 p.

IV. Despărţiţi în silabe cuvintele: descriere, atletism, ineficacitate, inefabil. – 0,40 p.

V. Rescrieţi enunţurile, corectând construcţiile greşite:

Am vizitat un salon de noi-născuţi.
Familia Popescu au făcut o excursie în Asia.
Participanţii la discuţie au fost puţini numeroşi. – 1,50 p.

VI. Scrieţi patru sinonime frazeologice ale verbului „a muri". – 0,35 p.

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

TESTUL 58

Se dă textul:

„Eu, <u>graţie structurii mele</u> sufleteşti, am crezut totdeauna că scriitorul trebuie să fie un luptător, un deschizător de drumuri, un mare pedagog al neamului <u>din care</u> face parte..."

(Octavian Goga - „Însemnări literare")

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice. – 2,50 p. (5×0,50)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p.

II. Alcătuiți propoziții în care complementul circumstanțial de cauză să fie exprimat prin verb la gerunziu, adjectiv cu prepoziție și pronume relativ. – 1,50 p.

III. Dați exemple de cinci locuțiuni; precizați felul fiecăreia și construiți enunțuri cu ele. – 1,50 p.

IV. Rescrieți forma corectă: advocat/avocat; funeralii/funerarii; întreprindere/intreprindere; excortă/escortă; excroc/escroc. – 1 p. (5×0,20)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 59

Se dă textul:

„Omul e făcut să domine universul și <u>îl și</u> domină, chiar dacă fizic este pentru moment complicat pentru el să părăsească planeta <u>pe care</u> s-a născut."

(Marin Preda - „Delirul")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice . – 2 p. (5×0,40)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p. (3×0,50)

d) Contrageți propoziția numărul 2. – 0,50 p.

II. Alcătuiți 5 propoziții în care numeralul „trei" să fie în cazurile acuzativ, dativ, genitiv; precizați funcțiile sintactice. – 1,50 p. (5×0,30)

III. Găsiți câte un sinonim neologic pentru următoarele adjective din fondul vechi al limbii române: adânc, fățarnic, îngâmfat, lacom, trist. – 1,25 p.

IV. Despărțiți în silabe: inadmisibil, funcționar, împrospătat. – 0,75 p.

V. Identificați greșelile, arătați de ce natură sunt și scrieți corect fiecare enunț:

El a câștigat destui de mulți bani.

Noi am convenit de comun acord asupra plecării la munte. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 60

Se dă textul:

„Au venit trei țărani și au declarat că, chiar dacă doi din ei ar trebui să moară, iar cel de-al treilea să se folosească de eroismul cu care și-au jertfit viața, ei sunt gata să moară."

(Nicolae Iorga)

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,60 p. (8×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice. – 2 p. (8×0,25)

c) Identificați cuvintele derivate din text și arătați cum s-au format. – 0,75 p. (3×0,25)

d) Analizați sintactic și morfologic cuvântul „gata"; construiți o propoziție corespunzătoare funcției sintactice a cuvântului dat. – 1,50 p.

e) Contrageți propoziția 7. – 0,55 p.

II. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: analfabet, ortodocșii, inefi-cient, inexact. – 1 p.

III. Construiți enunțuri cu următoarele cuvinte: a eluda – a elida; a investi – a învesti. – 1 p.

IV. Construiți fraze în care verbul „a fi" să fie elementul regent pentru trei tipuri de propoziții subordonate. – 0,60 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 61

Se dă textul:

„Aceasta este povestea. Iar înțelesul alegoric ce i-am dat este că, dacă geniul nu cunoaște nici moarte și numele lui scapă de noaptea uitării, pe de altă parte aici pe pământ nici e capabil de a ferici pe cineva, nici capabil de a fi fericit."

(Mihai Eminescu - „Opere" vol.II, 1943, ediția Perpessicius)

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitați propozițiile și arătați felul lor. – 3,50 p. (7×0,50)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2,50 p. (5×0,50)

Scanned with OKEN Scanner

II. Grupați cuvintele de mai jos în perechi sinonimice: ceai, destoinic, avântat, lapidar, competent, entuziasmat, laconic, infuzie. – 1 p. (4×0,25)

III. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: abstract, inactiv, european, savant. – 0,40 p.

IV. Alcătuiți familia lexicală a cuvântului „a crede". – 0,20 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 62

Se dă textul:

„Titu Herdelea era obișnuit de acasă să fie prietenos cu țăranii, dar i se părea că învățătorul exagerează <u>înadins</u> ca să-i arate lui cât se interesează de soarta <u>tuturor</u>."

(Liviu Rebreanu - „Răscoala")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,50 p.

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor după înțeles și raporturile sintactice dintre propoziții. – 2,40 p.

c) Explicați ortograma: „să-i". – 0,60 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 1 p.

e) Alcătuiți enunțuri în care cuvintele „lui" și „dar" să aibă alte valori morfologice decât cele din text. – 1 p.

II. Exemplificați cel puțin cinci funcții sintactice ale pronumelui demonstrativ. – 1,50 p. (5×0,30)

III. Indicați paronimul potrivit în următoarele enunțuri:

El are livret / libret de economii.

Tu te porți familial / familiar cu colegii.

Dana a cumpărat stambă / ștambă pentru o rochie.

Ana a completat fișa / fisa medicală. 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 63

Se dă textul:

„Boierul cel bătrân a chemat-o atunci și i-a făgăduit că are să aibă grijă de bieții orfani, dar numai cu făgăduiala s-a ales, căci pe urmă, de câte ori s-a mai dus la curte și s-a rugat, la boierii cei mari n-a mai putut pătrunde."

(Liviu Rebreanu - „Răscoala")

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor după înțeles și raporturile dintre ele. – 3,50 p. (7×0,50)

c) Contrageți propoziția numărul 3. – 0,50 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvântul „atunci"; construiți o propoziție corespunzătoare funcției sintactice a cuvântului dat. – 1,50 p.

II. Găsiți câte un sinonim neologic pentru fiecare din cuvintele următoare din fondul principal de cuvinte: răutăcios, molipsitor, zadarnic, cinstit, obraznic, ciudat, veșnic, lacom, bănuială, vinovat. – 1 p.

III. Rescrieți forma corectă:

Acordez / acord pianul.

Acordez / acord asistență medicală. – 0,60 p.

IV. Despărțiți în silabe cuvintele: anestezie, adopta. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 64

Se dă textul:

„De-aș fi poet, aș culege mitologia română, care-i frumoasă ca și aceea latină sau greacă; de-aș fi istoric, aș străbate prin toate bordeiele, să descopăr o amintire sau o rugină de armă; dac-aș fi gramatic, aș călători pe toate malurile românești și aș culege limba."

(Al. Russo - „Amintiri")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,80 p.

b) Delimitați propozițiile și arătați felul și raporturile sintactice. – 2,70 p.

c) Contrageți propoziția numărul 6. – 0,50 p.

d) Stabiliți valorea morfologică a cuvintelor „de" și „care" din textul dat; construiți patru enunțuri în care aceste cuvinte să aibă alte valori morfologice. – 1 p.

e) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 1 p.

II. Rescrieți forma corectă:

El turnează / toarnă un film.

Era un personaj / personagiu plăcut.

Mâncase cu poftă o chiftea / piftea. – 0,30 p.

Scanned with OKEN Scanner

III. Construiți două fraze în care conjuncția „dacă" să introducă câte o subordonată completivă indirectă și o subordonată predicativă. – 1 p. (2×0,50)

IV. Alcătuiți două propoziții în care verbul „a rămâne" să aibă valoare predicativă și, respectiv, copulativă. – 0,70 p. (2×0,35)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 65

Se dă textul:

„Într-o zi, zânele au plecat la o sărbătoare, la alte zâne, și avură grijă să poruncească argatului că, pe dată ce va auzi ceva zgomot în cămăruța cu baia, să rupă o șindrilă din streașina casei, ca să le dea de știre lor."

(Basm popular)

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,20 p. (6×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice dintre ele. – 2,40 p. (6×0,40)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (4×0,50)

II. Scrieți prepozițiile cazului dativ și alcătuiți propoziții în care să folosiți două, la alegere; precizați funcția sintactică a cuvântului introdus în propoziție cu ajutorul prepoziției respective. – 2 p. (8×0,20; 2×0,20)

III. Indicați sinonimele lexicale sau frazeologice ale următoarelor cuvinte: zgomot, sărbătoare, propice, ospitalier. – 0,40 p.

IV. Despărțiți în silabe cuvintele: vioiciune, folclor, sculptură, (a) inocula, adopție. – 1 p. (5×0,20)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 66

Se dă textul:

„Mi-e greu să-mi părăsesc coliba în care mi-am petrecut viața și mi-am crescut copiii și mă cuprinde un fel de spaimă când mă gândesc să rămân singură într-însa."

(Ioan Slavici - „Moara cu noroc")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice dintre ele. – 2,80 p. (7×0,40)

Scanned with OKEN Scanner

c) În expresia impersonală „e greu", cuvântul subliniat este adjectiv sau adverb? – 0,80 p.

d) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,50 p. (3×0,50)

e) Alcătuiţi propoziţia corespunzătoare funcţiei sintactice a cuvântului „într-însa.". – 1 p.

II. Alegeţi forma corectă:

a) februarie, septembrie, decembrie;

b) febroarie, septemvrie, decemvrie. – 0,50 p.

III. Construiţi două fraze în care pronumele relativ „care" să aibă diferite funcţii sintactice; precizaţi aceste funcţii. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 67

Se dă textul:

„Şi de m-ar fi bătut mama cu toate gardurile şi de m-ar fi izgonit de la casă ca pe un străin, tot n-aş fi rămas aşa de umilit în faţa ei ca atunci când m-a luat cu bineşorul."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p. (4×0,25)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice . – 2 p. (4×0,50)

c) Construiţi cinci enunţuri în care verbul „a bate" să aibă sensuri diferite. – 1 p. (5×0,20)

d) Alcătuiţi enunţuri în care cuvintele „toate", „faţa" să aibă alte valori morfologice decât cele din text. – 1 p.

II. Alcătuiţi două propoziţii în care verbul „a ieşi" să aibă valoare predicativă şi, respectiv, copulativă. – 1 p.

III. Alcătuiţi fraze în care pronumele relativ „care" să aibă funcţie sintactică de complement circumstanţial de cauză şi complement circumstanţial de scop. – 1 p.

IV. Alegeţi delimitarea corectă a propoziţiilor din fraza:

a) [Eu trebuie [1]] [să plec la şcoală. [2]]

b) [Eu [2a]] [trebuie [1]] [să plec la şcoală. [2b]] – 1 p.

V. Despărţiţi în silabe cuvintele: subapreciere, anormal, ineficienţă, igienă, (a) destupa. – 1 p. (5×0,20)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 68

Se dă textul:

„Era de mirare ce se întâmplase cu formația aceea care nu se mai întorcea. Aveau toți o pâlpâire de curiozitate în priviri și nici unul nu părea să fie îngrijorat de soarta bateriei, afară, poate, de ofițer."

(Marin Preda - „O oră din august")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,40 p.

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice dintre ele. – 2,10 p. (7×0,30)

c) Contrageți propoziția numărul 2. – 0,80 p.

d) Indicați sinonimele corecte pentru substantivul „curiozitate":

a) interes, indiscreție, ciudățenie;

b) bărbăție, cutezanță, dârzenie. – 0,50 p.

e) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

II. Alcătuiți două propoziții cu predicate verbale exprimate prin verb la diateza pasivă și, respectiv, locuțiune verbală la diateza pasivă. – 0,50 p.

III. Exemplificați cel puțin cinci funcții sintactice ale numeralului colectiv. – 1,50 p.

IV. Indicați paronimul potrivit în următorul enunț:

Conducta petroliferă / petrolieră a fost înlocuită. – 0,20 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 69

Se dă textul:

„Fetele împăratului priveau la verișor cum privește cânele pe mâță și li-era drag ca sarea în ochi, pentru că le spunea inima ce om fără de lege e spânul."

(Ion Creangă - „Povestea lui Harap-Alb")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice dintre ele. – 1,50 p. (5×0,30)

c) Cuvântul „mâță" din text este regionalism sau arhaism? – 0,50 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (4×0,50)

II. Găsiți sinonimul literar al cuvintelor: mâță, curechi, barabulă, păpușoi, omăt. – 1 p.

Scanned with OKEN Scanner

III. Alcătuiți cinci propoziții cu predicate nominale al căror nume predicativ să fie exprimat prin adjectiv, verb la modul infinitiv și supin, verb la participiu și gerunziu. – 1,50 p.

IV. Alegeți forma corectă:

a) Lucrările la amândoi colegii erau bune.

b) Lucrările amânduror colegilor erau bune. – 0,50 p.

V. Scrieți familia lexicală a cuvântului „tânăr". – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 70

Se dă textul:

„Ce anume va fi vrut să spună Eminescu cu povestea despre fata de împărat care, îndrăgind pe Luceafărul din cer, dăruiește farmecele sale copilului de casă, este o întrebare care a încrețit multe frunți."

(Perpessicius - „Eminescu și folclorul")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice dintre ele. – 2 p. (5×0,40)

c) Contrageți propoziția numărul 1. – 0,50 p.

d) Formați un adjectiv derivat de la substantivul Eminescu și alcătuiți propoziții în care să fie atribut și nume predicativ. – 0,50 p.

e) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p.

II. Construiți enunțuri folosind cuvintele omonime: cer, care, sare. – 1,50 p.

III. Scrieți familia lexicală a cuvântului „doi". – 0,50 p.

IV. Scrieți sinonimele cuvintelor: poveste, pretenție, riguros, familiar. – 1 p. (4×0,25)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 71

Se dă textul:

„E destul să numărăm latinește în diferite limbi romanice până la zece, să înșirăm pronumele personale, numele zilelor săptămânii, numele părților corpului omenesc, termenii de rudenie, ca să descoperim asemănările surprinzătoare dintre aceste limbi, care se explică prin originea limbilor romanice din latină."

(„Istoria României" – manual pentru clasa a VIII-a)

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice dintre ele. – 1,50 p. (5×0,30)

c) Explicați rolul virgulelor din text. – 1,20 p. (6×0,20)

d) Precizați cum s-au format următoarele cuvinte: latinește, omenesc, a înșira, ca să. – 1 p. (4×0,25)

e) Explicați scrierea cu „ii" în final a cuvintelor din text: săptămânii, termenii. – 0,80 p. (4×0,20)

f) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 1 p. (4×0,25)

II. Alcătuiți patru enunțuri în care cuvântul „de" să aibă diferite valori morfologice; precizați care sunt aceste valori. – 2 p. (4×0,50)

III. Alcătuiți contexte potrivite pentru sensurile cuvintelor omonime: arie, bor. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 72

Se dă textul:

„Așa, mi-am dat seama că ceea ce mi se întâmplase era un lucru care era al meu și trebuia să-l trăiesc numai eu, fiindcă mi-era dat, și nimeni n-avea chef să-l trăiască în locul meu."

(Marin Preda - „Marele singuratic")

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,80 p. (9×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice dintre ele. – 2,70 p. (9×0,30)

c) Contrageți propoziția numărul 2. – 0,50 p.

d) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 2 p. (5×0,40)

e) Construiți o propoziție subordonată care să aibă în frază o funcție sintactică asemănătoare cu aceea a cuvântului „al meu". – 1 p.

II. Construiți fraze în care verbul „a rămâne" să fie pe rând copulativ și verb impersonal urmat de câte o propoziție subordonată. – 0,50 p.

III. Găsiți câte un sinonim următoarelor cuvinte neologice: pueril, juvenil, inocent, fidel, abominabil. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 73

Se dă textul:

„Fiul <u>său</u> însă nu se lasă cu una cu două, ci <u>arătând</u> împăratului dâra <u>de sânge</u>, <u>ce</u> făcuse hoţului, <u>îi</u> spuse că se duce să-<u>l</u> caute şi să-l aducă împăratului."

(Petre Ispirescu - „Basmele românilor")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,20 p. (6×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice. – 2,40 p. (6×0,40)

c) Explicaţi ortograma „să-l caute". – 0,40 p.

d) Precizaţi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate. – 1,20 p. (6×0,20)

II. Construiţi fraze în care verbul „a ajunge" să fie pe rând verb copulativ şi verb impersonal urmat de câte o propoziţie subordonată. – 1,20 p. (2×0,60)

III. Găsiţi sinonimele cuvintelor: necaz, a cugeta, hotărâre, hoţie. – 1 p. (4×0,25)

IV. Găsiţi perechea paronimică a cuvintelor „minier", „incident", „anual", „ordinal" şi construiţi cu fiecare dintre ele câte un enunţ. – 1 p. (4×0,25)

V. Rescrieţi forma corectă: eu însumi / eu însuşi; el însuşi / el însăşi; noi, fetele, însene / înseşi; ei înşişi / ei înseşi. – 1 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 74

Se dă textul:

„Auzisem eu din oameni că dacă vrei să nu te muşte câinii şi să te lase în pace, cum îi vezi că sar la tine, să te tupilezi la pământ..."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice dintre ele. – 2,80 p. (7×0,40)

c) Alcătuiţi patru propoziţii în care numele predicativ să fie exprimat prin pronume demonstrativ, pronume interogativ, pronume relativ, pronume negativ. – 1,20 p. (4×0,30)

d) Construiţi şase enunţuri cu sensuri diferite ale verbului „a vedea". – 1,20 p. (6×0,20)

Scanned with OKEN Scanner

II. Scrieţi familia lexicală a cuvântului „om” şi grupaţi cuvintele după valoarea lor morfologică. – 0,70 p. (7×0,10)

III. Alcătuiţi fraze în care adverbul relativ „când” să introducă câte o propoziţie subordonată completivă directă, atributivă, circumstanţială de timp şi condiţională. – 1,20 p. (4×0,30)

IV. Despărţiţi în silabe: subordonare, intercomunal, anormal, monstru, instinctiv. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 75

Se dă textul:

„Doi căluţi roibi şi slabi, care stau slobozi în adăpostul lor, au cercat în câteva rânduri, în ziua în care cercetam cu privirea această împărăţie, să iasă afară şi şi-au scos boturile negre în lumină.”

(Mihail Sadoveanu - „Cocostârcul albastru”)

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p. (5×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor după înţeles şi raporturile sintactice dintre ele. – 2 p. (5×0,40)

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,60 p. (4×0,40)

d) Contrageţi propoziţia numărul 2. – 0,60 p.

e) Alcătuiţi propoziţii în care cuvintele „care” şi „câteva” să aibă alte valori morfologice decât cele pe care le au în text. – 0,50 p. (2×0,25)

II. Găsiţi şapte cuvinte derivate de la cuvântul „sat”. – 0,70 p.

III. Găsiţi sinonime neologice pentru cuvintele: bănuială, siguranţă, vinovat, prefăcut, părere. – 0,75 p. (5×0,15)

IV. În textul: „Cum intrai în clasă, toţi colegii se repeziră la mine.” propoziţia numărul 1 este circumstanţială de mod sau de timp? – 0,60 p.

V. Rescrieţi forma corectă: recensământ anual / anuar; divinitate invocată / evocată; elev eminent / iminent. – 0,75 p.

VI. Găsiţi două antonime formate cu ajutorul unor prefixe diferite. – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 76

Se dă textul:

„Irinuca era o femeie nici tânără, nici tocmai bătrână; avea bărbat şi o fată balcâză şi lălâie, de-ţi era frică să înnoptezi cu dânsa în casă."

(Ion Creangă - „Amintiri din copilărie")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1 p. (4×0,25)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice dintre ele. – 1,60 p. (4×0,40)

c) Indicaţi sinonimele cuvintelor: balcâz, lălâu. – 0,40 p.

d) Formaţi familia lexicală a cuvântului „tânăr"; grupaţi cuvintele derivate după valoarea lor morfologică. – 1 p.

e) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate. – 1,60 p. (4×0,40)

II. Stabiliţi formele corecte ale următoarelor cuvinte şi rescrieţi-le: a tranversa / a traversa; delicvent / delincvent; bleumaren / bleumarin; ştres / stres. – 1 p. (4×0,25)

III. Construiţi patru fraze în care să aveţi propoziţii subordonate diferite introduse prin pronumele relativ „cine"; analizaţi frazele. – 2 p.

IV. Se dă fraza: „L-a trimis / de i-a adus lemne."

Propoziţia 2 din această frază este propoziţie subordonată circumstanţială de loc sau propoziţie subordonată circumstanţială de scop? – 0,40 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 77

Se dă textul:

„Ceea ce s-a petrecut atunci în sufletul lui a fost mai iute decât fulgerul; destul că, cu nişte ochi de două ori mai mari decât cei ce poate-i avea de obicei, cu o faţă lungă şi speriată şi neputându-se lămuri cum răsărisem noi aşa din pământ, se uită la noi măsurându-ne cu privirea de sus până jos şi îndesându-ne tot mai tare în perete, ca şi cum ar fi voit să scape de o vedenie supărătoare."

(Calistrat Hogaş - „Pe drumuri de munte")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,60 p. (8×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice dintre ele. – 2,80 p. (8×0,35)

Scanned with OKEN Scanner

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate.
– 1,50 p. (5×0,30)

II. Alcătuiţi patru propoziţii în care complementul circumstanţial de loc să fie exprimat prin substantive şi pronume în genitiv şi acuzativ. – 0,80 p. (4×0,20)

III. Alcătuiţi fraze în care pronumele relativ „cine" să introducă următoarele tipuri de subordonate: CI, CL, CM. – 1,50 p.

IV. Stabiliţi forma corectă: propietar / proprietar; ştand / stand. – 0,50 p.

V. Alcătuiţi un enunţ în care să aveţi un complement circumstanţial de timp exprimat printr-un verb la diateza reflexivă, modul gerunziu. – 0,30 p.

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

TESTUL 78

Se dă textul:

„Acesta este scaunul ţării. Ştefan cel Mare l-a mutat de la Suceava la Iaşi, pentru ca astfel să-şi poată apăra ţara mai bine chiar din mijlocul ei împotriva atacurilor turcilor şi tătarilor, fiindcă vedea bine că nu era lesne s-o facă din Suceava care era mult mai departe de hotarul dinspre turci."

(D. Cantemir - „Descrierea Moldovei")

Cerinţe:

I. a) Identificaţi predicatele şi arătaţi felul lor. – 1,40 p. (7×0,20)

b) Delimitaţi propoziţiile, arătaţi felul lor şi raporturile sintactice dintre ele. – 2,80 p. (7×0,40)

c) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate.
– 2 p. (4×0,50)

d) Contrageţi propoziţia numărul 7. – 0, 30 p.

II. Construiţi enunţuri în care să aveţi pronume relative cu funcţie sintactică de subiect, nume predicativ, atribut pronominal, complement direct, complement indirect. – 2 p. (5×0,40)

III. Se dă textul:

[„Lumea-i[1]] [cum este[2]]
Şi [ca dânsa suntem noi.[3]"] (M. Eminescu)

Ultima propoziţie din acest text este propoziţie subordonată predicativă sau propoziţie principală? – 0,50 p.

+ 1 punct din oficiu
Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 79

Se dă textul:

„Să vă siliți din toate puterile să nu adormiți; când vi se vor lipi ochii de somn, să vă ciupiți ca să goniți somnul și, dacă se va întâmpla să cădeți doborâți, îndată ce vă voi deștepta eu să vă sculați fără zgomot..."

(Basm popular)

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,80 p. (9×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice. – 2,70 p. (9×0,30)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele „fără zgomot"; construiți o propoziție care să aibă aceeași funcție sintactică. – 1,50 p.

d) Contrageți propoziția numărul 7. – 0,50 p.

e) În propoziția numărul 1, cuvântul „toate" este pronume nehotărât sau adjectiv nehotărât? Argumentați răspunsul. – 0,45 p.

II. Indicați câte un sinonim neologic lexical pentru următoarele cuvinte sau expresii: a se face de râs; inscripție funerară; calculator electronic.– 0,75 p.

III. În exemplul:

„Și ce cap frumos răsare!
Nu-i <u>al meu</u>? Al meu e oare?" (George Coșbuc)

cuvântul subliniat este nume predicativ în cazul N sau G? – 0,50 p.

IV. Găsiți antonimele cuvintelor: cinstit, măreț, adânc, etern. – 0,40 p.

V. Dați cinci exemple de derivate cu prefixul „anti"; indicați cuvântul de bază și explicați sensul cuvintelor rezultate. – 0,40 p.

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

TESTUL 80

Se dă textul:

„Cultul vostru pentru Eminescu, <u>acela</u> care n-a avut înaintași și nu va putea să aibă ușor urmași <u>ai geniului său</u>, pentru marele creator de veșnică poezie în care se dovedește strălucit că se pot îmbina armonic cele mai înalte preocupări morale, cel mai nobil avânt național cu cele mai frumoase realizări artistice, e o adevărată garanție pentru viitorul nostru și prin aceasta pentru <u>însuși</u> viitorul <u>acestei</u> țări."

(Nicolae Iorga)

Scanned with OKEN Scanner

Cerințe:

I. a) Identificați predicatele și arătați felul lor. – 1,20 p. (6×0,20)

b) Delimitați propozițiile, arătați felul lor și raporturile sintactice. – 2,40 p. (6×0,40)

c) Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate. – 1,25 p. (5×0,25)

d) Contrageți propoziția 6. – 0,25 p.

II. Scrieți numele corespunzător al unui cetățean din următoarele state: Albania, Danemarca, China, Peru, Noua Zeelandă. – 0,50 p.

III. Precizați valorile morfologice ale cuvântului „i"; exemplificați. – 1,80 p. (6×0,30)

IV. Scrieți sinonimele lexicale sau frazeologice pentru cuvintele: cult, geniu, avânt, moral, garanție, ignoranță, punct de vedere. – 0,70 p. (7×0,10)

V. Corectați greșelile de ortografie din enunțul ce urmează și transcrieți-l:

Cei mai buni sunt proprii noștri copiii. – 0,40 p.

VI. Construiți câte un enunț în care adverbul relativ „cum" să fie complement circumstanțial de mod și nume predicativ. – 0,50 p. (2×0,25)

+ 1 punct din oficiu

Total = 10 puncte

Scanned with OKEN Scanner

SOLUȚIILE TESTELOR PROPUSE

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 1

I. a) *am dat* – predicat verbal; *eu* – subiect inclus;
n-am putut – predicat verbal; *eu* – subiect inclus;
să las – predicat verbal; *eu* – subiect inclus.

b) Cuvântul „citire" s-a format prin derivare de la verbul „a citi" + sufixul „re".
Alte cuvinte derivate: *cititor, recitire, necitit.*
Revista noastră are mulţi *cititori.*
De multe ori e necesară *recitirea* textului.
Pe raft se află o carte *necitită* încă.

c) *peste cartea* – complement indirect;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., articulat cu articolul hotărât enclitic „a", precedat de prepoziţia simplă „peste";
de citire – atribut substantival;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, nearticulat, cazul Ac., precedat de prepoziţia simplă „de";
prima – atribut adjectival;
– numeral ordinal cu valoare adjectivală, genul feminin, cazul Ac.;
o – complement direct;
– pronume personal, persoana a III-a singular, genul feminin, cazul Ac., formă neaccentuată.

d) *n-am* – cratima, semn ortografic, marchează: din punct de vedere morfologic, rostirea într-o silabă a adverbului de negaţie „nu" şi a verbului „a avea" la perfectul compus; din punct de vedere fonetic, absenţa vocalei „u";
s-o – cratima, semn ortografic, marchează: morfologic, despărţirea conjuncţiei „să" de forma neaccentuată a pronumelui personal persoana a III-a singural „o"; fonetic, absenţa vocalei „ă".

II. Forma corectă: *particulă, corigent, proprietate.*

III. Prepoziţiile din text sunt: *peste, de, după, din.*

IV. *Cartea* era pe bancă. (subiect)
Am citit *cartea* de pe bancă. (complement direct)

Scanned with OKEN Scanner

Prietenul lui a fost la munte. (subiect)
L-am văzut *pe prietenul* lui. (complement direct)

TESTUL 2

„Ce-ţi doresc eu ţie,(1) dulce Românie,(2)
Ţara mea de glorii, ţara mea de dor?"

Sb. PV.

I. a) Eu doresc.

b) Familia lexicală a cuvântului „dor":
substantive: *doruleţ, doruţ, dorinţă;*
adjective: *dornic, dorit, nedorit, redorit, doritor;*
verbe: *a dori, a redori.*

c) *ţi* – complement indirect;
– pronume personal, persoana a II-a singular, forma neaccentuată, cazul D;
eu – subiect;
– pronume personal, persoana I singular, formă accentuată, cazul N;
ţie – complement indirect;
– pronume personal, persoana a II-a singular, formă accentuată, cazul D.

d) Primele două virgule din text – (1) şi (2) – marchează o construcţie în vocativ, care se izolează de restul propoziţiei.

II. *Dumneavoastră* sunteţi un om bun. (subiect)
Fiul *dumitale* a fost premiat. (atribut, G)
Profesoara lor este *dumneaei.* (nume predicativ, N)

III. Forma corectă: b) *obiceiuri, roade, bice.*

IV. Diftongi: eu; mea; glorii; mea – eu; ea; ii; ea.

Hiaturi: ţi – e; Ro – mâ – ni – e.

V. E mai bun *decât* ei. (în comparaţie cu)
De cât timp aşteptţi?
Altfel ne vom petrece timpul.
A servit *alt fel* de mâncare.

Scanned with OKEN Scanner

VI. țară: patrie, stat, popor
Patria noastră este România.
glorie: cinstire, slăvire, elogiu
Aducem cinstire eroilor neamului.
a dori: a vrea, a voi, a aspira
De multă vreme vrea să plece la munte.

TESTUL 3

„[Neguri albe, strălucite
Naşte luna argintie,[1]]
[Ea le scoate peste ape,[2]]
[Le întinde pe câmpie. [3]]"

I. a) *naşte* – predicat verbal;
scoate – predicat verbal;
întinde – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Neguri albe strălucite / Naşte luna argintie" – propoziţie principală, enunţiativă, afirmativă, dezvoltată.
Propoziţia 2: „Ea le scoate peste ape" – propoziţie principală, enunţiativă, afirmativă, dezvoltată.
Propoziţia 3: „Le întinde pe câmpie" – propoziţie principală, enunţiativă, afirmativă, dezvoltată.

c) *neguri* – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, cazul Ac., nearticulat;
albe – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminaţii, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „neguri" (feminin, plural, Ac.), grad pozitiv;
strălucite – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminaţii, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „neguri" (feminin, plural, Ac.), grad pozitiv;
luna – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singural, cazul N, articulat cu articolul hotărât enclitic „a";

Scanned with OKEN Scanner

argintie – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „luna” (feminin, singular, N), gradul pozitiv;
peste ape – complement circumstanțial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziția simplă „peste”;
pe câmpie – complement circumstanțial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziția simplă „pe”.

d) Familia lexicală a cuvântului „alb”:
substantive: *albeață, albitură, albuș;*
adjective: *albit, înălbit, neînălbit;*
verbe: *a albi, a înălbi.*

II. ar – gin – ti – e; stră – lu – ci – te; tran – scri – e; in – e – gal.

III. Razele *lunii* luminau oglinda lacului. (atribut în G)
Lumina de afară era a *lunii*. (nume predicativ în G)
Poeții au închinat *lunii* multe versuri. (complement indirect în D)

IV. alb ≠ negru; vechi ≠ nou; simplu ≠ complicat; totdeauna ≠ niciodată; legal ≠ ilegal.

TESTUL 4

I a) *suspină* – predicat verbal;
– verb predicativ, mod indicativ, timpul prezent, persoana a III-a plural (conjugarea I, diateza activă);
tace – predicat verbal;
– verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a singular (conjugarea a II-a, diateza activă);
dorm – predicat verbal;
– verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a plural (conjugarea a IV-a, diateza activă);
dormi – predicat verbal;
– verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent, persoana a II-a singular (conjugarea a IV-a, diateza activă).

Scanned with OKEN Scanner

b) Se auzea susurul *izvoarelor.* (atribut în G)
Am vorbit *despre izvoare.* (complement indirect în Ac.)
El înțelegea glasul *codrului.* (atribut în G)
Își amintea cu nostalgie de *codrul* verde. (complement indirect în Ac.)

c) Familia lexicală a cuvântului „negru":
substantive: *înnegrire, negreală;*
adjective: *înnegrit, neînnegrit, negricios;*
verbe: *a înnegri.*

d) codru – pădure:
Cutreierase toată *pădurea.*

e) izvoarele – suspină;
codrul – tace;
florile – dorm.

II. eu continuu; tu continui; el continuă; noi continuăm; voi continuați; ei continuă.

III. *ușă, coajă, scânteie.*

IV. Numele zilelor săptămânii sunt de genul feminin.

V. izvor – izvoraș:
Căprioara s-a oprit lângă un *izvoraș.*
floare – floricică:
I-a dăruit o *floricică.*
grădină – grădiniță:
Grădinița casei era îngrijită.

TESTUL 5

I. a) *bunicul* – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul N, articulat cu articolul hotărât enclitic „l";
profesor – nume predicativ;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul N, nearticulat;

Scanned with OKEN Scanner

întâmplări – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, Ac., nearticulat;
în viaţă – complement circumstanţial de timp;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziţia simplă „în";
cărţi – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, cazul Ac., nearticulat;
cu o ... milă – complement circumstanţial de mod;
– substantiv comun, simplu, defectiv de gen şi număr, cazul Ac., articulat cu articolul nehotărât „o", precedat de prepoziţia simplă „cu".

b) Ortografierea substantivului *copiii*:
cop***i*** – ***i*** face parte din radicalul cuvântului *copil*;
copi***i*** – ***i*** desinenţă de plural;
copii***i*** – ***i*** articolul hotărât, enclitic, genul masculin, numărul plural.

c) *Bunicului* i-am adus flori.
Cărţii i-am dat alt titlu.
I-am spus *lui Victor* povestea ta.
Lui Carmen i-a plăcut cartea lui.

d) Sunetul „e" din cuvintele date este literă ajutătoare.

e) iar – ia;
viaţă – ia.

f) profesor – dascăl;
întâmplare – hazard;
carte – volum;
milă – compasiune.

II. *L*-am văzut *pe Andrei.*
Îl ascult *pe tata.*
Am recitit *cartea.*
N-am găsit-*o* acasă *pe Elena.*

Scanned with OKEN Scanner

„[Zările, de farmec pline,
Strălucesc în luminiș; [1]]
[*Zboară* mierlele-n tufiș [2]]
Și [din codri noaptea *vine*
Pe furiș.[3]]"

I. a) *strălucesc* – predicat verbal;
zările – subiect simplu exprimat;
zboară – predicat verbal;
mierlele – subiect simplu exprimat;
vine – predicat verbal;
noaptea – subiect simplu exprimat;

b) Propoziția 1: „Zările de farmec pline / Strălucesc în luminiș" – propoziție principală, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „Zboară mierlele-n tufiș" – propoziție principală, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 3: „Și din codri noaptea vine / Pe furiș" – propoziție principală, afirmativă, dezvoltată.

c) *în luminiș* – complement circumstanțial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziția simplă „în";
în tufiș – complement circumstanțial de loc;
– substantiv comun, colectiv, genul neutru, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziția simplă „în";
din codri – complement circumstanțial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziția simplă „din".

d) Diftongii sunt:
zboară – oa;
mierlele – ie;
noaptea – oa.

Scanned with OKEN Scanner

e) *a veni* – Indicativ – prezent – *tu vii*;
– imperfect – *tu veneai*;
– perfect simplu – *tu venişi*;
– perfectul compus – *tu ai venit* ;
– mai mult ca perfectul – *tu veniseşi*;
– viitorul I – *tu vei veni*.

II. *Noaptea* de vară e călduroasă. (substantiv)
Noaptea, pădurea întreagă doarme. (adverb)
Primăvara este anotimpul florilor. (substantiv)
Primăvara înfloresc ghioceii. (adverb)
Marţi e a doua zi a săptămânii. (substantiv)
Marţi fac antrenament. (adverb)

III. farmec – desfătare, plăcere, încântare;
luminiş – poiană;
codru – pădure (mare, deasă).

IV. Codrul *întunecat* şi *tăcut* adăposteşte păsările.
(conjuncţia „şi" leagă două atribute)
Cerul era *întunecat* şi *tăcut*.
(conjuncţia „şi" leagă două nume predicative)

V. În cuvintele date, litera „x" notează grupul de sunete „cs".

TESTUL 7

„[*Dragi*-mi *erau* tata şi mama, fraţii şi surorile şi băieţii satului[1]] [cu care *cutreieram* dumbrăvile şi luncile umbroase.[2]]"

I. a) *erau dragi* – predicat nominal;
subiect – „tata, mama, fraţii, surorile, băieţii", subiect multiplu;
cutreieram – predicat verbal;
subiect – „eu", subiect inclus.

b) Propoziţia 1: „Dragi-mi erau tata şi mama, fraţii şi surorile şi băieţii satului" – propoziţie principală, afirmativă, dezvoltată.
Propoziţia 2: „cu care cutreieram dumbrăvile şi luncile umbroase" – propoziţie secundară, subordonată propoziţiei 1, afirmativă, dezvoltată.

Scanned with OKEN Scanner

c) *cutreieram* – predicat verbal;
– verb predicativ, modul indicativ, timpul imperfect, persoana I, numărul singular;
dumbrăvile – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, cazul Ac., articulat cu articolul hotărât enclitic „le";
umbroase – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminaţii, genul feminin, numărul plural, cazul Ac., grad pozitiv.

d) Povestea era *despre mama* lor. (nume predicativ / Ac.)
Dragostea *de mamă* e unică. (atribut / Ac.)
Şi-a iubit foarte mult *mama.* (complement / Ac.)

II. *Nu-l* văd.
Rezultatul a fost *nul.*
V-ar încânta şi pe voi o excursie.
A dat cu *var.*
L-aş lăuda pe Victor.
El nu este *laş.*

III. mamă – mămică („mamă" + sufixul diminutival „ică")
copil – copilaş („copil" + sufixul diminutival „aş")
nas – năsuc („nas" + sufixul diminutival „uc")
muscă – musculiţă („muscă" + sufixul diminutival „(u)liţă")

IV. Se scrie şi se pronunţă corect: *disciplină, muscular, stand.*

V. Forma corectă de vocativ este: *codrule, românule, olteanule.*

TESTUL 8

„[Un freamăt lin *trecea* din ram în ram[1]]
Şi [un miros *venea* adormitor[2]]"

I. a) *trecea* – predicat verbal;
venea – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Un freamăt lin trecea din ram în ram" – propoziţie principală, enunţiativă, afirmativă, dezvoltată.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 2: „Și un miros venea adormitor" – propoziție principală, enunțiativă, afirmativă, dezvoltată, în raport de coordonare cu P1.

c) *și* – fără funcție sintactică;
– conjuncție coordonatoare copulativă, simplă, la nivelul frazei leagă două propoziții principale;
un miros – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul N, articulat cu articolul nehotărât „un";
venea – predicat verbal;
– verb predicativ, mod indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a numărul singular (conjugarea a IV-a, diateza activă);
adormitor – atribut;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul miros (neutru, singular, N), gradul pozitiv.

d) freamăt – zgomot ușor de frunze, murmur, fior, înfiorare;
lin – ușor, domol, molcom;
ram – ramură, creangă.

e) Cuvântul „lin" din text este adjectiv.
Căruța cobora *lin* dealul. (adverb)

II. Eu *creez* modele de vestimentație. (persoana I, singular)
Noi *creăm* jocuri vesele. (persoana I, plural)

III. *Nor* – cuvântul de bază
substantive: *norișor* („nor" + sufixul diminutival „ișor");
norulеț („nor" + sufixul diminutival „uleț");
adjective: *înnorat* (prefix „în" + „nor" + sufixul „at");
neînnorat (prefix „ne" + „înnorat");
verb: *a înnora* („nor" + prefixul „în" + sufixul „a").

IV. frea – măt; a – nii; nici – o – da – tă; drept – un – ghic; func – ți – e; jert – fă.

V. Forma corectă: *smarald* – piatră prețioasă de culoare verde.

VI. El *va fi* inginer. – verb copulativ
Cartea *este* pe birou. – verb predicativ

Scanned with OKEN Scanner

VII. *Al* meu e mai uşor.
E uşor *a-l* lăuda.
Ai cântat bine.
Nu e uşor *a-i* citi gândurile.

TESTUL 9

I. a) *lacul* – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul Ac., articulat cu articolul hotărât enclitic „l";
codrilor – atribut substantival;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul G, articulat cu articolul hotărât enclitic „lor";
albastru – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminaţii, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „lacul" (neutru, singular, Ac.), gradul pozitiv;
nuferi – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul N, nearticulat;
galbeni – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminaţii, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „nuferi"(masculin, plural, N), gradul pozitiv.

b) N: *Codrul* se întinde pe o suprafaţă întinsă.
Ac.: *În codrul* verde, Eminescu se simţea fericit.
G: Vechimea *codrului* este neştiută.
D: *Codrului* bătrân, Eminescu i-a închinat versurile sale.
V: *Codrule*, ascultă-i ruga!

II. Ea are un *nume* frumos.
Câte *nume* au fost strigate?
Eu am un *unchi* în Constanţa.
El are doi *unchi* în Bucureşti.
Ea este *învăţătoare*.
Ele sunt *învăţătoare* la şcoala noastră.

III. *băiat: băieţandru* („băiat" + sufixul augmentativ „andru");
casă: căsoaie („casă" + sufixul augmentativ „oaie").

Scanned with OKEN Scanner

IV. Ştirea a fost difuzată de *Rompres.* (Ac., complement)
CEC acordă credite pentru locuinţe. (N, subiect)
O întreprindere foarte importantă este *Tarom.* (N, nume predicativ)

V. *Noi* suntem prieteni. (subiect)
Prietenii mei sunteţi *voi.* (nume predicativ)
Am fost *cu ei* la film. (complement indirect)

TESTUL 10

I. a) *e împărat* – predicat nominal;
– verb copulativ „a fi": modul indicativ, prezent, persoana a III-a singular (conjugarea a IV-a, diateza activă);
– numele predicativ „împărat": substantiv comun simplu, genul masculin, numărul singular, nearticulat, cazul nominativ;
cresc – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a III-a, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a plural.

b) El *ar fi* plecat la munte. (modul condiţional optativ, perfect)
Să fi citit mai frumos poezia! (modul conjunctiv, perfect)

c) neamuri – ea;
mii – ii;
îi – îi;
poala – oa;
toate – oa;
codrului – ui,
Măriei – ei.

II. *slăvit – cel slăvit, slăvitul:*
Cel slăvit de poet este codrul. (substantiv)
verde – cel verde, verdele:
Verdele ne încântă ochiul. (substantiv)

III. Toţi ne bucuram de binefacerile *căldurii.* (atribut / G)
A citit un articol despre *căldura* din această iarnă. (atribut / Ac.)

Scanned with OKEN Scanner

IV. sălbatic ≠ domestic; odată ≠ acum; aici ≠ oriunde; a prinde ≠ a desprinde; atent ≠ neatent.

V. Am citit *numai* o carte. (adverb)
Nu mai veni!
Mi-e *totuna*. (indiferent – adverb)
Tot una din ele a venit.
Cântă *întruna*. (adverb)
Într-una din zile a plecat.

VI. Cuvintele derivate (cu prefixul „stră"): *străbuni, strănepot.*

TESTUL 11

I. a) *iaca* – predicat verbal;
– interjecţie predicativă;
asta e – predicat nominal;
– verb copulativ „a fi": modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a singular (conjugarea a IV-a, diateza activă);
– numele predicativ „asta": pronume demonstrativ de apropiere, formă populară, genul feminin, numărul singular, cazul N;
începe – predicat verbal;
– verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a singular, conjugarea a III-a, diateza activă.

b) Ascult *povestea* bunicii. (complement direct / Ac.)
Ne-am gândit la *povestea* ei. (complement indirect / Ac.)
Totul se petrecuse ca într-o *poveste* frumoasă. (complement circumstanţial de mod / Ac.)
Cartea era despre *povestea* vieţii ei. (nume predicativ / Ac.)

c) Am văzut *începând* în altă parte. (complement direct, modul gerunziu)
El are *de început* construcţia. (complement direct, modul supin)

d) *copilaş*: El e un *copilaş* ascultător.
copilandru: Ion e un *copilandru* din blocul nostru.
necopilăresc: Erau gesturi *necopilăreşti*.

II. cu foc – cu entuziasm, înfocat.
Vorbea *cu foc* despre un film.

Scanned with OKEN Scanner

a lua foc – a se aprinde, a se înfuria.
A luat foc o casă din cartier.
a sta ca pe foc – a fi nerăbdător, a fi grăbit
A stat ca pe foc în tot timpul vizitei.

III. Forma corectă: b) lucrările amânduror colegilor au fost premiate.

TESTUL 12

„[Copiii[1a]] [care *sunt cumințI*[2]], [care *au* minte ageră[3]] și [care *sunt* și *silitori* la învățătură[4]] [*merită* nota zece.[1b]]"

I. a) *sunt cumințI* – predicat nominal;
au – predicat verbal;
sunt silitori – predicat nominal;
merită – predicat verbal.

b) Propoziția principală: Copiii merită nota zece...

c) *sunt silitori* – predicat nominal;
– verb copulativ „a fi": modul indicativ, prezent, persoana a III-a, numărul plural (conjugarea a IV-a, diateza activă);
– numele predicativ„silitori": adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, genul masculin, numărul plural, grad pozitiv;
și – fără funcție sintactică;
– adverb simplu de mod provenit din conjuncție;
zece – atribut adjectival;
– numeral cardinal, simplu, cu valoare adjectivală, se acordă în gen și caz cu substantivul „nota" (feminin, Ac.).

II. învățătura – de la verbul „a învăța" + sufixul „ătura";
silitor – de la verbul „a sili" + sufixul „tor";
zâmbet – de la verbul „a zâmbi" + sufixul „et";
străluci – de la verbul „a luci" + prefixul „stră".

III. copil – fiu, tânăr:
Nică era *fiul* lui Ștefan a Petrei.
ager – sprinten, inteligent, perspicace:
Avea un mers *sprinten*.

Scanned with OKEN Scanner

silitor – harnic, perseverent:
El este un om *perseverent.*

IV. cuminte ≠ ştrengar, poznaş, năzdrăvan:
El era un copil *năzdrăvan.*
silitor ≠ leneş, trândav:
Prietenul lui nu era *leneş.*
atent ≠ neatent:
Fusese *neatent* la lecţie.

V. Forma corectă, literară este: *fluture, roţi, treburi, berbec.*

VI. Întâmplările *copilăriei* sunt pline de haz. (atribut / G)
Amintirile *(din timpul) copilăriei* sunt de neuitat. (atribut cu locuţiune prepoziţională în G)

TESTUL 13

I. a) *am gustat* – predicat verbal;
nu e mai scump şi mai sfânt – predicat nominal.

b) *acela* – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare, formă literară, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „ceasul" (neutru, singular, Ac.);
cea mai mare – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, variabil, cu o terminaţie, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „fericire" (feminin, singular, Ac.), gradul superlativ relativ;
meu – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal posesiv, persoana I, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „sufletul" (neutru, singular, Ac.).

c) *Acela* este un oraş foarte cunoscut. (pronume demonstrativ)
Al meu a fost lăudat. (pronume posesiv)

II. Adjective fără grade de comparaţie: *egal, întreg, superior, inferior, principal.*

III. *casă – case*; s-a format prin substituirea desinenţei de singular „ă" cu desinenţa de plural „e";

Scanned with OKEN Scanner

penar – penaruri; s-a format prin atașarea desinenței de plural „uri" la forma de singular, caracterizată prin desinență zero;

ac – ace; s-a format prin atașarea desinenței de plural „e", ceea ce a determinat palatizarea consoanei „c".

IV. *Trei* au plecat în tabără. (valoare substantivală)
Trei elevi s-au întors acasă. (valoare adjectivală)
Am fost la mare de *trei* ori. (valoare adverbială)

V. *A desena* era plăcerea lui. (verb la infinitiv, subiect)
Este ușor *de căutat.* (verb la supin, subiect)

VI. Forma corectă: a) *atribuie, constituie, proiect.*

VII. În text, cuvântul „și" este conjuncție.
Au luptat și ei pentru libertate. (și – adverb)

TESTUL 14

I. a) *a prins* – predicat verbal;
se înseninase – predicat verbal;
amorțise – predicat verbal.

b) *a doua zi* – complement circumstanțial de timp;
– substantivul „zi": genul feminin, numărul singular, cazul Ac., nearticulat; „a doua" – numeral cardinal cu valoare adjectivală, genul feminin, Ac.; atribut adjectival;
domol – complement circumstanțial de mod;
– adverb de mod, simplu, grad pozitiv;
pământul – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul N, articulat cu articolul hotărât enclitic „l";
ușor – atribut adjectival ;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „îngheț" (neutru, singular, Ac.), grad pozitiv.

c) A prins a ninge.

II. Glasul bunicului era *domol.* (nume predicativ)
Povestea lui era *despre o noapte* de neuitat. (nume predicativ)
E *ușor* de memorat. (nume predicativ)

Scanned with OKEN Scanner

III. a se însenina – a se lumina:
Cerul *s-a luminat* după ploaie.
belşug – abundenţă:
Abundenţa roadelor i-a mulţumit pe ţărani.
cer – boltă, văzduh:
Văzduhul răsună de ciripitul păsărelelor.

IV. *Ispravnicul* era şef al administraţiei şi al poliţiei unui judeţ în trecut. (arhaism)
Plăieşii apărau graniţele ţării în zonele muntoase. (arhaism)
Casele erau acoperite de *omăt*. (regionalism)
El a luat *crida* şi a desenat. (regionalism)

V. El *se* spală pe dinţi. (complement direct)
Se gândeşte mereu la tine. (fără funcţie sintactică)

VI. Forma corectă: *douăzeci de cărţi.*
Numeralele cardinale de la 20 în sus au valoare substantivală şi primesc ca determinanţi substantive cu prepoziţie.

TESTUL 15

I. a) Mii, mii ies.

b) mii; coifuri; lucitoare; ies; întunecoasă – ii; oi; oa; ie; oa.

c) Cuvintele derivate sunt: *pletoase, lucitoare, întunecoasă.*

d) *la poala* – complement circumstanţial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., articulat cu articolul hotărât enclitic „a", precedat de prepoziţia simplă „la";
lui – atribut pronominal;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul masculin, forma accentuată, cazul G;
cea verde – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu o terminaţie, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „poala" (feminin, singular, Ac.), gradul pozitiv, precedat de articolul adjectival „cea" (feminin, singular).

II. *Amândoi* au plecat la munte. (N, subiect)
Plăcerea *amândurora* era să cutreiere pădurile. (G, atribut)

Scanned with OKEN Scanner

III. Forma corectă: *gogoașă, cireașă, jăratic, mătușă.*

IV. „*lui*" – în text este pronume personal.
I-am dat *lui* Andrei cartea. – *lui* este articol hotărât proclitic.
I-am dat copilu*lui* mingea. – *lui* este articol hotărât enclitic.
cea – în text este articol adjectival (demonstrativ).
Cea din clasă este colega mea. – *cea* este pronume demonstrativ de depărtare. (forma literară = aceea)

V. *doisprezece* – numeral cardinal compus prin contopire (sudare), alcătuit din: „doi" – numeral simplu, „spre" – prepoziție, „zece" – numeral simplu;
despre – prepoziție compusă prin contopire: „de" – prepoziție, „spre" – prepoziție;
fiecine – pronume nehotărât, compus prin contopire: „fie" – verb, „cine" – pronume relativ;
deseori – adverb compus prin contopire: „des" – adverb, „oară" (la plural „ori") – substantiv.

VI. *Aurul* este un metal prețios.
Făina se macină la moară.

TESTUL 16

„[Acel împărat mare și puternic își *întinsese* marginile împărăției sale[1]] și [toți împărații cei bătuți *erau îndatorați* a-i da fiecare câte un fiu...[2]]"

I a) *întinsese* – predicat verbal;
erau îndatorați – predicat nominal.

b) Propoziția 1: „Acel împărat mare și puternic își întinsese marginile împărăției sale" – propoziție principală, enunțiativă, afirmativă, dezvoltată.
Propoziția 2: „și toți împărații cei bătuți erau îndatorați a-i da fiecare câte un fiu" – propoziție principală, enunțiativă, afirmativă, dezvoltată.

c) *acel* – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare, formă literară, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „împărat"(masculin, singular, N);
sale – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal posesiv, persoana a III-a, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „împărăției" (feminin, singular, G);

Scanned with OKEN Scanner

toți – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal nehotărât, simplu, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „împărații" (masculin, plural, N);
a da – complement indirect;
– verb predicativ, conjugarea I, modul infinitiv, timpul prezent, diateza activă;
i – complement indirect;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul masculin, formă neaccentuată, cazul D.

d) îm – pă – ră – ți – e; o – da – tă; a – er; ast – fel.

II. Casa era *alor săi.* – *alor săi*, nume predicativ / pronume posesiv în G.

III. *mare* – în text este adjectiv.
A crescut *mare.* – adverb
Cel *mare* era vecinul lui. – substantiv
fiecare – în text este pronume nehotărât
Fiecare om iubește muzica. – adjectiv nehotărât

IV. Cuvintele derivate sunt: *scândurică, legăturică, bătrânică, ironică, mititică.*

V. Formele corecte: b) *chinezi, francezi, suedezi.*

VI. Adjective invariabile: *feroce, roz, maro, bleu.*
Leul e un animal *feroce.*
Și-a cumpărat o bluză *roz.*
Pantofii lui sunt *maro.*
Cerul era *bleu.*

TESTUL 17

„[Ea-și *acopere* cu mâna fața roșă de sfială,[1]]
[Ochii-n lacrimi și-i *ascunde* într-un păr ca de peteală.[2]]"

I. a) *acopere* – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a IV-a, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular, diateza activă;

Scanned with OKEN Scanner

ascunde – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a III-a, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular, diateza activă.

b) Propoziţia 1: „Ea-şi acopere cu mâna faţa roşă de sfială" – propoziţie principală, enunţiativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „Ochii-n lacrimi şi-i ascunde într-un păr ca de peteală" – propoziţie principală, enunţiativă, afirmativă, dezvoltată, în raport de coordonare juxtapusă cu P1. Transformată într-o propoziţie simplă: „Ea ascunde".

c) „ea-şi acopere" – cratima sau liniuţa de unire, semn ortografic, marchează morfologic despărţirea pronumelui personal „ea" de pronumele reflexiv „îşi" cu care se rosteşte într-o silabă; fonetic, marchează absenţa vocalei „î"

d) Am povestit *alor mei* întâmplarea ta. (complement indirect în D – pronume posesiv).

Ţie ţi-am adus flori. (complement indirect în D – pronume personal).

Graţie alor săi câştigase. (complement indirect în D – pronume posesiv + prepoziţie specifică).

Datorită lui reuşise. (complement indirect în D – pronume personal cu prepoziţie specifică).

II. sfială – timiditate, sfiiciune, teamă;
aievea – întocmai, cu adevărat, în realitate;
jale – tristeţe, mâhnire, amărăciune;
vijelie – vifor, furtună, viscol.

III. Familia lexicală a cuvântului *grijă*:
substantive: *îngrijire, îngrijorare*;
adjective: *grijuliu, îngrijorat, neîngrijorat*;
verbe: *a îngriji, a (se) îngrijora.*

IV. Formele corecte:
a) *Aceeaşi* colegă ...
b) *Ideea* să participe ...
c) ... să *îţi* recitești lucrarea
d) Trăia *odată* un viteaz ...

V. Diftongii sunt: mi-a dat – „i̯a"; ne-a spus – „e̯a"; să-i cer – „ă̯i"; i-a povestit – „i̯a".

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 18

I. a) Cucul va cânta.
cucul – subiect;
va cânta – predicat verbal.

b) *un solist* – atribut apozițional;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul N, articulat cu articolul nehotărât „un";
vestit – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „cucul"(masculin, singular, N), gradul pozitiv;
alte – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal nehotărât simplu, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „țări"(feminin, plural, Ac.);
venit – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, provenit din verb la participiu, se acordă cu substantivul „cucul" (masculin, singular, N), fără grad de comparație.

c) În text „un" este articol nehotărât.
Primise în dar *un* roman și două casete. – numeral cardinal.
Un coleg a venit, altul a plecat. – adjectiv pronominal nehotărât.

d) Cuvântul „*vestit*" s-a format prin derivare de la substantivul „veste" + sufixul „it".

e) veste – știre, informație:
I-a adus o *știre* importantă;
Informația i-a fost de folos.

II. bucurie ≠ amărăciune, întristare, chin, durere; coboară ≠ urcă, crește; înainte ≠ înapoi; adevărat ≠ neadevărat, greșit, eronat.

III. Forma corectă:
„– Bună ziua, verișcane!
– Mulțumescu-ți, frate Mane!"

Scanned with OKEN Scanner

IV. sub – a – pre – ci – a; ne – mai – a – u – zind; î – na – in – te; dez – nă – dej – de; ne – stră – mu – tat.

V. Stă mereu *deoparte*.
De o parte sunt case, pe cealaltă parte sunt grădini.
A învățat poezia *pe dinafară*.
Din afară se vede mai bine.

VI. Caietele *a trei* dintre ei erau neîngrijite. – G
La trei dintre ei le lipsesc manualele. – D

TESTUL 19

I. a) *plină* – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „luna" (feminin, singular, N), gradul pozitiv;
albăstrui-gălbui – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, compus (prin alăturare cu cratimă), se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „văzduh" (neutru, singular, Ac.), gradul pozitiv;
rotundă – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „corabie"(feminin, singular, Ac.).

b) Cuvântul „*cumpănă*" are în text sensul „înaltul cerului";
A pus o cumpănă[1] nouă la fântână.
„Scârțâie-n vânt cumpăna de la fântână..." (M. Eminescu)

c) plin – plinuț, împlinit
A trăit visul *împlinit*.
cer – ceresc
Era un dar *ceresc*.
corabie – corăbier
Corăbierul brăzdează marea.
aur– auriu
Lanul de grâu era *auriu*.

[1] Dispozitiv format dintr-o bârnă de lemn așezată pe un stâlp înalt, având un braț mai scurt de care se atârnă găleata și un braț mai lung de care se fixează o greutate, cu ajutorul căruia se scoate apă din fântână. (DLRM)

Scanned with OKEN Scanner

II. Grija cea mai mare era *pentru sine.* (nume predicativ exprimat prin pronume reflexiv, Ac.).

Prietenul lui era *oricare* dintre colegi. (nume predicativ exprimat prin pronume nehotărât, N)

Casa era *pentru ai săi.* (nume predicativ exprimat prin pronume posesiv, Ac.)

Prietenii mei au rămas *aceiaşi.* (nume predicatic exprimat prin pronume demonstrativ, N)

III. „Jelui-m-aş şi n-am cui,
Jelui-m-aş codrului,
Codrului voinicului..."

IV. Gradul pozitiv:
Am un coleg *bun.*
Gradul comparativ:
– de superioritate: Radu era *mai bun* decât fratele lui.
– de egalitate: Andrei era *tot aşa de bun* (*la fel de bun*) ca fratele lui.
– de inferioritate: Mihai *era mai puţin bun* decât ei.
Gradul superlativ:
– relativ: Victor este *cel mai bun.*
– absolut: Toţi sunt *foarte buni.*

V. leit – întocmai, la fel, aidoma;
ciudat – bizar, neobişnuit;
vlagă – putere, forţă, vigoare.

VI. Valoarea morfologică a cuvântului „*cel*" din exemplele:
Cel care nu e atent la lecţie nu ştie. – pronume demonstrativ;
„Pe *cel* deal, pe *cel* colnic / Trece-o mândră şi-un voinic." – adjectiv pronominal demonstrativ.

TESTUL 20

I. - subiect;
pronume personal, persoana I, numărul singular, forma accentuată, cazul N;
ţi – complement indirect;
– pronume personal, persoana a II-a, numărul singular, forma neaccentuată, cazul D;

Scanned with OKEN Scanner

ne – complement direct;
– pronume personal, persoana I, numărul plural, forma neaccentuată, cazul Ac.

b) *ți-aș* – cratima (liniuța de unire), semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a pronumelui personal „ți" și a verbului auxiliar „a avea" la condițional optativ și păstrează măsura versului.

c) *a ajunge* – în text este verb copulativ.
A ajuns acasă. – verb predicativ, personal
Îi *ajunge* ce a lucrat. – verb predicativ, impersonal

d) *a cunoaște* – la modul infinitiv.
Nu-l poate *cunoaște*. (complement direct)
E bine *a cunoaște* limba engleză. (subiect)
cunoscând – la modul gerunziu.
S-a prezentat mai bine *cunoscând* limba engleză. (complement)

II. *mata* – pronume personal de politețe, forma regională (provine de la *dumneata*);
dânsul – pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul masculin.

III. *Câinele-lup* e iubit de stăpân. (subiect)
Stăpânul *câinelui-lup* era vecinul meu. (atribut, G)

IV. *piatră* – cuvânt de bază:
substantive: *pietricică* – „piatra" + sufixul diminutival „icică"
pietroi – „piatră" + sufixul augmentativ „oi"
pietruire – „a pietrui" + sufixul „re"
pietriș – „piatra" + sufixul „iș"
adjectiv: *pietruit* – „a pietrui" + sufixul „it"
nepietruit – „pietruit" + prefixul „ne"
verb: *a pietrui* – „piatra" + sufixul „i"

V. Verbe copulative: *a însemna, a se face, a ieși.*
Greșeala aceasta *înseamnă neatenție.*
În ultimul timp *s-a făcut obraznic.*
El *a ieșit profesor.*

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 21

I. a) *păreri de rău* – subiect;
– locuțiune substantivală, genul feminin, numărul plural, nearticulat, cazul N (sinonimul lexical = regrete);
trecute – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, provenit din verb la modul participiu, se acordă cu locuțiunea substantivală „păreri de rău" (feminin, plural, N), grad pozitiv;
pe inima – complement indirect;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., articulat cu articolul hotărât enclitic „a", precedat de prepoziția simplă „pe";
i – atribut pronominal;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul masculin, forma neaccentuată, cazul G.

b) Locuțiuni adverbiale de la cuvântul „inimă":
după voia inimii – după plac, nestingherit;
cu dragă inimă – cu tot sufletul.
Se plimba *după voia inimii.*
Te primea mereu *cu dragă inimă.*

c) Mie *însumi* îmi fac un bine. (adjectiv pronomial de întărire, cazul D, persoana I, numărul singular, genul masculin; atribut adjectival)
Ție *însuți* îți faci rău. (adjectiv pronomial de întărire, cazul D, persoana a II-a, numărul singular, genul masculin; atribut adjectival)

d) Pomii *au înflorit.* (diateza activă)
Pământul *a fost arat* (este arat) din toamnă. (diateza pasivă)
El *se gândește* la cărțile citite. (diateza reflexivă)

e) aducere aminte – amintire;
băgare de seamă – atenție;
ținere de minte – memorie.

II. ... *a* scrie = prepoziție;
... *a* venit = verb auxiliar „a avea";
... *A!* = interjecție.

Scanned with OKEN Scanner

III. În exemplul dat, *„lipa, lipa”* are funcție sintactică de complement circumstanțial de mod.

IV. Modul gerunziu: *acceptând, apropiind, creând, fiind, plouând, vâjâind, luând, scriind.*

TESTUL 22

I. a) *carte* – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., nearticulat;
gloria – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul N, articulat cu articolul hotărât enclitic „a”;
României – atribut substantival;
– substantiv propriu, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul G, articulat cu articolul hotărât enclitic „i”;
înaintea ochilor – complement circumstanțial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul G, articulat cu articolul hotărât enclitic „lor”, precedat de prepoziția specifică a cazului G „înaintea”;
fiilor – atribut substantival;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul G, articulat cu articolul hotărât enclitic „lor”.

b) În text, „a” este articol genitival (posesiv) – „*a* părinților” – și articol hotărât– enclitic – „gloria”.

Contexte în care „a” are alte valori morfologice:

1. Scriitorul *a* cântat gloria României. – verb auxiliar („a avea” formează perfectul compus)
2. *A*! – interjecție (exprimă mirare, surpriză)
3. E frumos *a* cânta. – prepoziție

c) Cuvântul „părinte” e polisemantic:

Părintele este cel mai ascultat în casă. (tatăl)
Faptele eroice ale *părinților* noștri trebuie cunoscute. (strămoșii)
Copiii și *părinții* formează o familie. (mama, tata)
Ion Heliade Rădulescu este socotit *părintele* limbii literare. (creatorul)
La biserică, *părintele* le vorbește credincioșilor. (preotul)

Scanned with OKEN Scanner

II. Forma literară: b) *vârtoape, băltoace, răstoace.*

III. Conjugarea I: *a aştepta, a cânta.*
Conjugarea a II-a: *a avea, a părea.*
Conjugarea a III-a: *a spune, a cere.*
Conjugarea a IV-a: *a fi, a urî.*

IV. faimă – glorie; adânc – profund; belşug – abundenţă; urmare – consecinţă; neatârnare – independenţă; a hotărî – a decide; cinstit – onest.

V. Despărţirea în silabe: sculp – tu – ră; ta – blou; drept – un – ghic.

VI. Valoarea morfologică a verbului „a fi":
– verb auxiliar: *Aş fi* fost anunţat...
– verb copulativ: Nu- *i* bine...

TESTUL 23

I. a) *nu-i* – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular, forma negativă;
să plângă – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a III-a, diateza activă, modul conjunctiv, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular;
i – atribut pronomial;
– pronume personal, persoana a III-a, genul masculin, forma neaccentuată, cazul D (cu valoare posesivă);
atunci – complement circumstanţial de timp;
– adverb de timp, simplu.

b) Am văzut *soarele.* (complement direct, Ac.)
Vorbise *despre soare.* (complement indirect, Ac.)
Nu dăduse destulă atenţie *soarelui* de vară. (complement indirect, D)
Graţie soarelui, pământul are viaţă. (complement indirect, D cu prepoziţie)
Pământul s-a uscat *din cauza soarelui* fierbinte. (complement circumstanţial de cauză, G)

II. *Câte opt* mergeau în fiecare rând. (complement circumstanţial de mod)
Am primit *câte douăzeci şi trei* de creioane. (complement direct)

Scanned with OKEN Scanner

III. taină – tainic:
Îl rechema glasul *tainic* al pădurii. (epitet)
soare – însorit:
Era o dimineaţă *însorită* de primăvară. (epitet)

IV. primordial – esenţial, principal;
venerat – stimat, cinstit;
fantezie – imaginaţie, închipuire;
a gravita – a se roti, a se învârti.

V. A fost *odată* o mare împărăţie.
Concursul a fost programat la *o dată* viitoare.
Altădată o ducea mai bine.
S-a programat pentru o *altă dată*.

VI. Pomii sunt *înfrunziţi*. (înfrunziţi – verb la participiu)
Glasul îi era *tremurând*. (tremurând – verb la gerunziu)

TESTUL 24

I. a) *aducerile-aminte* – subiect;
– locuţiune substantivală, genul feminin, numărul plural, cazul N, articulat cu articolul hotărât enclitic „le” (sinonim = amintirile);
pe suflet – complement indirect;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, nearticulat, cazul Ac., precedat de prepoziţia simplă „pe”;
cad – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a II-a, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul plural;
în picuri – complement circumstanţial de mod;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziţia simplă „în”.

b) „*nimicuri*” – în text este substantiv provenit din pronume negativ prin conversiune.
N-am învăţat *nimic*. (pronume negativ)

c) Cartea era *despre părerile de rău* ale celor de atunci. (locuţiune substantivală – nume predicativ)

Scanned with OKEN Scanner

Totul era *cu băgare de seamă*. (locuțiune substantivală – nume predicativ)
Lucrul obținut era *de nimic*. (locuțiune adjectivală – nume predicativ)
Vecinul meu era *de treabă*. (locuțiune adjectivală – nume predicativ)

d) „a duce vorba" – a transmite;
„a duce cu vorba" – a promite;
„a o duce bine (rău)" – a trăi;
„a duce dorul" – a-i fi dor de cineva, a fi dornic de ceva;
„a duce capul" – a se pricepe la ceva.

II. *suflet* – psihic: Să ai grijă de *sufletul* tău.
– caracter: Era un *suflet* mare, care înțelegea lumea.
inima – organ al corpului, cord: A făcut operație *pe inimă*.
– centru: El locuia *în inima* orașului.

III. Parlamentul *a adoptat* legea.
El *a adoptat* un copil.
El *a adaptat* motorului un alt dispozitiv.

IV. *Greul* acum începe.
Leneșul e criticat de toți.

TESTUL 25

I. a) *era* – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, numărul singular;
era a noastră – predicat nominal;
– verb copulativ „a fi", conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, numărul singular; nume predicativ „a noastră" – pronume posesiv, persoana I, se acordă cu subiectul „casa" (feminin, singular, N);
nu știu – predicat verbal;
– verb predicativ, conjugarea a IV-a, diateza activă, mod indicativ, timpul prezent, persoana I, numărul singular;
îți aduci aminte – predicat verbal;
– locuțiune verbală, predicativă, conjugarea a III-a, diateza reflexivă, modul indicativ, prezent, persoana a II-a, numărul singular („îți" – pronume personal cu valoare reflexivă, fără funcție sintactică, morfem al diatezei reflexive).

Scanned with OKEN Scanner

b) Cuvântul „și" în text este adverb.

Eu *și* el suntem prieteni. (conjuncție coordonatoare copulativă)

Și-a adus aminte. (pronume reflexiv, persoana a III-a, D, morfem al diatezei reflexive)

„Unul caută-n oglindă de-*și* buclează al său păr..." (M.Eminescu – „Scrisoarea I") (pronume reflexiv, persoana a III-a, D, cu sens posesiv; funcție sintactică: atribut pronomial)

c) căsuță – „casă" + sufixul diminutival „uță";
căscioară – „casă" + sufixul diminutival „cioară";
căsoaie – „casă" + sufixul augmentativ „oaie";
casnic – „casa" + sufixul „nic".

d) Efortul a fost *întreit*. (numeral multiplicativ, nume predicativ)

Repetase poezia *de trei ori*. (numeral adverbial, complement circumstanțial de mod)

A primit *o treime* din câștig. (numeral fracționar, complement direct)

II. Toate se petrecuseră *demult*.
De mult timp nu se mai întorsese acasă.
Nu înțelegea *deloc* povestea lui.
De loc era din Ardeal.

III. *Casa* îi amintea de copilărie. (subiect)
Clădirea aceea, *casa* din capătul străzii, era școala lui. (atribut apozițional)
Muzeul era chiar *casa* copilăriei poetului. (nume predicativ)

IV. El era *solidar* cu colegii lui.
Ana era o fire *solitară*.

TESTUL 26

I. a) *o cocioabă* – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., articulat cu articolul nehotărât „o";
veche – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, variabil, cu două terminații la numărul singular, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „cocioabă", genul feminin, numărul singular, cazul Ac., grad pozitiv;

Scanned with OKEN Scanner

de brad – atribut substantival prepoziţional;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziţia simplă „de”;
al Bistriţei – atribut substantival genitival;
– substantiv propriu, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul G, articulat cu articolul hotărât enclitic „i”, precedat de articolul genitival „al”;
(aproape de) pod – complement circumstanţial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de locuţiunea prepoziţională „aproape de”.

b) Şcoala era *aproape*. (adverb de loc, complement circumstanţial de loc)
Iubeşte-ţi *aproapele*. (substantiv format prin conversiune, complement direct)

c) Oraşul acesta este *Bistriţa*. (nume predicativ în N)
Locuitorii sunt ai *Bistriţei*. (nume predicativ în G)
Discuţia nu fusese *împotriva Bistriţei*. (nume predicativ în D)
Piesele de muzeu erau *despre Bistriţa*. (nume predicativ în Ac.)

II. Vizitase o *colonie* de greci. (colonie – grup de persoane de aceeaşi origine)
Se fabricase o nouă *colónie*. (lichid parfumat din alcool + uleiuri vegetale)
Se strânse lumea ca la *comédie*. („întâmplare ciudată, poznă; spectacol cu numere de circ” – DEX)
Filmul văzut era o *comedíe*. („operă dramatică al cărei subiect şi dezvoltare provoacă râsul” – DEX)

III. *a lega*: Şi-*a legat* părul. – a strâns
A legat cordonul. – a înnodat
L-*a legat* de stâlp. – a fixat
I-*a legat* rana. – a pansat
Între ei s-*a legat* o prietenie frumoasă. – s-a înfiripat
A legat firele electrice. – a unit
Pomul *a legat* anul acesta. – a rodit

IV. *În faţa* uşii este un scaun. (*în faţa* – locuţiune prepoziţională a cazului G)
În spatele casei este o grădină mare. (*în spatele* – locuţiune prepoziţională a cazului G)
De-a lungul râului se văd case noi. (*de-a lungul* – locuţiune prepoziţională a cazului G)

Scanned with OKEN Scanner

V. *Focul* fusese pus de răufăcători. (sens propriu)
Focul soarelui pârjolise totul. (sens figurat; metaforă)

TESTUL 27

I. a) *cu glas* – complement circumstanţial de mod;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziţia simplă „cu";
naturii – complement indirect;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul D, articulat cu articolul hotărât enclitic „i";
imnuri – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul plural, cazul Ac., nearticulat;
doine – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, cazul Ac., nearticulat.

b) În text, cuvântul „drag" este adjectiv.
Cel drag era acum departe. (substantiv format prin conversiune)
Învaţă *cu drag*. (locuţiune adverbială)

c) Ceaiul *era fierbinte*. – foarte cald.

d) diftongi:
voi; fierbinte; naturii; doine – oi; ie; ii; oi.

triftongi:
aveau; iau; i-ai dat – eau; iau; i-ai.

II. *Noi* suntem prieteni buni. (pronume personal – subiect)
Ai mei sunt cei mai buni. (pronume posesiv – subiect)
Aceia au venit primii. (pronume demonstrativ – subiect)
Nici unul nu era din şcoala noastră. (pronume negativ – subiect)
Fiecare iubeşte muzica. (pronume nehotărât – subiect)

III. a cânta – a interpreta, a intona, a glorifica, a preamări;
glas – grai, voce, glăsuire;
sfânt – divin, sacru, perfect, desăvârşit;
drag – iubit, îndrăgit, scump;
a contempla – a medita, a admira.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Variantele corecte:

a) *un prieten al meu*;

c) *răufăcători, răuvoitori.*

V. Melodia *a fost cântată* la chitară. (diateza pasivă)

Această compoziţie *se cântă* la pian. (diateza pasivă)

TESTUL 28

I. a) *boier* – atribut apoziţional;

– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul N, nearticulat;

de ţară – atribut prepoziţional;

– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziţia simplă „de". Expresia *„boier de ţară"* constituie o apoziţie dezvoltată.

bunul – atribut adjectival;

– adjectiv propriu-zis, simplu, variabil, cu două terminaţii, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „Ion Neculce" (masculin, singular, N), grad pozitiv;

Ion Neculce – subiect;

– substantiv propriu, compus, genul masculin, numărul singular, N;

oftând – complement circumstanţial de mod;

– verb predicativ, conjugarea I, diateza activă, modul gerunziu.

b) *dulce* – în text e la gradul superlativ absolut (*nespus de dulce*).

Enunţuri în care adjectivul „dulce" la gradul comparativ are funcţia sintactică de nume predicativ:

Mierea e *mai dulce* decât zahărul. (comparativ de superioritate)

Plăcinta e *mai puţin dulce* decât tortul. (comparativ de inferioritate)

Prăjiturile sunt *la fel de dulci.* (tot aşa de dulci) (comparativ de egalitate)

c) În textul dat, cuvântul „vechi" are înţelesul: „din vechime", „de demult".

Vindea haine *vechi.* (uzate)

d) boier – boieresc: Era o casă *boierească.*

ţară – ţărănesc: Ştia multe obiceiuri *ţărăneşti.*

lacrimă – înlăcrimat: Ochii ei erau *înlăcrimaţi.*

glumă – glumeţ: Era un om *glumeţ.*

zi – zilnic: Mersul pe jos *zilnic* este sănătos.

Scanned with OKEN Scanner

e) Prima virgulă (după „boier de țară") marchează apoziția dezvoltată care precede cuvântul regent.

II. Hoții *au luat-o la sănătoasa.* (au fugit)
au luat-o la sănătoasa – predicat verbal;
– locuțiune verbală predicativă, conjugarea I, diateza activă, modul indicativ, timpul perfect compus, persoana a III-a, numărul plural („o" – pronume personal cu valoare neutră).

III. Filmul a fost vizionat *de* toți *copiii.* (complement de agent, substantiv)
Casa fusese construită *de ai noștri.* (complement de agent, pronume posesiv)

IV. Substantivele *câlți, icre, ochelari, șale, Carpați* sunt defective de numărul singular.

TESTUL 29

I. a) *bătrânul* – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „Dan" (masculin, singular, N), gradul pozitiv;
Dan – subiect;
– substantiv propriu, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul N;
ascultă – predicat verbal;
– verb predicativ, tranzitiv, conjugarea I, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular;
grăind – atribut verbal;
– verb predicativ tranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul gerunziu;
doi – atribut adjectival;
– numeral cardinal simplu, cu valoare adjectivală, se acordă în gen și caz cu substantivul „stejari" (masculin, Ac.);
vechi – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „stejari" (masculin, plural, Ac.), grad pozitiv;
stejari – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, nearticulat, cazul Ac.

Scanned with OKEN Scanner

b) Trebuie *să fie ascultat* de ceilalţi. (modul conjunctiv, timpul prezent)
Era bine *să fi fost ascultat* de toţi. (modul conjunctiv, timpul perfect)

c) *dintr-o* tulpină – cratima, semn ortografic, marchează morfologic rostirea într-o silabă a prepoziţiei „între" şi a articolului nehotărât „o"; fonetic, cratima marchează absenţa vocalei „e" şi păstrează măsura versului.

II. a) M-am ocupat *însămi* ... – subiect, pronume de întărire;
b) Am văzut *înşine* ... – subiect, pronume de întărire;
c) Pe voi *înşivă* ... – atribut adjectival, adjectiv pronomial de întărire;
d) Pe el *însuşi* ... – atribut adjectival, adjectiv pronomial de întărire.

III. Au grade de comparaţie următoarele adjective: *mare, negru, bun, rău.*

IV. ob – şte; sand – vici; vâr – stă; cin – ste; lin – gvist.

V. El avea o problemă *familială.*
Toţi s-au purtat *familiar* cu el.
Cuvântul „doi" este un *numeral.*
I-am plătit în *numerar.*

VI. Identificăm următorii diftongi: mi-a, ne-a, să-i: i̯-a; e̯-a; ă-i̯.

TESTUL 30

I. a) *îşi* – atribut pronominal;
– pronume reflexiv, persoana a III-a, numărul singular, forma neaccentuată, cazul D (cu valoare posesivă);
mişcă – predicat verbal;
– verb predicativ tranzitiv, conjugarea I, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular;
încet – complement circumstanţial de mod;
– adverb de mod, simplu, grad pozitiv;
podoaba – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., articulat cu articolul hotărât enclitic „a";
lui – atribut pronominal;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul masculin, forma accentuată, G;

Scanned with OKEN Scanner

bolnavă – atribut adjectival;
– adjectiv propriu-zis, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „podoaba" (feminin, singular, Ac.), grad pozitiv.

b) În text, cuvântul „lui" este pronume personal.
I-am dat *lui* Carmen cartea ta. (articol hotărât proclitic)
În text, cuvântul „toamna" este substantiv.
Toamna se culeg fructele. (adverb)
În text, cuvântul „încet" este adverb.
Avea mersul *încet*. (adjectiv)

II. De la școală *vine* direct acasă. – merge
Trenul *vine* în gară la ora indicată. – sosește
Când sună de intrare, elevii *vin* în clasă. – intră
Zgomotul *vine* din spatele blocului. – pornește, ajunge la noi
Strămoșii lor *vin* din nordul Moldovei. – se trag, descind
Bistrița *vine* la vale printre dealuri împădurite. – curge

III. Vaporul era plin de *emigranți* albanezi.
Franța nu mai primește *imigranți*.
Cerul era *albastru*.
Statueta era din *alabastru*.

IV. bucurie ≠ amărăciune, durere, chin, jale, tristețe;
adevărat ≠ neadevărat, fals, eronat, greșit;
bolnav ≠ sănătos.

V. po – em; a – le – e; ne – sta – bil; arc – tic; in – ad – mi – si – bil.

VI. – a lua în seamă – a asculta, a crede:
Nu-l lua nimeni în seamă.
– a o lua razna – a înnebuni:
Se pare că *a luat-o razna*.
– a o lua de bună – a crede:
A luat de bună ce i-am spus.
– a o lua pe coajă – a fi bătut:
Dacă nu ești cuminte, *o s-o iei pe coajă* de la mine.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 31

„[*Adevărat să fie*[1]], [mai *întrebară* fraţii[2],] [că *înseamnă ceva* acele slove[3]?]"

I. a) *adevărat să fie* – predicat nominal;
întrebară – predicat verbal;
înseamnă ceva – predicat nominal.

b) Propoziţia 1: „Adevărat să fie" – propoziţie principală, regentă pentru P3, interogativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 2: „mai întrebară fraţii" – propoziţie principală incidentă, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 3: „că înseamnă ceva acele slove" – propoziţie subordonată subiectivă, subordonată expresiei impersonale „să fie adevărat", introdusă prin conjuncţia subordonată simplă „că", interogativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) *adevărat să fie* – predicat nominal;
– verb copulativ „a fi", intranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, conjunctiv prezent, persoana a III-a singular + nume predicativ „adevărat" – adverb simplu, de mod, gradul pozitiv;
acele – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „slove" (feminin, plural, N);
slove – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, cazul N, nearticulat.

d) [*Am văzut*[1]] [că timpul *s-a îndreptat*[2].]
am văzut – predicat verbal;
s-a îndreptat – predicat verbal.
P_1 – PP; P_2 – CD „că"

[*Mă gândesc*[1]] [că mâine *va fi mai frumos*[2].]
mă gândesc – predicat verbal;
va fi frumos – predicat nominal.
P_1 – PP; P_2 – CI „că"

Scanned with OKEN Scanner

II. adevărat – autentic, original, nefalsificat;
slovă – literă, scriere, alfabet, învăţătură;
uşor – simplu, necomplicat, facil;
a sili – a forţa, a constrânge.

III. Enunţuri în care cuvântul „limbă" este polisemantic:
Bolnavul are *limba* operată. (organ musculos din cavitatea bucală)
Limba se dezvoltă o dată cu societatea. (mijloc de comunicare uman)
Avea *limba* ascuţită. (a vorbi într-un anume mod ironic, cu răutate)
Limba română este o *limbă* de origine latină. (limbajul unei comunităţi)
Limba operei literare este deosebită. (stil)
„Un sultan dintre aceia ce domnesc peste vreo *limbă*..." (Eminescu) (popor – sens arhaic)
L-a tras de *limbă* (expresie = a ispiti pe cineva să vorbească).

IV. sub – a – pre – ci – at; sanc – tu – ar; su – blim.

V. Va fi *aversă de ploaie*. („aversă" înseamnă „ploaie")
Foloseşte *telecomanda la distanţă*. („tele" înseamnă „la distanţă")

TESTUL 32

„[Mai *e* vorbă?[1]] [*răspunse* el[2]]. [*Iacă*,[3]] [să v-o *spui* eu acum![4]] [Slovele acelea *ziceau*[5]] [că[6a]] [cine *va mânca* capul găinei[7]] [*va ajunge împărat*.[6b]]"

I. a) *e* – predicat verbal;
răspunse – predicat verbal;
iacă – predicat verbal;
să spui – predicat verbal;
ziceau – predicat verbal;
va mânca – predicat verbal;
va ajunge împărat – predicat nominal.

b) Propoziţia 1: „Mai e vorbă?" – propoziţie principală, enunţiativă, interogativă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 2: „răspunse el" – propoziţie principală incidentă, enunţiativă, propriu-zisă afirmativă, simplă.

Propoziţia 3: „Iacă" – propoziţie principală, regentă pentru P4, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziţia 4: „să v-o spui eu acum" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare simplă „să", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 5: „Slovele acelea ziceau" – propoziţie principală, regentă pentru P6, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 6: „că va ajunge împărat" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P5, introdusă prin conjuncţia subordonatoare simplă „că", regentă pentru P7, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 7: „cine va mânca capul găinei" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P6, introdusă prin pronumele relativ „cine", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) *v-o (spui)* – cratima, semn ortografic, marchează rostirea împreună a două cuvinte neaccentuate („vă" – pronume; „o" pronume personal, persoana a III-a, numărul singular) şi absenţa vocalei finale „ă".

d) În text „o" este pronume personal;
Am cumpărat *o* chiflă şi trei cornuri. (numeral)
Rodica era *o* fată minunată. (articol nehotărât)
O fată cântă, altă fată ascultă. (adjectiv nehotărât)
„*O*, cine-ar zice că pe-aici/Au fost vreodată flori." (T.Arghezi) (interjecţie)

e) *mai* – complement circumstanţial de mod cu nuanţă temporală;
– adverb de mod simplu;
e – predicat verbal;
– verb predicativ, intranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, mod indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular;
vorbă – subiect;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul N, nearticulat;
cine – subiect;
– pronume relativ, simplu, N, la nivelul frazei introduce o propoziţie subiectivă.

II. [*E sigur*[1]] [cine *va câştiga*[2].]
e sigur – predicat nominal;
va câştiga – predicat verbal.
P_1 – PP; P_2 – SB „cine"

[Problema e[1]] [cine va câştiga azi în locul meu.[2]]
e – predicat nominal incomplet;

Scanned with OKEN Scanner

va câștiga – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – PR „cine"

TESTUL 33

„[– Măria ta, *n-ar fi fost bine*,[1]] [*răspunse* cu hotărâre Ionuț[2]]; [timpul nostru *e scurt*[3]] și [rânduiala ne *este*[4]] [să ne *ducem* numaidecât.[5]] [Toate *arată*[6]] [că *vom găsi* pe Jupânița.[7]]"

I. a) *n-ar fi fost bine* – predicat nominal;
răspunse – predicat verbal;
e scurt – predicat nominal;
este – predicat nominal incomplet;
să ducem – predicat verbal;
arată – predicat verbal;
vom găsi – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Măria ta, n-ar fi fost bine" – propoziție principală.
Propoziția 2: „răspunse cu hotărâre Ionuț" – propoziție principală incidentă.
Propoziția 3: „timpul nostru e scurt" – propoziție principală, coordonată prin juxtapunere (;) cu P1.
Propoziția 4: „și rânduiala ne este" – propoziție principală, coordonată prin conjuncția coordonatoare copulativă „și" cu P3, regentă pentru P5.
Propoziția 5: „să ne ducem numaidecât" – propoziție secundară, subordonată predicativă față de P4, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".
Propoziția 6: „Toate arată..." – propoziție principală, regentă pentru P7.
Propoziția 7: „că vom găsi pe Jupânița" – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P6, introdusă prin conjuncția „că".

c) *Măria-ta* – fără funcție sintactică;
– locuțiune pronominală de politețe în V, alcătuită din: „Măria" – fără funcție sintactică, substantiv feminin, numărul singular, V, articulat cu articolul hotărât „a" – și „ta" – adjectiv pronominal posesiv, persoana a II-a, numărul singular, genul feminin, V; atribut adjectival;
n-ar fi fost bine – predicat nominal;
– expresie verbală impersonală alcătuită din: „n-ar fi fost" – verb copulativ, conjugarea a IV-a, diateza activă, intranzitiv, modul condițional-optativ, timpul perfect,

Scanned with OKEN Scanner

persoana a III-a, numărul singular – şi „bine" – nume predicativ, exprimat prin adverb de mod, simplu, gradul pozitiv;

nostru – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal posesiv, persoana I, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „timpul" (neutru, singular, N);

numaidecât – complement circumstanţial de timp;
– adverb de timp, compus.

II. Derivate de la cuvântul „domn":

domnie, domnitor – substantive:
Ştefan cel Mare a fost un *domnitor* înţelept.

domnesc – adjectiv:
Scaunul *domnesc* se afla la Suceava.

(a) domni – verb:
Ştefan cel Mare *a domnit* în Moldova.

domneşte – adverb:
Se poartă *domneşte* cu vecinii.

III. *A ta* era cea mai frumoasă. (pronume posesiv – subiect)
Pământul este *al nostru.* (pronume posesiv – nume predicativ)

IV. Industria *petrolieră* este în regres.
Casa avea *dependinţe* spaţioase.

V. – *Bonjur, madam* Ionescu!
– *Şase*! Vine *profa*!

TESTUL 34

„[Întâia gravă preocupare[1a]] [după ce *ai învăţat*[2]] [să *te îndoieşti*[3]] [de ceea ce *scrii*[4]] [*este*[1b]] [să *cauţi* perfecţiunea[5]] [pe care *n-ai s-o ajungi* niciodată.[6]]"

I. a) *ai învăţat* – predicat verbal;
să te îndoieşti – predicat verbal;
scrii – predicat verbal;
este – predicat nominal incomplet;
să cauţi – predicat verbal;
n-ai să ajungi – predicat verbal.

Scanned with OKEN Scanner

b) Propoziția 1: „Întâia gravă preocupare ... este" – propoziție principală, regentă pentru P5.

Propoziția 2: „după ce ai învățat" – propoziție secundară, subordonată circumstanțială de timp față de P5, introdusă prin pronume relativ cu prepoziție „după ce".

Propoziția 3: „să te îndoiești" – propoziție secundară completivă directă, subordonată față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Propoziția 4: „de ceea ce scrii" – propoziție secundară, subordonată completivă indirectă față de P3, introdusă prin pronumele relativ compus cu prepoziție „de ceea ce".

Propoziția 5: „să cauți perfecțiunea" – propoziție secundară, subordonată predicativă, subordonată față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Propoziția 6: „pe care n-ai s-o ajungi niciodată" – propoziție secundară subordonată atributivă, subordonată față de P5, introdusă prin pronumele relativ cu prepoziție „pe care".

c) *Niciodată* nu venise la timp.
Nici o dată din agendă nu corespundea.
Demult se întâmplase povestea vieții lui.
De mult timp nu a venit.
Vorbește *întruna*.
Într-una din zile va veni.
Nu-i plăcea *deloc*.
De loc era din Moldova.

d) *întâia* – atribut adjectival;
– numeral ordinal, cu valoare adjectivală, se acordă în gen și caz cu substantivul „preocupare" (feminin, N);
pe care – complement direct;
– pronume relativ simplu, substituie substantivul „perfecțiunea": (feminin, singular), Ac., precedat de prepoziția „pe", la nivelul frazei introduce o propoziție subordonată atributivă;
niciodată – complement circumstanțial de timp;
– adverb de timp compus.

II. a da buzna – a năvăli
Copiii *au năvălit* în clasă.
a-și da obștescul sfârșit – a muri, a deceda
Bătrânul *murise*.

Scanned with OKEN Scanner

III. Sinonimul cuvântului *etern* este *veşnic* (pururi, mereu), iar antonimul este *trecător.*

Natura e *veşnică.*

Omul este o fiinţă *trecătoare.*

IV. Pentru *reducerea consumului de carburanţi* este necesară *reglarea corectă a carburatorului.*

TESTUL 35

„[La Crăciun[1a]], [când *tăia* tata porcul,[2]] şi[-l *pârlea*,[3]] şi-[l *opărea*[4]], şi-[l *învălea* iute cu paie,[5]] [de-l *înnăduşea*[6]] [ca *să se poată* rade mai frumos,[7]] [eu *încălecam* pe porc, deasupra paielor.[1b]]"

I. a) *tăia* – predicat verbal;
pârlea – predicat verbal;
opărea – predicat verbal;
învălea – predicat verbal;
înnăduşea – predicat verbal;
să se poată – predicat verbal;
încălecam – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „La Crăciun ... eu încălecam pe porc, deasupra paielor" – propoziţie principală, regentă pentru P2, P3, P4, P5.

Propoziţia 2: „...când tăia tata porcul..." – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială de timp faţă de P1, introdusă prin adverbul relativ „când".

Propoziţia 3: „...şi-l pârlea..." – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială de timp faţă de P1, în raport de coordonare prin conjuncţia copulativă „şi" cu P2.

Propoziţia 4: „...şi-l opărea..." – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială de timp faţă de P1, în raport de coordonare prin conjuncţia copulativă „şi" cu P3.

Propoziţia 5: „şi-l învălea iute cu paie" – propoziţie secundară, subordonata circumstanţială de timp faţă de P1, în raport de coordonare prin conjuncţia copulativă „şi" cu P4 şi regentă pentru P6.

Propoziţia 6: „de-l înnăduşea" – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială consecutivă faţă de P5, introdusă prin conjuncţia subordonatoare simplă „de", regentă pentru P7.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziţia 7: „ca să se poată rade mai frumos” – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială de scop faţă de P6, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „ca să”.

c) [*Se ştie*[1]] [când *vom pleca*[2]]
se ştie – predicat verbal;
vom pleca – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – SB „când”
[Grija lui *era*[1]] [când *va ajunge.*[2]]
era – predicat nominal incomplet;
va ajunge – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – PR „când”

d) *la Crăciun* – complement circumstanţial de timp;
– substantiv propriu simplu, cazul Ac., precedat de prepoziţia simplă „la”;
- *l* – complement direct;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul masculin, forma neaccentuată, cazul Ac.;
mai frumos – complement circumstanţial de mod;
– adverb simplu, de mod, gradul comparativ de superioritate;
deasupra paielor – complement circumstanţial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul plural, cazul G, precedat de prepoziţia simplă „deasupra”, articulat cu articolul hotărât „- lor”.

II. În text, cuvântul „frumos” e adverb.
Era un oraş *frumos.* (adjectiv)
Cel frumos câştigase. (substantiv)
Frumosul îmi place. (substantiv)
În text, cuvântul „deasupra” e prepoziţie.
Deasupra se vedea cerul senin. (adverb)

III. Familia lexicală a cuvântului „piatră”:
substantive: *pietricică, pietricea, pietroi, pietrar, pietrărie, pietruire;*
adjective: *pietruit, nepietruit, pietros, împietrit;*
verb: *a împietri.*

IV. Colegul meu a făcut o *comunicare* importantă la şedinţa cercului de fizică. Când m-am întors, *comunicaţia* era întreruptă.

Scanned with OKEN Scanner

I-am făcut o *concesie.*
Primăria i-a dat în *concesiune* un teren.

V. Enunțuri care demonstrează că „tare" este un cuvânt polisemantic:
Acesta este un material *tare.* (rezistent)
Fiind un material *tare,* se prelucrează greu. (dur, inflexibil)
Îi plac culorile *tari.* (stridente)
Îi bătea inima *tare.* (puternic)
El era *tare* pe poziție. (hotărât)
Soluția preparată era *tare.* (concentrată)

TESTUL 36

„[– Moș Luca,[1a]] [de te-*a întreba* cineva de acum înainte[2]] [de ce *trag* caii așa de greu,[3]] [*să*-i *spui*[1b]] [că *aduci* niște drobi de sare de la Ocnă...[4]]"

I. a) *va întreba* – predicat verbal;
trag – predicat verbal;
să spui – predicat verbal;
aduci – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „– Moș Luca ... să-i spui" – propoziție principală, regentă pentru P2, P4.

Propoziția 2: „...de te-a întreba cineva de acum înainte" – propoziție secundară, subordonată condițională față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „de" (dacă).

Propoziția 3: „...de ce trag caii așa de greu..." – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P2, introdusă prin pronumele relativ „ce" precedat de prepoziția simplă „de".

Propoziția 4: „...că aduci niște drobi de sare de la Ocnă..." – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că".

c) „..." – ghilimelele sau semnele citării, semne de punctuație, marchează reproducerea exactă a unui citat;

„– Moș Luca" – linia de dialog, semn de punctuație, marchează începutul vorbirii unei persoane într-un dialog;

„– ... Luca, ..." – virgula, semn de punctuație, marchează pauza dintre un substantiv în cazul vocativ și restul propoziției;

Scanned with OKEN Scanner

„... te-a" – cratima, semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a două cuvinte neaccentuate: *te* (pronume personal, forma neaccentuată, persoana a II-a, singular) și *a* (verb auxiliar „a voi"), precum și absența sunetului „v";

„... din greu," – virgula, semn de punctuație, marchează pauza dintre o subordonată condițională și regenta ei;

„... să-i" – cratima, semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a două cuvinte neaccentuate (*să* – conjuncție, *i* – pronume personal, forma neaccentuată) și absența vocalei „î";

„Ocnă ..." – punctele de suspensie, semn de punctuație, marchează întreruperea șirului vorbirii.

d) *de sare* – atribut substantival;
– substantiv comun, simplu, defectiv de gen și număr, cazul Ac., nearticulat, precedat de prepoziția simplă „de".

... aduci niște drobi [1]/ care *sunt de sare.* [2]/
P2 = atributivă

e) Familia lexicală a cuvântului „moș":
substantive – *moșneag, strămoș;*
adjectiv – *strămoșesc;*
adverbe – *strămoșește, moșnegește.*

II. Cuvintele care au diftongi: te-a; caii; greu; să-i; spui – e-a; ii; eu; ă-i; ui.

III. Împăratul *a dat șfară* (sau sfară).
Întâlnirea a fost *glacială.* (rece)

IV. *oricui* = subiect în D.

TESTUL 37

„[Din zei de-*am fi coborâtori,*[1]]
[C-o moarte tot *suntem datori*![2]]
[*Totuna e*[3]] [dac-*ai murit*
Flăcău ori moș îngârbovit;[4]]
Dar [*nu-i totuna*[5]] [leu *să mori*
Ori câine-nlănțuit![6]]"

Scanned with OKEN Scanner

I. a) *am fi coborâtori* – predicat nominal;
suntem datori – predicat nominal;
totuna e – predicat nominal;
ai murit – predicat verbal;
nu-i totuna – predicat nominal;
să mori – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Din zei de-am fi coborâtori..." – propoziție secundară, subordonată concesivă față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „de" (dacă).

Propoziția 2: „C-o moarte tot suntem datori" – propoziție principală, regentă pentru P1.

Propoziția 3: „...totuna e..." – propoziție principală, regentă pentru P4.

Propoziția 4: „dac-ai murit / Flăcău ori moș îngârbovit..." – propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „dacă".

Propoziția 5: „Dar nu-i totuna" – propoziție principală, regentă pentru P6.

Propoziția 6: „...leu să mori / Ori câine-nlănțuit" – propoziție subordonată subiectivă față de P5.

c) *din zei* – complement indirect;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul Ac., precedat de prepoziția simplă „din", nearticulat;
de – fără funcție sintactică;
– conjuncție subordonatoare, simplă, introduce propoziția concesivă;
am fi coborâtori – predicat nominal alcătuit din „a fi" – verb copulativ, conjugarea a IV-a, diateza activă, intranzitiv, modul condițional-optativ, timpul prezent, persoana I, numărul plural, și „coborâtori"– nume predicativ exprimat prin adjectiv simplu variabil, cu două terminații, genul masculin, numărul plural, N;
c(u) moarte – complement indirect, exprimat prin substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul Ac., precedat de prepoziția simplă „cu", nearticulat;
o – atribut adjectival;
– numeral cardinal propriu-zis simplu, cu valoare adjectivală, genul feminin, Ac.;
tot – complement circumstanțial de mod;
– adverb, simplu, de mod, cu nuanță concesivă, element corelativ al unei subordonate concesive.

Scanned with OKEN Scanner

II. În text, cuvântul „i" este verb: „a fi".

I-am adus caseta. (pronume personal, forma neaccentuată, în D)
Pomi*i* au înflorit. (articol hotărât, genul masculin, plural)
Ii, i-ai văzut? (interjecție)

III. A primit un *titlu* onorific.
Titlul lucrării a fost scris greșit.
A aflat *aria* dreptunghiului.
Era o *arie* celebră dintr-o operă.

IV. coborâtor – urmaș, descendent, scoborâtor;
moarte – deces, dispariție, pieire, răposare, sfârșit, stingere;
datorie – obligație, credit;
a îmbunătăți – a ameliora, a îndrepta, a remedia;
a-și închipui – a-și imagina, a i se părea, a bănui, a presupune;
a înapoia – a restitui, a returna, a rambursa.

V. Formele corecte: *așază, înșeală, aranjează, clujean, ieșean, lingușeală.*

TESTUL 38

„[Baba,[1a]] [care *se culcase* o dată cu găinile,[2]] [*se scula* cu noaptea în cap[1b]] și [*începu* a trânti și a plesni prin casă[3]] [încât[4a]] [biata noră[5a]] [care de-abia *ațipise*[6]], [de voie, de nevoie,[5b]] [*trebui*[4b]] [*să se scoale*,[5c]] [*să sărute* mâna soacrei[7]] și [*să*-i *arate*[8]] [ce *a lucrat*.[9]]"

I. a) *se culcase* – predicat verbal;
se scula – predicat verbal;
începu – predicat verbal;
ațipise – predicat verbal;
trebui – predicat verbal;
să se scoale – predicat verbal;
să sărute – predicat verbal;
să arate – predicat verbal;
a lucrat – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Baba ... se scula cu noaptea în cap..." – propoziție principală, regentă pentru P2.

Propoziția 2: „care se culcase o dată cu găinile..." – propoziție secundară, atributivă subordonată față de P1, introdusă prin pronumele relativ „care".

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 3: „și începu a trânti și a plesni prin casă...” – propoziție principală, în raport de coordonare prin joncțiune („și”) cu P1, regentă pentru P4.

Propoziția 4: „încât trebui” – propoziție secundară, subordonată consecutivă față de P3, introdusă prin „încât”, regentă pentru P5, P7.

Propoziția 5: „biata noră... de voie, de nevoie, să se scoale” – propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P4, introdusă prin conjuncția „să”, regentă pentru P6.

Propoziția 6: „care de-abia ațipise...” – propoziție secundară, subordonată atributivă față de P5, introdusă prin pronumele relativ „care”.

Propoziția 7: „...să sărute mâna soacrei...” – propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P4, introdusă prin conjuncția „să”.

Propoziția 8: „și să-i arate” – propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P4, introdusă prin conjuncția „să”, în raport de coordonare copulativă („și”) cu P7, regentă pentru P9.

Propoziția 9: „ce-a lucrat” – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P8, introdusă prin pronumele relativ „ce”.

c) *care* – subiect, exprimat prin pronume relativ, simplu, substituie substantivul „baba” (feminin, singular, N), introduce o subordonată atributivă;

se culcase – predicat verbal, exprimat prin verb predicativ, personal, conjugarea I, diateza reflexivă (cu pronumele reflexiv „se”, neaccentuat, Ac.), indicativ, timpul mai mult ca perfect, persoana a III-a, numărul singular;

o dată cu găinile – complement circumstanțial de timp, exprimat prin substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul plural, cazul Ac., articulat cu articolul hotărât „le”, precedat de locuțiunea prepozițională „o dată cu”;

de voie, de nevoie – complement circumstanțial de mod, exprimat prin locuțiune adverbială de mod.

II. Sinonime ale cuvântului „vină”: *abatere, culpă, greșeală, contravenție, infracțiune:*

Nu se admite nici o *abatere* de la lege.
De data asta, *culpa* e a lui.
Am văzut *greșeala* ta.
Încălcarea acestei reguli înseamnă o *contravenție.*
A ajuns să înfăptuiască o *infracțiune.*

III. Familia lexicală a cuvântului „dulce”:

substantive: *îndulcire, dulceață, dulcegărie;*
adjective: *dulcișor, îndulcit, îndulcitor, dulceag;*
verb: *(a) îndulci.*

Scanned with OKEN Scanner

IV. A participat la cercul *literar* al şcolii.
I-am dictat cuvântul *literal*, literă cu literă.
Decizia *arbitrală* a anulat golul.
Hotărârea lui a fost *arbitrară*.

TESTUL 39

„[Acum, luminate crăişor[1a]], [ca *să vezi*[2]] [cât *poate*[3]] [*să-ţi ajute* milostenia[4]], [*stai* liniştit,[1b]] [*uită-te* drept în ochii mei[5]] şi [*ascultă* cu luare-aminte[6]] [ce ţi-*oi spune.*[7]]"

I. a) *să vezi* – predicat verbal;
poate – predicat verbal;
să ajute – predicat verbal;
stai – predicat verbal;
uită-te – predicat verbal;
ascultă – predicat verbal;
(v)oi spune – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Acum, luminate crăişor,... stai liniştit..." – propoziţie principală, regentă pentru P2, enunţiativă, imperativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „...ca să vezi..." – propoziţie circumstanţială de scop subordonată faţă de P1, introdusă prin conjuncţia compusă „ca să", regentă pentru P3, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 3: „...cât poate..." – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P2, introdusă prin adverbul relativ „cât", regentă pentru P4, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 4: „...să-ţi ajute milostenia..." – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să", enunţiativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 5: „...uită-te drept în ochii mei..." – propoziţie principală, coordonată prin juxtapunere cu P1, enunţiativă, imperativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 6: „...şi ascultă cu luare-aminte..." – propoziţie principală, coordonată prin juxtapunere cu P1, enunţiativă, imperativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 7: „...ce ţi-oi spune..." – propoziţie secundară, subordonată completivă directă faţă de P6, introdusă prin pronumele relativ „ce", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) *milostenia* – subiect
... să-ţi ajute [cine *este milostiv.*[2]]
P2 = propoziţie subordonată subiectivă

Scanned with OKEN Scanner

cu luare-aminte – complement circumstanţial de mod
... ascultă [cum *trebuie.*[2]]
P2 = propoziţie subordonată circumstanţială de mod

d) *crăişor* – nu are funcţie sintactică; substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul V, nearticulat;
mei – atribut adjectival, exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, persoana I, substituie un singur posesor, se acordă cu substantivul „ochi" (genul masculin, numărul plural, cazul Ac.);
cu luare-aminte – complement circumstanţial de mod, exprimat prin locuţiune adverbială de mod (provenită din locuţiune substantivală în Ac.), precedată de prepoziţia simplă „cu".

II. Sinonime ale verbului „a (se) gândi" – *a chibzui, a cugeta, a medita, a reflecta, a concepe.*
A chibzuit îndelung asupra plecării.
Bătrânul *cugetă* în linişte.
Plăcerea lui era de *a medita.*
A reflectat asupra problemei mult timp.
A conceput un alt răspuns.

III. in – e – fi – ca – ci – ta – te; i – mo – bil; func – ţi – o – nar; i – ne – rent.

TESTUL 40

„[*Aproape*[1]] [că-ţi *vine* şi ţie[2]] [*să crezi*[3]] [că *nu s-a întâmplat* nimic[4]] şi [că pe pistolarul acela, Hanţ nu-ştiu-cum, l-*a chemat* maică-sa acasă[5]] şi [el *s-a dus* de bună-voie, viu şi nevătămat.[6]]"

I. a) *aproape* – predicat verbal;
vine – predicat verbal;
să crezi – predicat verbal;
nu s-a întâmplat – predicat verbal;
a chemat – predicat verbal;
s-a dus – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Aproape..." – propoziţie principală, regentă pentru P2, enunţiativă, afirmativă, simplă.
Propoziţia 2: „...că-ţi vine şi ţie..." – propoziţie secundară, subordonată subiectivă faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", regentă pentru P3, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 3: „...să crezi...” – propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să”, regentă pentru P4, P5, P6, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 4: „...că nu s-a întâmplat nimic...” – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că”, enunțiativă propriu-zisă, negativă, simplă.

Propoziția 5: „...și că pe pistolarul acela, Hanț nu știu cum, l-a chemat maică-sa acasă...” – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P3, introdusă prin conjuncția „că”, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată, în raport de coordonare copulativă cu P4.

Propoziția 6: „...și el s-a dus de bună-voie, viu și nevătămat.” – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P3, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată, în raport de coordonare copulativă („și”) cu P4 și P5.

c) „că-ți vine” – cratima, semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a două cuvinte neaccentuate: conjuncția „că” și pronumele personal, neaccentuat, în D, „îți”; marchează și absența sunetului „î”;

„nu-știu-cum” – cratimele, semne ortografice, marchează legătura dintre elementele unui substantiv compus (provenit din locuțiune adverbială);

„maică-sa” – cratima, semn ortografic, leagă adjectivul pronominal posesiv „sa” de substantivul nearticulat, nume de rudenie, „maică”.

d) P3 = propoziție subordonată subiectivă.

P.V. P.V.

[Aproape] [că-ți vine *a crede...*]

a crede – subiect

e) *aproape* – predicat verbal, exprimat prin adverb de mod, predicativ, simplu, gradul pozitiv.

nimic – subiect;

– pronume negativ simplu, invariabil, cazul N.

acela – atribut adjectival;

– adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare, se acordă cu substantivul „pistolarul” (masculin, singular, Ac.).

II. *Șahul* era conducătorul Iranului.

Am jucat *șah* cu fratele meu.

A venit *vara* călduroasă.

Rodica e *vara* mea.

Scanned with OKEN Scanner

III. Cuvântul „*puternic*" s-a format prin derivare de la substantivul „putere", cu sufixul adjectival „nic".

Cuvântul „*ființa*" s-a format prin derivare de la verbul „a fi", cu sufixul substantival „ința".

Cuvântul „*omenesc*" s-a format prin derivare de la substantivul „om", cu sufixul adjectival „esc".

TESTUL 41

„[Dacă *învingi* momentul acela[1]] [când îți *trece prin cap*[2]] [că *e zadarnic*[3]] [*să te ascunzi*,[4]] [îți *merge* mintea scânteie.[5]]"

I. a) *învingi* – predicat verbal;
trece prin cap – predicat verbal;
e zadarnic – predicat nominal;
să te ascunzi – predicat verbal;
merge – predicat verbal (în expresia „a-i merge mintea").

b) Propoziția 1: „Dacă învingi momentul acela..." – propoziție condițională subordonată față de P5, introdusă prin conjuncția subordonatoare „dacă", regentă pentru P2, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „...când îți trece prin cap..." – propoziție atributivă subordonată față de P1, introdusă prin adverbul relativ „când", regentă pentru P3, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 3: „...că e zadarnic..." – propoziție subiectivă subordonată față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", regentă pentru P4, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 4: „să te ascunzi" – propoziție subiectivă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 5: „îți merge mintea scânteie" – propoziție principală, regentă pentru P1, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) *acela* – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal demonstrativ, forma literară, de depărtare, se acordă cu substantivul „momentul" (neutru, singular, acuzativ);
îți – complement indirect;
– pronume personal, persoana a II-a, numărul singular, forma nearticulată, cazul dativ;

Scanned with OKEN Scanner

trece prin cap – predicat verbal;

– locuțiune verbală predicativă, tranzitivă, conjugarea a III-a, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular.

d) – semnele citării sau ghilimelele, semn de punctuație, marchează reproducerea unui citat;

– virgula, semn de punctuație, marchează pauza creată prin așezarea propoziției subordonate condiționale (cu grupul de propoziții care urmează) în fața regentei;

– punctul, semn de punctuație, marchează sfârșitul frazei enunțiative.

e) P2 – AT

Dacă învingi momentul acela *periculos.*

periculos – atribut.

P.V. P.V.

II. [Cum vă veți pregăti,][așa veți ști.]

P1 = C.M „cum"; P2 = PP

P.V. P.V.

[Cum vor sosi,][imediat vom fi anunțați.]

P1 – CT „cum"; P2 = PP

III. moment – ceas, clipă, clipită, minut, timp, vreme.

zădărnicie – deșertăciune, inutilitate, ineficacitate.

mândru – semeț, trufaș, chipeș, falnic.

palid – îngălbenit, pal, difuz, șters.

a prevedea – a întrezări, a bănui, a ghici, a presupune.

IV. Familia lexicală a cuvântului „tânăr":

substantive: *tinerel, tinerică, tinerime, întinerire.*

adjective: *tineresc, întinerit, reîntinerit.*

adverb: *tinerește.*

verbe: *a întineri, a reîntineri.*

V. trist ≠ vesel; ordinar ≠ neobișnuit; autentic ≠ fals.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 42

„[Mare de inimă, iar de gură şi mai mare, părintele Duhu *nu se învrednicise* de o viaţă mai bună[1]]; dar [*se vede*[2]] [că nici *nu poftea* el una ca asta[3]], [de vreme ce *nu-şi astâmpăra gura* către mai marii săi[4]], [măcar *să-l fi picat cu lumânarea.*[5]]"

I. a) *nu se învrednicise* – predicat verbal;
se vede – predicat verbal;
nu poftea – predicat verbal;
nu-şi astâmpăra gura – predicat verbal;
să fi picat cu lumânarea – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Mare de inimă, iar de gură şi mai mare, părintele Duhu nu se învrednicise de o viaţă mai bună" – propoziţie principală, enunţiativă propriu-zisă, negativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „dar se vede" – propoziţie principală, în raport de coordonare adversativă prin conjuncţia „dar" cu P1, regentă pentru P3, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţa 3: „că nici nu poftea el una ca asta" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", regentă pentru P4, enunţiativă propriu-zisă, negativă, dezvoltată.

Propoziţia 4: „de vreme ce nu-şi astâmpăra gura către mai marii săi" – propoziţie circumstanţială de cauză subordonată faţă de P3, introdusă prin locuţiunea conjuncţională „de vreme ce", regentă pentru P5, enunţiativă propriu-zisă, negativă, dezvoltată.

Propoziţia 5: „măcar să-l fi picat cu lumânarea" – propoziţie circumstanţială concesivă subordonată faţă de P4, introdusă prin locuţiunea conjuncţională „măcar să", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) „nu-şi" – cratima, semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a două cuvinte neaccentuate (adverbul de mod de negaţie „nu" şi pronumele reflexiv în dativ „şi") şi absenţa sunetului „î";

„să-l" – cratima, semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a două cuvinte neaccentuate („să" conjuncţie; „îl" pronume personal, persoana a III-a) şi absenţa sunetului „î".

d) Familia lexicală a cuvântului „bun":
bunicel („bun" + sufixul „cel")
bunişor („bun" + sufixul „işor")

Scanned with OKEN Scanner

bunătate („bun” + sufixul „ătate”)
(a) îmbuna („bun” + prefixul „îm” + sufixul „a”)
îmbunare („îmbuna” + sufixul „re”)
îmbunat („îmbuna” + sufixul „at”)
bunăvoință (compus: „bună” + „voință”)
bunăstare (compus: „bună” + „stare”)
bunăcuviință (compus: „bună” + „cuviință”).

e) *Duhu* – atribut apozițional;
– substantiv propriu, cazul N;
să fi picat cu lumânarea – predicat verbal;
– locuțiune verbală predicativă, tranzitivă, conjugarea I, diateza activă, mod conjunctiv, timpul perfect, persoana a II-a, numărul singular.
l – complement direct;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul masculin, cazul Ac., formă neaccentuată.

II. gâlceavă – ceartă, conflict, dezacord, dispută, neînțelegere.

III. Acest peisaj îmi este *familiar.* (obișnuit, cunoscut)
Ibrăileanu este un mare critic *literar.* (referitor la literatură)
Astăzi cerul este *temporar* noros. (momentan, trecător)
Intervenția lui la discuțiile din clasă a fost *originală.* (personală, nouă, neobișnuită)

IV. Verbul „a fi” are în text valoare auxiliară.
Sunt opt ani de atunci. (verb predicativ)
Drumul drept *este* întotdeauna bun. (vebr copulativ)

TESTUL 43

„[Acum,[1a]] ori [c-*a fi trăind* calul,[2]] ori [că *n-a fi trăind*[3],] [aceasta mă *privește* pe mine[1b];] [numai *vreau*[4]] [*să știu*[5]] [dacă mi-l *dai*[6]] ori [*ba.*[7]]”

I. a) *a fi trăind* – predicat nominal;
n-a fi trăind – predicat nominal;
privește – predicat verbal;
vreau – predicat verbal;

Scanned with OKEN Scanner

să știu – predicat verbal;
dai – predicat verbal;
ba – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Acum, ... aceasta mă privește pe mine" – propoziție principală, regentă pentru P2 și P3, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „ori c-a fi trăind calul" – propoziție subiectivă subordonată față de P1, – reluată prin subiectul pronominal „aceasta" –, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că"; enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 3: „ori că n-a fi trăind" – propoziție subiectivă subordonată față de P1, introdusă prin conjuncția „că", în raport de coordonare disjunctivă cu P2 prin conjuncția „ori", enunțiativă dubitativă, negativă, simplă.

Propoziția 4: „numai vreau" – propoziție principală, coordonată prin juxtapunere cu P1, regentă pentru P5, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 5: „să știu" – propoziție completivă directă subordonată față de P4, introdusă prin conjuncția „să", regentă pentru P6, P7, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 6: „dacă mi-l dai" – propoziție completivă directă subordonată față de P5, introdusă prin conjuncția „dacă", enunțativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 7: „ori ba" – propoziție completivă directă față de P5, coordonată cu P6 prin conjuncția disjunctivă „ori", propoziție neanalizabilă.

c) Familia lexicală a cuvântului „a privi":
substantive: *privire, privință, priveală;*
adjective: *privit, neprivit, privitor, neprivitor*;
verbe: *(a) reprivi, (a) răsprivi.*

d) Cel mai bun coleg al meu este *acesta.* (nume predicativ)
Ochii *acestuia* sunt blânzi. (atribut pronominal)

e) *acum* – complement circumstanțial de timp;
– adverb de timp, simplu, gradul pozitiv;
aceasta – subiect;
– pronume demonstrativ de apropiere, formă literară, genul feminin, numărul singular, cazul N;
mi – complement indirect;
– pronume personal, persoana I, numărul singular, formă neaccentuată, cazul D;

Scanned with OKEN Scanner

l – complement direct;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, formă neaccentuată, genul masculin, cazul Ac.;
dai – predicat verbal;
– verb predicativ, tranzitiv, conjugarea I, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a II-a, numărul singular.

II. S-a uitat la *mine.* (pronume)
Minerii lucrează în *mine.* (substantiv)
Mărul era *acru.* (adjectiv)
Stăpânea un *acru* de pământ. (substantiv)

III. func – ți – e; su – biec – ti – vă; tră – ind; con – struc – tor.

TESTUL 44

„[Din partea mea, *dat să-ți fie*, dragul tatei[1]], dar [mi-*i de-a mirare*[2]] [de unde *ai să-l iei*,[3]] [dacă *n-are* ființă pe lume.[4]]"

I. a) *să fie dat* – predicat verbal;
e de-a mirare – predicat nominal;
ai să iei – predicat verbal;
n-are – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Din partea mea, dat să-ți fie, dargul tatei" – propoziție principală, enunțiativă, imperativă-exclamativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „dar mi-i de-a mirare" – propoziție principală, coordonată cu P1 prin conjuncția adversativă „dar", regentă pentru P3, P4, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 3: „de unde a-i să-l iei" – propoziție subiectivă subordonată față de P2, introdusă prin adverbul relativ „unde", precedat de prepoziția „de", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 4: „dacă n-are ființă pe lume" – propoziție cauzală subordonată față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „dacă", enunțiativă propriu-zisă, negativă, dezvoltată.

c) [*Mă gândesc*[1]] [unde l-*am pus.*[2]]
mă gândesc – predicat verbal;
am pus – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CI „unde"

Scanned with OKEN Scanner

[*S-a întors*[1]] [de unde *a plecat.*[2]]
s-a întors – predicat verbal;
a plecat – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CL „unde"

d) P4 – CZ
... mi-i de-a mirare ... *nefiind* pe lume. (complement circumstanţial de cauză)
... *din cauza absenţei* lui. (complement circumstanţial de cauză)

II. a îngădui – a accepta, a tolera;
a împărţi – a divide;
a bănui – a presupune;
a pedepsi – a sancţiona.

III. Cartea *fiecăruia* era pe masă. (atribut în cazul genitiv)
Am văzut *pe fiecare* la banca lui. (complement direct în cazul acuzativ)
Mă gândesc *la oricare* dintre ei. (complement indirect în cazul acuzativ)
Se îndreaptă *spre alţii* din clasă. (complement circumstanţial de loc în cazul acuzativ)

IV. Gradul superlativ absolut se poate realiza:
1) cu adverb şi locuţiune adverbială:
El este un om *grozav de bun / din cale afară de bun.*
2) prin repetarea adjectivului sau a unei vocale (sau consoane):
El este *bun, bun.* El este *buun...*
3) prin repetarea adverbului:
El este *foarte, foarte rău.*
4) prin construcţii exclamative:
Ce respectuos e!
5) prin derivare cu prefixe:
E hipersensibil.

TESTUL 45

„[Despre aceasta *nu* mă *plâng* eu, tată,[1]] [*bine*[2]] [că mi l-*ai dat*[3];] [de unde *a fi*,[4]] [de unde *n-a fi*[5],] [dacă l-*oi găsi*[6]], [*al meu să fie.*[7]]"

I. a) *nu plâng* – predicat verbal;
(e) *bine* – predicat nominal (cu verbul copulativ „a fi" subînţeles);

Scanned with OKEN Scanner

ai dat – predicat verbal;
a fi – predicat verbal;
n-a fi – predicat verbal;
oi găsi – predicat verbal;
al meu să fie – predicat nominal.

b) Propoziția 1: „Despre aceasta nu mă plâng eu, tată" – propoziție principală, enunțiativă propriu-zisă, exclamativă, negativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „bine" – propoziție principală, coordonată cu P1 prin juxtapunere, regentă pentru P3, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 3: „că mi l-ai dat" – propoziție subiectivă subordonată față de P2 (cerută de expresia impersonală „e bine"), introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 4: „de unde-a fi" – propoziție circumstanțială de loc (cu nuanță concesivă) subordonată față de P7, introdusă prin adverbul relativ „unde", precedată de prepoziția „de", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 5: „de unde n-a fi" – propoziție circumstanțială de loc (cu nuanță concesivă) subordonată față de P7, introdusă prin adverbul relativ „unde", precedată de prepoziția „de", coordonată prin juxtapunere cu P4, enunțiativă propriu-zisă, negativă, dezvoltată.

Propoziția 6: „dacă l-oi găsi" – propoziție circumstanțială condițională subordonată față de P7, introdusă prin conjuncția subordonatoare „dacă", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 7: „al meu să fie" – propoziție principală, coordonată cu P2 prin juxtapunere, enunțiativă, imperativă, afirmativă, simplă, regentă pentru P4, P5, P6.

c) Alexandru e *tatăl* lui. (nume predicativ)
Îmi aduc aminte *de tatăl* tău. (complement indirect)
Copilul a fost lăudat *de tatăl* lui. (complement de agent)

d) *tată* – fără funcție sintactică;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul V, nearticulat.
al meu să fie – predicat nominal;
– verbul copulativ „a fi": intranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, mod conjunctiv, prezent, persoana a III-a, numărul singular + „al meu": pronume posesiv, persoana I, numărul singular, genul masculin, cazul N.

Scanned with OKEN Scanner

II. Familia lexicală a cuvântului „sat": *sătuc, sătuleț, sătean, săteancă, sătesc.*

III. altădată – cândva, odinioară:
Cândva, pe aici a fost pădure.
ciudat – bizar, neobișnuit:
El se poartă *bizar*.
soldat – ostaș, militar:
Fratele meu e *ostaș*.
tată – părinte, taică:
Taică-meu e un om bun.

IV. Eu *aș fi plecat* înaintea ta. (condițional optativ, timpul perfect)
Nimeni *nu a fost lăudat* ca tine. (diateza pasivă)

V. Medicul i-*a prescris* medicamentele necesare. (a indica, a recomanda)
El este *un proscris* politic. (nepermis, interzis, dezaprobat, exilat)
Aceste cuvinte, cu formă foarte asemănătoare, dar cu înțeles diferit, se numesc paronime.

TESTUL 46

„[*Să*-și *puie* cineva *obrazul* pentru unul ca tine[1]] și [*să* te *hrănească* ca pe un trântor,[2]] [mare *minune-i* asta![3]]"

I. a) *să puie obrazul* – predicat verbal;
să hrănească – predicat verbal;
minune-i – predicat nominal.

b) Propoziția 1: „Să-și puie cineva obrazul pentru unul ca tine" – propoziție subiectivă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „și să te hrănească ca pe un trântor" – propoziție subiectivă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", coordonată cu P2 prin conjuncția copulativă „și", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 3: „mare minune-i asta" – propoziție principală, regentă pentru P1 și P2, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Scanned with OKEN Scanner

c) Cuvântul „minunăție" s-a format prin derivare din adjectivul „minunat" + sufixul substantival „ie".

d) *și* – atribut pronomial;
– pronume reflexiv, persoana a III-a, numărul singular, forma neaccentuată, cazul dativ (cu valoare posesivă);
cineva – subiect;
– pronume nehotărât compus, cazul nominativ;
pentru unul – complement indirect;
– pronume nehotărât simplu, genul masculin, numărul singular, cazul acuzativ, precedat de prepoziția simplă „pentru";
ca tine – atribut pronominal;
– pronume personal, persoana a II-a, numărul singular, forma accentuată, cazul acuzativ, precedat de adverbul „ca";
te – complement direct;
– pronume personal, persoana a II-a, numărul singular, forma neaccentuată, cazul acuzativ.

e) În text, cuvântul „mare" este adjectiv.
A fost *la mare*. (substantiv)
A crescut *mare*. (adverb)

II. Octavian Goga *a evocat* viața satului ardelean.
Cel învinuit *a invocat* tot felul de motive.
El a analizat *riguros* proiectul.
Lăstarul mărului crescuse *viguros*.

III. Formele corecte: *creând; eu însumi.*

IV. minunăție – frumusețe, ciudățenie;
a hrăni – a mânca, a alimenta;
a propovădui – a predica, a răspândi;
propriu – particular, caracteristic, personal;
prolific – fecund, prodigios, productiv;
prolix – dezlânat, neclar, confuz.

V. an – al – fa – bet; vârst – nic; par – o – nim.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 47

„[Mai *ţin minte*[1]] [că i-*am dat* o bucată de plăcintă,[2]] [că l-*am bătut*[3]] [fiindcă *nu voia*[4]] [*să*-mi *lase* cimpoiul[5]] şi [că *era băiat* bun[6]] [căci *nu s-a supărat.*[7]]"

I. a) *ţin minte* – predicat verbal;
am dat – predicat verbal;
am bătut – predicat verbal;
nu voia – predicat verbal;
să lase – predicat verbal;
era băiat – predicat nominal;
nu s-a supărat – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Mai ţin minte" – propoziţie principală, regentă pentru P2, P3, P6.

Propoziţia 2: „că i-am dat o bucată de plăcintă" – propoziţie secundară, subordonată completivă directă faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că".

Propoziţia 3: „că l-am bătut" – propoziţie secundară, subordonată completivă directă faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", în raport de coordonare prin juxtapunere cu P2.

Propoziţia 4: „fiindcă nu voia" – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială cauzală faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „fiindcă".

Propoziţia 5: „să-mi lase cimpoiul" – propoziţie secundară, subordonată completivă directă faţă de P4, introdusă prin conjuncţia subordonată „să".

Propoziţia 6: „şi că era băiat bun" – propoziţie secundară, subordonată completivă directă faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", în raport de coordonare copulativă cu P3.

Propoziţia 7: „căci nu s-a supărat" – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială cauzală faţă de P6, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „căci".

c) Familia lexicală a cuvântului „a bate":
substantive: *batere, bătător, dezbatere;*
adjective: *bătut, nebătut, dezbătut;*
verb: *(a) dezbate.*

Scanned with OKEN Scanner

d) În text, cuvântul „şi" este conjuncţie coordonatoare copulativă.
Şi-a amintit de tine. (pronume reflexiv, formă neaccentuată, cazul dativ)
A venit *şi* el. (adverb)

II. Copiii de la oraş *contractează* mai uşor bolile infecţioase.
Literatura *reflectă* realitatea.

III. În apă *există* oxigen.
În faţa şcolii *a avut loc* (s-a produs) un accident.
El *provine* (este de loc) din Moldova.
Ora *durează* 60 de minute.

IV. Propoziţia 2 – completivă directă
Mai ţin minte întâmplarea. (complement direct)

V. [*Ştiu*[1]] [că *e mai bine* aşa.[2]]
ştiu – predicat verbal;
e mai bine – predicat nominal.
P1 – PP; P2 – CD „că"
[*Am aflat* vestea[1]] [că *este sănătos.*[2]]
am aflat – predicat verbal;
este sănătos – predicat nominal.
P1 – PP; P2 – AT „că"
[*Ai fost* aşa de bine *îngrijit*[1]] [că acum *eşti sănătos.*[2]]
ai fost îngrijit – predicat verbal;
eşti sănătos – predicat nominal.
P1 – PP; P2 – CNS „că"
[Elena[1a]] [că *a fost atentă*[2]] [şi tot *n-a înţeles* filmul.[1b]]
a fost atentă – predicat nominal;
n-a înţeles – predicat verbal.
P1 – PP; 2 CV „că"

TESTUL 48

„[Dacă *am reuşit*[1]] [*să dau* ceva valabil neamului meu,[2]] [apoi[3a]] [toate laudele[4a]] [pe care le *primesc* cu recunoştinţă[5]] [*vreau*[3b]] [*să* le *întorc* umiliţilor şi ofensaţilor vieţii, acelora[4b]] [care *s-au petrecut* ca frunzele şi florile anotimpurilor[6]] şi [care mi-*au transmis* depozitul sufletului lor.[7]]"

Scanned with OKEN Scanner

I. a) *am reuşit* – predicat verbal;
să dau – predicat verbal;
primesc – predicat verbal;
vreau – predicat verbal;
să întorc – predicat verbal;
s-au petrecut – predicat verbal;
au transmis – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Dacă am reuşit" – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială cauzală faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „dacă".

Propoziţia 2: „să dau ceva valabil neamului meu" – propoziţie secundară, subordonată completivă directă faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".

Propoziţia 3: „apoi vreau..." – propoziţie principală, regentă pentru P1, P4.

Propoziţia 4: „toate laudele ... să le întorc umiliţilor şi ofensaţilor vieţii, acelora" – propoziţie secundară, subordonată, completivă directă faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".

Propoziţia 5: „pe care le primesc cu recunoştinţă" – propoziţie secundară, subordonată atributivă faţă de P4, introdusă prin pronumele relativ „care", precedat de prepoziţia „pe".

Propoziţia 6: „care s-au petrecut ca frunzele şi florile anotimpurilor" – propoziţie secundară, subordonată atributivă faţă de P4, introdusă prin pronumele relativ „care".

Propoziţia 7: „şi care mi-au transmis depozitul sufletului lor" – propoziţie secundară, subordonată atributivă faţă de P4, introdusă prin pronumele relativ „care", în raport de coordonare copulativă („şi") cu P6.

c) P7 – atributivă;
... umiliţilor şi ofensaţilor vieţii, acelora [...] *înzestraţi* (depozitari) cu calităţile neamului românesc.
înzestraţi – atribut

d) *ceva* – complement direct;
– pronume nehotărât, compus, invariabil, cazul acuzativ;
meu – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal posesiv, persoana I, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „neamului" (neutru, singular, dativ);

Scanned with OKEN Scanner

pe care – complement direct;
– relativ simplu, substituie substantivul „laudele" (feminin, plural), cazul acuzativ, precedat de prepoziția „pe"; la nivelul frazei leagă o propoziție atributivă de regenta ei;
care – subiect;
– pronume relativ simplu, substituie substantivul „umilității" (masculin, plural), cazul nominativ; la nivelul frazei leagă o propoziție atributivă de regenta ei.

II. Forma corectă: *adjunct, absorbție, agheasmă.*

III. În cuvintele indicate „e" este literă ajutătoare.

IV. Familia lexicală a cuvântului „floare":
substantive: *floricică, floricea, florărie, înflorire;*
adjective: *înflorit, neînflorit, înflorat;*
verb: *a înflori.*

V. meu – atribut
... să dau ceva valabil neamului [căruia îi aparțin^{2}]
P2 – AT „căruia"

TESTUL 49

„[Mitraliera^{1a}] [care *trăsese* prin apropiere^{2}] [*făcuse* deodată^{1b}] [*să fie abandonată* credința naivă^{3}] [că evenimentele^{4a}] [care *au avut loc* până acum în lume^{5}] și [care *izbucneau* deodată și aici^{6}] [*puteau* fi aranjate de alții.^{4b}]" .

I. a) *trăsese* – predicat verbal;
făcuse – predicat verbal;
să fie abandonată – predicat verbal;
au avut loc – predicat verbal;
izbucneau – predicat verbal;
puteau – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Mitraliera... făcuse deodată" – propoziție principală, regentă pentru P2, P3; enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 2: „care trăsese prin apropiere" – propoziție secundară, subordonată atributivă față de P1, introdusă prin pronumele relativ „care", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 3: „să fie abandonată credința naivă" – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 4: „că evenimentele... puteau fi aranjate de alții" – propoziție secundară, subordonată atributivă față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", regentă pentru P5 și P6, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 5: „care au avut loc până acum în lume" – propoziție secundară, subordonată atributivă față de P4, introdusă prin pronumele relativ „care", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 6: „și care izbucneau deodată și aici"– propoziție secundară, subordonată atributivă față de P4, introdusă prin pronumele relativ „care", coordonată cu P5 prin conjuncția copulativă „și", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) [*Nu se știe*[1]] [care *va câștiga* concursul.[2]]
nu se știe – predicat verbal;
va câștiga – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – SB „care"
[Discuția *era*[1]] [*care va fi* câștigătorul.[2]]
era – predicat nominal incomplet;
care va fi – predicat nominal.
P1 – PP; P2 – PR „care"

d) *să fie abandonată* – predicat verbal;
– exprimat prin verb predicativ, tranzitiv, conjugarea I, diateza pasivă, conjunctiv prezent, persoana a III-a, numărul singular;
au avut loc – predicat verbal;
– exprimat prin locuțiune verbală predicativă, tranzitivă, conjugarea a II-a, diateza activă, modul indicativ, timpul perfect compus, persoana a III-a, numărul plural;
și – aici fără funcție sintactică;
– adverb de mod simplu, de întărire (întărește complementul circumstanțial de loc „aici");

Scanned with OKEN Scanner

de alții – complement de agent;
– exprimat prin pronume nehotărât, simplu, genul masculin, numărul plural, cazul acuzativ, precedat de prepoziția simplă „de".

II. În text, cuvântul „deodată" este complement circumstanțial de timp.
[... care izbucneau] [când *nu se aștepta* nimeni.[2]]
P2 – CT „când"

III. Ideea aceasta apare în primul *alineat* al textului.
Elevii *s-au aliniat* în careu.
Am relevat câteva aspecte mai importante.
Mărturisirea lui *a revelat* un alt aspect al discuției.

IV. Formele corecte sunt: *ridicol, matricolă, repaus.*

TESTUL 50

„[Pentru mine însă numai două merțe de orz și două de ovăz *a dat* tata[1]] [cui *se cuvine*[2]], [de *am fost primit* în Folticeni,[3]] [căci școala *era* numai *de mântuială;*[4]] [boii *să iasă.*[5]]"

I. a) *a dat* – predicat verbal;
se cuvine – predicat verbal;
am fost primit – predicat verbal;
era de mântuială – predicat nominal;
să iasă – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Pentru mine însă numai două merțe de orz și două de ovăz a dat tata" – propoziție principală, regentă pentru P2, P3, P4.

Propoziția 2: „cui se cuvine" – propoziție secundară, subordonată completivă indirectă față de P1, introdusă prin pronumele relativ „cui".

Propoziția 3: „de am fost primit în Folticeni" – propoziție secundară, subordonată circumstanțială de scop față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „de".

Propoziția 4: „căci școala era numai de mântuială" – propoziție secundară, subordonată cauzală față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „căci".

Propoziția 5: „boii să iasă" – propoziție principală imperativă, incidentă.

Scanned with OKEN Scanner

c) *pentru mine* – complement indirect;
– pronume personal, persoana I, numărul singular, forma accentuată, cazul acuzativ, precedat de prepoziția simplă „pentru";
însă – fără funcție sintactică;
– conjuncție coordonatoare adversativă cu valoare narativă, leagă două propoziții principale din fraze diferite;
două – atribut adjectival;
– numeral cardinal, simplu, cu valoare adjectivală, se acordă în gen și caz cu substantivul „merțe" (feminin, acuzativ);
cui – complement indirect;
– pronume relativ, simplu, cazul D; în frază introduce o propoziție completivă indirectă.

II. În exemplul dat, „sinea" este substantiv provenit din pronume reflexiv prin conversiune; „în sinea" = în propria conștiință.

III. Forma corectă este: *Coboară încet!*

IV. Victor este *prietenul* tău. (nume predicativ, cazul nominativ)
Cartea citită de mine era *despre* cel mai bun *prieten* al omului. (nume predicativ, cazul acuzativ)
Andrei, *prietenul* tău, este la munte. (atribut, cazul nominativ)
Am citit o carte *despre prietenul* cel mai bun al omului. (atribut, cazul acuzativ)

V. plin de sine – infatuat;
împărăția cerului – paradis;
cetate de scaun – capitală;
aurul negru – petrol.

TESTUL 51

„[*Să se știe*[1]] [că toate *au* o margine chiar și în țara noastră binecuvântată[2]] și [că pietrele *s-ar ridica* singure[3]] [*să* ne *lovească*[4]] [dacă *am tolera*[5]] [ca sângele românilor *să plătească* incapacitatea guvernului.[6]]"

I. a) *să se știe* – predicat verbal;
au – predicat verbal;

Scanned with OKEN Scanner

s-ar ridica – predicat verbal;
să lovească – predicat verbal;
am tolera – predicat verbal;
să plătească – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Să se știe" – propoziție principală, regentă pentru P2, P3.

Propoziția 2: „că toate au o margine chiar și în țara noastră binecuvântată" – propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P1 (expresia impersonală „să se știe") introdusă prin conjuncția subordonatoare „că".

Propoziția 3: „că pietrele s-ar ridica singure"– propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P1 (expresia impersonală „să se știe"), introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", în raport de coordonare cu P2 prin conjuncția copulativă „și".

Propoziția 4: „să ne lovească" – propoziție secundară, subordonată circumstanțială de scop față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Propoziția 5: „dacă am tolera" – propoziție secundară, subordonată circumstanțială condițională față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „dacă".

Propoziția 6: „ca sângele românilor să plătească incapacitatea guvernului" – propoziție secundară, subordonată completivă directă față de P5, introdusă prin conjuncția compusă „ca...să".

c) Propoziția 4 este o propoziție subordonată circumstanțială de scop.
...pietrele s-ar ridica *pentru a ne lovi.*
pentru a lovi = complement circumstanțial de scop.

d) *românilor* – atribut, exprimat prin substantiv comun simplu, genul masculin, numărul plural, genitiv, articulat cu articolul hotărât enclitic „lor".
... dacă am tolera ca sângele[1]] [care *este al românilor*[2]] [să plătească incapacitatea guvernului[3]].

Propoziția 2 este propoziție subordonată atributivă.

e) a tolera – a îngădui, a permite, a trece cu vederea, a admite, a suporta
binecuvântat – bogat, înzestrat de natură, cu har
incapacitate – nepricepere, neputința de a face ceva, lipsă de capacitate

În școală nu se trece cu vederea minciuna.
Geniul este un om înzestrat cu har.
S-a văzut nepriceperea lui în rezolvarea problemei.

II. Forma corectă este: *anticameră, bleumarin, delincvent.*

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 52

„[*Erau* atâţia în slujba lor de clacă
Cei osândiţi[1a]] [*să plângă*[2]] şi [*să tacă*[3]]
[Moşnegi slăbiţi[1b]], [ce scris-*aveau* pe frunte
Zădărnicia pletelor cărunte.[4]]"

I. a) *erau* – predicat verbal;
să plângă – predicat verbal;
să tacă – predicat verbal;
aveau – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Erau atâţia în slujba lor de clacă / Cei osândiţi, ... moşnegi slăbiţi" – propoziţie principală regentă pentru P2, P3, P4; enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „...să plângă..." – propoziţie secundară, subordonată completivă indirectă faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 3: „ să tacă"– propoziţie secundară, subordonată completivă indirectă faţă de P1, coordonată cu P2 prin conjuncţia copulativă „şi", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 4: „ ce scris-aveau pe frunte / Zădărnicia pletelor cărunte " – propoziţie secundară, subordonată atributivă faţă de P1, introdusă prin pronumele relativ „ce", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) *lor* – atribut pronomial;
– pronume personal, formă accentuată, persoana a III-a, numărul plural, genul masculin, cazul G;
cei osândiţi – subiect;
– adjectiv variabil, cu două terminaţii, substantivat, provenit prin conversiune din verb la participiu, genul masculin, numărul plural, N, precedat de articolul adjectival demonstrativ „cei" (genul masculin, număr singular);
ce – subiect;
– pronume relativ simplu, invariabil, substituie substantivul „moşnegi" (masculin, plural), N; în frază introduce propoziţia atributivă;
cărunte – atribut adjectival;
– adjectiv variabil, cu două terminaţii, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „pletelor" (feminin, plural, genitiv), gradul pozitiv.

Scanned with OKEN Scanner

II. [*A plecat* acasă[1]] [dacă *a fost bolnavă.*[2]]

a plecat – predicat verbal;
a fost bolnavă – predicat nominal.
P1 – PP; P2 – CZ „dacă"

[Dacă timpul *ar fi frumos*[1]], [mâine *ai pleca* la mare.[2]]

ar fi frumos – predicat nominal;
ai pleca – predicat verbal.
P1 – CŢ „dacă"; P2 – PP

[Dacă *ai pleca* chiar acum[1]] [tot *nu* l-*ai putea* ajunge.[2]]

ai pleca – predicat verbal;
nu ai putea – predicat verbal.
P1 – CV „dacă"; P2 – PP

III. „Optsprezece" este forma corectă.

IV. În piaţă, este o mare *afluenţă* de cumpărători.
Profesorul are o mare *influenţă* asupra elevilor.
Elevul acela este *eminent.*
Accidentul a fost *iminent.*

V. Exemple care ilustrează caracterul polisemantic al verbului „a ţine":

Mihai *ţine* ghiozdanul. (a purta)
Cu dreapta îl *ţine* pe fratele lui. (a susţine)
Ţine tu cartea. (a lua)
Se ţine cu nasul pe sus. (a se mândri)
Ţine bine frâiele ţării! (a conduce)
Cursul de informatică *ţine* un an. (a dura, a se desfăşura)
Tânărul *ţinea* pe fata primarului. (a fi căsătorit)
El îl *ţine* cu amândouă mâinile. (a prinde)

TESTUL 53

„[*Rogu*-te,[1]] [*mână* mai tare, moş Luca,[2]] [*zic* eu,[3]] [*să nu se* mai *uite* satul ca la urs la noi![4]]"

I. a) *rog(u)* – predicat verbal;
mână – predicat verbal;
zic – predicat verbal;
să nu se uite – predicat verbal.

Scanned with OKEN Scanner

b) Propoziţia 1: „Rogu-te" – propoziţie principală, regentă pentru P2.

Propoziţia 2: „mână mai tare, moş Luca" – propoziţie secundară, subordonată completivă directă faţă de P1 (nu este principală coordonată cu P1 pentru că în cele două propoziţii se folosesc moduri diferite, indicativ – „rog" – şi imperativ – „mână").

Propoziţia 3; „zic eu" – propoziţie principală incidentă.

Propoziţia 4: "să nu se mai uite satul ca la urs la noi" – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială de scop faţă de P2, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".

c) *rog(u)* – predicat verbal;
– verb predicativ, tranzitiv, conjuncţia I, diateza activă. modul indicativ prezent, persoana I;
te – complement direct;
– pronume personal, persoana a II-a, numărul singular, forma neaccentuată, cazul acuzativ;
moş – fără funcţie sintactică;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul nominativ, nearticulat;
Luca – atribut apoziţional;
– substantiv propriu, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul nominativ.

d) El are *în mână* hăţurile cailor.
Vizitiul *mână* caii.
Copiii ar fi vrut *să se uite* încă o dată spre sat.
E bine *să uite* întâmplarea aceea.

II. Ora *este* de şaizeci de minute. (are, cuprinde)
Anul acesta *am fost* la Bucureşti. (m-am dus)
Cât *e* un kg de struguri? (costă)
El *este* încă în concendiu. (se află)
A fost odată un mare împărat. (a trăit)
Aici *a fost* un accident (a avut loc, s-a întâmplat).

III. [*S-a anunţat*[1]] [unde *va avea loc* întâlnirea.[2]]
s-a anunţat – predicat verbal;
va avea loc – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – SB „unde"

Scanned with OKEN Scanner

[*E greu* de precizat[1]] [unde *ai plecat.*[2]]
e greu – predicat nominal;
ai plecat – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CD „unde"
[Întrebarea[1a]] [unde *vom poposi*[2]] [*este importantă.*[1b]]
vom poposi – predicat verbal;
este importantă – predicat nominal.
P1 – PP; P2 – AT „unde"

IV. punc – taj, in – apt, a – tlet.

V. Imperativul corect: *împarte! soarbe! înghite!*

TESTUL 54

„[Când *vuia* în sobă tăciunele aprins[1],] [care *se zice*[2]] [că *face* a vânt şi a vreme rea,[3]] sau [când *ţiuia* tăciunele[4],] [despre care *se zice*[5]] [că te *vorbeşte* cineva *de rău*,[6]] [mama îl *mustra* acolo, în vatra focului,[7]] şi-[l *buchisa* cu cleştele,[8]] [*să se* mai *potolească* duşmanul...[9]]"

I. a) *vuia* – predicat verbal;
se zice – predicat verbal;
face – predicat verbal;
ţiuia – predicat verbal;
se zice – predicat verbal;
vorbeşte de rău – predicat verbal (locuţiune verbală – ponegreşte);
mustra – predicat verbal;
buchisa – predicat verbal;
să se potolească – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Când vuia în sobă tăciunele aprins" – propoziţie secundară, subordonată circumstanţială de timp faţă de P7, introdusă prin adverbul relativ „când", regentă pentru P2, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „care se zice" – propoziţie secundară, subordonată atributivă faţă de P2, introdusă prin pronumele relativ „care", regentă pentru P3, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Am considerat că pronumele relativ „care" este în acuzativ, cu prepoziţia „despre" subînţeleasă, şi îndeplineşte rolul de complement indirect al verbului „se zice".

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 3: „că face a vânt și a vreme rea" – propoziție secundară, subordonată subiectivă față de P2 (verbul impersonal „se zice"), introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 4: „când țiuia tăciunele" – propoziție secundară, subordonată circumstanțială de timp față de P7, introdusă prin adverbul relativ „când", coordonată cu P1 prin conjuncția disjunctivă „sau", regentă pentru P5, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 5: „despre care se zice" – propoziție secundară, subordonată atributivă față de P4, introdusă prin pronumele relativ „care" precedat de prepoziția „despre", regentă pentru P6, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 6: „că te vorbește cineva de rău" – propoziție subordonată subiectivă față de P5, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 7: „mama îl mustra acolo, în vatra focului" – propoziție principală, regentă pentru P1 și P4, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 8: „și-l buchisa cu cleștele" – propoziție principală, coordonată cu P7 prin conjuncția copulativă „și", regentă pentru P9, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 9: „să se mai potolească dușmanul" – propoziție secundară, subordonată circumstanțială de scop față de P8, introdusă prin conjuncția „să", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) 1) *Mamei* i-am adus florile cele mai frumoase. (complement indirect)
2) Plecarea ei fusese *mulțumită mamei.* (nume predicativ)
3) Era frumoasă *aidoma mamei* ei. (complement circumstanțial de mod)
4) I-am scris ei, *mamei* mele. (atribut apozițional)
5) Am văzut un chip *aidoma mamei* mele. (atribut prepozițional)
6) S-a supărat *datorită mamei.* (complement circumstanțial de cauză)

d) *dușmanul* – subiect, exprimat prin substantiv comun simplu, genul masculin, numărul singular, cazul nominativ, articulat cu articolul hotărât enclitic „l".

[... să se potolească[1]] [*care era* dușmanul[2].]
P2 – SB „care"

II. a învinge – a birui, a înfrânge, a întrece:
Vom învinge echipa adversă. (a întrece)
hrană – alimente, mâncare, masă:
A luat *ca hrană* ce a găsit. (mâncare)

Scanned with OKEN Scanner

speranță – nădejde, credință:
Speranțele lui s-au spulberat. (nădejde)
dușman – vrăjmaș, inamic:
Dușmanii au fost izgoniți din țară. (vrăjmașii)

III. nu duce! nu zice! nu face!

TESTUL 55

„[Acum, *du-te* la tată-tău[1]] și [*cere*[2]] [*să-ți deie* calul, armele și hainele[3]] [cu care *a fost* el *mire*,[4]] și [atunci *ai să* te *poți* duce[5]] [unde *n-au putut* merge frații tăi,[6]] [pentru că ție *a fost scris*[7]] [*să-ți fie dată* această cinste.[8]]"

I. a) *du-te* – predicat verbal;
cere – predicat verbal;
să deie – predicat verbal;
a fost mire – predicat nominal;
ai să poți – predicat verbal;
n-au putut – predicat verbal;
a fost scris – predicat verbal;
să fie dată – predicat verbal (verb la diateza pasivă).

b) Propoziția 1: „Acum, du-te la tată-tău" – propoziție principală, coordonată cu P2 prin conjuncția coordonatoare copulativă „și".

Propoziția 2: „și cere" – propoziție principală, regentă pentru P3.

Propoziția 3: „să-ți deie calul, armele și hainele" – propoziție completivă directă subordonată față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Propoziția 4: „cu care a fost el mire" – propoziție atributivă subordonată față de P3, introdusă prin pronumele relativ „care" precedat de prepoziția simplă „cu".

Propoziția 5: „și atunci ai să te poți duce" – propoziție principală, coordonată cu P1 prin conjuncția copulativă „și", regentă pentru P6.

Propoziția 6: „unde n-au putut merge frații tăi" – propoziție circumstanțială de loc subordonată față de P5, introdusă prin adverbul relativ „unde", regentă pentru P7.

Propoziția 7: „pentru că ție a fost scris" – propoziție circumstanțială cauzală subordonată față de P5, introdusă prin locuțiunea conjuncțională „pentru că".

Propoziția 8: „să-ți fie dată această cinste" – propoziție subiectivă subordonată față de P7, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Scanned with OKEN Scanner

c) P8 – propoziție subiectivă

... pentru că ție a fost scris *a-ți da* această cinste...

a da – subiect.

d) „acum, du-te" – virgula, semn de punctuație, marchează pauza determinată de așezarea complementului circumstanțial de timp înaintea verbului regent;

„calul, armele" – virgula, semn de punctuație, marchează pauza dintre două complemente directe coordonate prin juxtapunere;

„mire, și atunci" – virgula, semn de punctuație, marchează pauza dintre un grup de propoziții subordonate care determină o propoziție principală și o propoziție principală coordonată copulativă cu prima principală;

„tăi, pentru că" – virgula, semn de punctuație, marchează pauza determinată de propoziția circumstanțială de loc care desparte propoziția cauzală (P7) de regenta ei (P5).

e) *acum* – complement circumstanțial de timp, exprimat prin adverb de timp, simplu;

tău – atribut adjectival, exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, substituie un posesor de persoana a II-a, se acordă cu substantivul „tată", genul masculin, numărul singular, cazul acuzativ;

duce – complement direct, exprimat prin verb predicativ, tranzitiv, conjugarea a III-a, diateza activă, modul infinitiv, timpul prezent;

unde – complement circumstanțial de loc, exprimat prin adverb simplu de loc, relativ; la nivelul frazei introduce o propoziție subordonată;

această – atribut adjectival, exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, forma literară, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „cinste": genul feminin, numărul singular, cazul nominativ.

II. ... *a explodat* o conductă.

... rămăsese *pe jantă.*

... o primire *glacială.*

... o societate *petrolieră.*

III. *Aceia* erau colegii lui. (subiect)

I-am lăudat *pe aceia.* (complement direct)

Cartea *acelora* era mai bună. (atribut pronominal în cazul genitiv)

Povestea *despre aceia* este tristă. (atribut pronominal în cazul acuzativ)

Acei oameni erau părinții lor. (atribut adjectival)

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 56

„[– *Las'*, măi Ştefane şi Smărănducă[1],] [*nu vă* mai *îngrijiţi* atâta[2],] [că azi *e* duminică,[3]] [mâne luni,[4]] dar [marţi,[5a]] [de-*om ajunge* cu sănătate,[6]] [*am să iau* nepotul cu mine[5b]] şi [*am să-l duc* la Broşteni.[7]]"

I. a) *las(ă)* – predicat verbal;
nu vă îngrijiţi – predicat verbal;
e – predicat verbal;
e – predicat verbal (subînţeles);
(v)om ajunge – predicat verbal;
am să iau – predicat verbal;
am să duc – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Las', măi Ştefane şi Smărănducă" – propoziţie principală.

Propoziţia 2: „nu vă mai îngrijiţi atâta" – propoziţie principală, coordonată prin juxtapunere cu P1, regentă pentru P3.

Propoziţia 3: „că azi e duminică" – propoziţie circumstanţială de cauză subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că".

Propoziţia 4: „mâine [e] luni" – propoziţie circumstanţială de cauză subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că" subînţeleasă, coordonată prin juxtapunere cu P3.

Propoziţia 5: „dar marţi ... am să iau nepotul cu mine..." – propoziţie circumstanţială de cauză subordonată faţă de P2, în raport de coordonare adversativă cu P4 prin conjuncţia „dar".

Propoziţia 6: „de-om ajunge cu sănătate" – propoziţie condiţională subordonată faţă de P5, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „de".

Propoziţia 7: „şi am să-l duc la Broşteni..." – propoziţie circumstanţială de cauză subordonată faţă de P2, în raport de coordonare copulativă („şi") cu P5.

c) – semnele citării sau ghilimelele („...") marchează începutul şi sfârşitul citatului;

– linia de dialog (–) marchează o construcţie în stil direct;

– apostroful (') marchează o eliziune întâmplătoare a unui sunet (lasă);

– perechea de virgule (,) marchează izolarea construcţiei „măi Ştefane şi Smărănducă";

– virgula („...atâta, că azi..."), semn de punctuaţie, marchează despărţirea cauzalei de regentă;

Scanned with OKEN Scanner

– virgula („...duminică, luni..."), semn de punctuaţie, marchează raportul de coordonare între două subordonate cauzale prin juxtapunere;

– virgula („...luni, dar marţi..."), semn de punctuaţie, marchează raportul de coordonare adversativă (între două subordonate cauzale);

– perechea de virgule („marţi, de-am ajunge cu sănătate,"), marchează izolarea propoziţiei subordonate condiţionale intercalate;

– cratima sau liniuţa de unire („de-om"), semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a două cuvinte; conjuncţia „de" şi verbul auxiliar „vom", în formă populară, şi absenţa sunetului „v";

– cratima, semn ortografic („să-l"), marchează rostirea într-o silabă a conjuncţiei „să" şi a pronumelui personal „l" şi absenţa vocalei „î" (din forma neaccentuată a pronumelui „îl");

– punctul, semn de punctuaţie, marchează încheierea unei fraze enunţiative.

d) *duminică, luni* – în text sunt substantive.

Duminică plec la munte. (adverb)

Luni merg la antrenament. (adverb)

II. [De *va ploua*,[1]] [*nu voi veni* la tine.[2]]

va ploua – predicat verbal;

nu voi veni – predicat verbal.

P1 – CŢ „de"; P2 – PP

[*Bătea* vântul[1]] [de *apleca* toţi copacii din parc.[2]]

bătea – predicat verbal;

apleca – predicat verbal.

P1 – PP; P2 – CNS „de"

[*Se va afla*[1]] [de *va veni.*[2]]

se va afla – predicat verbal;

va veni – predicat verbal.

P1 – PP; P2 – SB „de"

III. Ai *să devii* student.

Unii dintre voi *creează* complicaţii.

Propriii noştri părinţi au acceptat.

I-am cerut părerea *aceleiaşi* colege.

IV. Familia lexicală a cuvântului „grijă":

substantive: *grijuliu, îngrijire, neîngrijire, îngrijitor, îngrijorare.*

adjective: *îngrijit, neîngrijit, îngrijorător, îngrijorat.*

verbe: *a se îngrijora, a (se) îngriji.*

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 57

„[*Să muncim* în libertate,[1]] [*să creăm* în libertate[2]] [e[3]] [*să cântăm* vieții cel mai frumos imn[4]] [pe care l-*ar putea* sufletul nostru cuprinde în adâncurile lui.[5]]"

I. a) *să muncim* – predicat verbal;
să creăm – predicat verbal;
e – predicat nominal incomplet;
să cântăm – predicat verbal;
ar putea – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Să muncim în libertate" – propoziție subiectivă subordonată față de P3 (verb impersonal „e"), introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „să creăm în libertate" – propoziție subiectivă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", în raport de coordonare prin juxtapunere cu P1, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 3: „e" – propoziție principală, regentă pentru P1, P2, P4, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziția 4: „să cântăm vieții cel mai frumos imn" – propoziție predicativă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", regentă pentru P5, enunțiativă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 5: „pe care l-ar putea sufletul nostru cuprinde în adâncurile lui"– propoziție atributivă subordonată față de P4, introdusă prin pronume relativ cu prepoziție „pe care", enunțiativă, afirmativă, dezvoltată.

c) *A munci* în libertate e să cântăm vieții...
a munci – subiect
A crea în libertate e să cântăm vieții...
a crea – subiect.

d) Fetița *a fost cuprinsă* de mâinile bunicului. (diateza pasivă, indicativ perfectul compus)

Exercițiul acesta *să fie cuprins* în test.(diateza pasivă, conjunctiv prezent)

II. *S-a înserat* devreme.

În lucrarea lui *au fost inserate* păreri ale criticilor literari.

Scanned with OKEN Scanner

III. imn – odă, tropar;
a evoca – a redeştepta, a rechema;
libertate – eliberare, dezrobire, ieşire;
suflet – psihic, spirit, inimă;
poftă – chef, toană.

IV. de – scri – e – re; a – tle – tism; in – e – fi – ca – ci – ta – te; i – ne – fa – bil.

V. Construcţiile corecte sunt:
... salon de *nou-născuţi.*
Familia Popescu *a făcut* o excursie.
Participanţii ... au fost *puţin* numeroşi.

VI. a muri: – a se duce pe lumea cealaltă;
– a-şi da duhul;
– a-şi da obştescul sfârşit;
– a da ortul popii.

TESTUL 58

„[Eu, graţie structurii mele sufleteşti, *am crezut* totdeauna[1]] [că[2a]] [scriitorul[3a]] [*trebuie*[2b]] [*să fie un luptător, un deschizător de drumuri, un* mare *pedagog* al neamului[3b]] [din care *face parte...*[4]]"

I. a) *am crezut* – predicat verbal;
trebuie – predicat verbal;
să fie un luptător, un deschizător de drumuri, un pedagog – predicat nominal (cu nume predicativ multiplu);
face parte – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Eu, graţie structurii mele sufleteşti, am crezut totdeauna" – propoziţie principală, regentă pentru P2.

Propoziţia 2: „că trebuie" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", regentă pentru P3.

Propoziţia 3: „scriitorul... să fie un luptător, un deschizător de drumuri, un mare pedagog al neamului..." – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P2 (verbul impersonal „trebuie"), introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să", regentă pentru P4.

Propoziţia 4: „din care face parte" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P3, introdusă prin pronumele relativ cu prepoziţia „din".

Scanned with OKEN Scanner

c) *grație structurii* – complement circumstanțial de cauză;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul dativ, articulat cu articolul hotărât enclitic „i", precedat de prepoziția „grație";
mele – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal posesiv, persoana I, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „structurii" (feminin, singular, dativ);
din care – complement indirect;
– pronume relativ, simplu, preia genul și numărul substantivului „neamul" pe care îl substituie (neutru, singular), cazul acuzativ cu prepoziție; la nivelul frazei introduce o atributivă.

II. *Învățând* prea puțin a luat notă mică.
învățând – ccz. (verb la gerunziu)
De obosit, nu se mai putea concentra.
de obosit – ccz. (adjectiv cu prepoziție)
[Aceasta este cauza[1]] [*pentru care* nu pot să vin la tine.[2]]
pentru care – ccz. (pronume relativ)

III. „M-or troieni cu drag/*Aduceri aminte.*" (M.Eminescu) (locuțiune substantivală)
Va veni în locul tău *cine știe cine.* (locuțiune pronominală)
Mergea la școală *din când în când.* (locuțiune adverbială)
[Nu voi veni[1]] [*cu toate că* mă rogi[2]]. (locuțiune conjuncțională)
El era un om *de seamă.* (locuțiune adjectivală)

IV. Formele corecte sunt: *avocat, funeralii, întreprindere, escortă, escroc.*

TESTUL 59

„[Omul *e făcut*[1]] [*să domine* universul[2]] și [îl și *domină*,[3]] [chiar dacă fizic *este* pentru moment *complicat* pentru el[4]] [*să părăsească* planeta[5]] [pe care *s-a născut.*[6]]"

I. a) *e făcut* – predicat verbal;
să domine – predicat verbal;
domină – predicat verbal;
este complicat – predicat nominal;
să părăsească – predicat verbal;
s-a născut – predicat verbal.

Scanned with OKEN Scanner

b) Propoziția 1: „Omul e făcut" – propoziție principală, regentă pentru P2.

Propoziția 2: „să domine universul..." – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Propoziția 3: „și îl și domină" – propoziție principală, coordonată cu P1 prin conjucția copulativă „și", regentă pentru P4.

Propoziția 4: „chiar dacă fizic este pentru moment complicat pentru el" – propoziție concesivă subordonată față de P3, introdusă prin locuțiunea conjuncțională „chiar dacă", regentă pentru P5.

Propoziția 5: „să părăsească planeta" – propoziție subiectivă subordonată față de P4 (expresia impersonală „este complicat"), introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Propoziția 6: „pe care s-a născut" – propoziție atributivă subordonată față de P5, introdusă prin pronumele relativ „care" precedat de prepoziția „pe".

c) *îl* – complement direct;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, forma neaccentuată, genul masculin, cazul acuzativ;
și – fără funcție sintactică;
– adverb de mod, de întărire, provenit din conjuncție prin conversiune;
pe care – complement circumstanțial de loc;
– pronume relativ simplu, substituie substantivul „planetă" (feminin, numărul singular), cazul acuzativ, precedat de prepoziția simplă „pe".

d) Omul e făcut pentru a domina universul.
pentru a domina – complement circumstanțial de scop

II. Am vorbit *cu trei* din clasa ta. (acuzativ – complement indirect)
Discuția era *despre cei trei* din clasa ta. (acuzativ – nume predicativ)
Celor trei le-am dat cărți. (dativ – complement indirect)
La trei le-am dat cărți. (dativ – complement indirect)
În fața celor trei e banca mea. (genitiv – complement circumstanțial de loc)
Cărțile *a trei* dintre ei sunt ordonate. (genitiv – atribut)

III. adânc – profund;
fățarnic – ipocrit;
îngâmfat – infatuat;
lacom – avid;
trist – melancolic.

Scanned with OKEN Scanner

IV. in – ad – mi – si – bil; func – ţi – o – nar; îm – pros – pă – tat.

V. El a câştigat *destul* de mulţi bani.

destul – adverb invariabil

Noi *am convenit* asupra plecării la munte.

a conveni = a cădea de acord cu cineva; „a conveni de comun acord" este un pleonasm.

TESTUL 60

„[*Au venit* trei ţărani[1]] şi [*au declarat*[2]] [că,[3a]] [chiar dacă[4a]] [doi din ei[5a]] [*ar trebui*[4b]] [*să moară*[5b]] iar [cel de-al treilea *să se folosească* de eroismul[6]] [cu care şi-*au jertfit* viaţa[7],] [ei *sunt gata*[3b]] [*să moară.*[8]]"

I. a) *au venit* – predicat verbal;
au declarat – predicat verbal;
ar trebui – predicat verbal;
să moară – predicat verbal;
să se folosească – predicat verbal;
au jertfit – predicat verbal;
sunt gata – predicat nominal;
să moară – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Au venit trei ţărani" – propoziţie principală.

Propoziţia 2: „şi au declarat" – propoziţie principală, coordonată cu P1 prin conjuncţia coordonatoare copulativă „şi".

Propoziţia 3: „că ... ei sunt gata" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", regentă pentru P8.

Propoziţia 4: „chiar dacă... ar trebui" – propoziţie concesivă subordonată faţă de P3, introdusă prin locuţiunea conjuncţională „chiar dacă".

Propoziţia 5: „doi din ei... să moară" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P4, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".

Propoziţia 6: „iar cel de-al treilea să se folosească de eroismul" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P4, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să", coordonată cu P5 prin conjuncţia adversativă „iar".

Propoziţia 7: „cu care şi-au jertfit viaţa" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P6, introdusă prin pronumele relativ „care" precedat de prepoziţia „cu".

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 8: „să moară" – propoziție completivă indirectă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

c) Cuvintele derivate din text:

țăran – „țară" + sufixul „an"; *(a) folosi* – „folos" + sufixul „i";
(a) jertfi – „jertfă" + sufixul „i".

d) gata – nume predicativ;
– adverb de mod, simplu, fără grad de comparație.
... ei *sunt*[1]] [cum *gândesc.*[2]]
sunt – predicat nominal incomplet;
gândesc – predicat verbal.
P2 – PR „cum"

e) P7 – atributivă;
... să se folosească de eroismul – *lor*
– *jertfei lor*
lor, jertfei – atribute

II. an – al – fa – bet; or – to – doc – șii; in – e – fi – ci – ent; in – e – xact.

III. Infractorii *eludează* prevederile legilor.
Cratima ține locul unui sunet *elidat.*
El a fost *învestit* într-o funcție înaltă.
Aceia *au investit* în industria alimentară.

IV. [*Va fi*[1]] [cum *am plănuit* astă-vară.[2]]
va fi – predicat verbal (verb impersonal);
am plănuit – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – SB „cum"
[Orașul nostru *este*[1]] [cum îl *știm* din copilărie.[2]]
este – predicat nominal incomplet (verb copulativ);
știm – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – PR „cum"
[Casa memorială a poetului *este*[1]] [unde *a copilărit.*[2]]
este – predicat verbal (verb predicativ cu înțelesul de „a se afla");
a copilărit – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CL „unde"

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 61

„[Aceasta *este povestea.*[1]] [Iar înțelesul alegoric[2a]] [ce i-*am dat*[3]] [*este*[2b]] [că,[4a]] [dacă geniul *nu cunoaște* nici moarte[5]] și [numele lui *scapă* de noaptea uitării,[6]] [pe de altă parte aici pe pământ *nici e capabil* de a ferici pe cineva,[4b]] [*nici capabil* de a fi fericit.[7]]"

I. a) *este povestea* – predicat nominal;
am dat – predicat verbal;
este – predicat nominal incomplet;
nu cunoaște – predicat verbal;
scapă – predicat verbal;
nici e capabil – predicat nominal;
nici [e] capabil – predicat nominal cu verb copulativ subînțeles.

b) Propoziția 1: „Aceasta este povestea" – propoziție principală.

Propoziția 2: „Iar înțelesul alegoric... este" – propoziție principală, regentă pentru P3.

Propoziția 3: „ce i-am dat" – propoziție atributivă subordonată față de P2, introdusă prin pronumele relativ „ce".

Propoziția 4: „că... pe de altă parte aici pe pământ nici e capabil de a ferici pe cineva" – propoziție predicativă subordonată față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că".

Propoziția 5: „dacă geniul nu cunoaște nici moarte" – propoziție concesivă subordonată față de P4, introdusă prin conjuncția subordonatoare „dacă".

Propoziția 6: „și numele lui scapă de noaptea uitării" – propoziție concesivă subordonată față de P4 (introdusă prin conjuncția „dacă" subînțeleasă) și în raport de coordonare copulativă („și") cu P5.

Propoziția 7: „nici capabil de a fi fericit" – propoziție predicativă subordonată față de P2, în raport de coordonare cu P4 prin conjuncția „nici... nici".

c) *ce* – complement direct;
– pronume relativ simplu, invariabil, preia genul și numărul substantivului substituit „înțelesul" (neutru, singular), cazul acuzativ; la nivelul frazei introduce o atributivă;
i – complement indirect;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, forma neaccentuată, genul feminin, cazul dativ;

Scanned with OKEN Scanner

lui – atribut pronominal;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, forma accentuată, genul masculin, cazul genitiv;
pe de altă parte – complement circumstanţial de mod;
– locuţiune adverbială de mod;
de a ferici – complement indirect;
– verb predicativ, tranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul infinitiv, timpul prezent, precedat de prepoziţia compusă „de a".

II. ceai – infuzie;
avântat – entuziasmat;
lapidar – laconic;
competent – destoinic.

III. abs – tract; in – ac – tiv; e – u – ro – pean; sa – vant.

IV. Familia lexicală a cuvântului „a crede":
substantive: *crezare, crezământ, încredere, neîncredere.*
adjective: *încrezut, încrezător, neîncrezător.*

TESTUL 62

„[Titu Herdelea *era obişnuit* de acasă[1]] [*să fie prietenos* cu ţăranii[2],] dar [i *se părea*[3]] [că învăţătorul *exagerează* înadins[4]] [ca *să-i arate* lui[5]] [cât *se interesează* de soarta tuturor.[6]]"

I. a) *era obişnuit* – predicat verbal;
să fie prietenos – predicat nominal;
se părea – predicat verbal;
exagerează – predicat verbal;
să arate – predicat verbal;
se interesează – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Titu Herdelea era obişnuit de acasă" – propoziţie principală, regentă pentru P2.

Propoziţia 2: „să fie prietenos cu ţăranii" – propoziţie completivă indirectă subordonată faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 3: „dar i se părea" – propoziție principală, în raport de coordonare adversativă cu P1 („dar") și regentă pentru P4.

Propoziția 4: „că învățătorul exagerează înadins" – propoziție subiectivă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", regentă pentru P5.

Propoziția 5: „ca să-i arate lui" – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de P4, introdusă prin conjuncția subordonatoare compusă „ca să", regentă pentru P6.

Propoziția 6: „cât se interesează de soarta tuturor" – propoziție completivă directă subordonată față de P5, introdusă prin prenumele relativ „cât".

c) să-i (arate) – cratima, semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a două cuvinte (conjuncția simplă „să" și pronumele personal, persoana a III-a, forma neaccentuată „i"), iar fonetic marchează absența vocalei „î".

d) *înadins* – complement circumstanțial de scop;
– adverb de mod simplu, corelativ al propoziției subordonate circumstanțiale de scop;
tuturor – atribut pronominal;
– pronume nehotărât simplu, genul masculin, numărul plural, cazul genitiv.

e) În text, „lui" este pronume personal, persoana a III-a, numărul singular.
Lui Andrei îi este frică.
lui – articol hotărât proclitic
În text, „dar" este conjuncție simplă adversativă.
A primit un *dar* frumos.
dar (cadou) – substantiv.

II. L-am văzut pe *celălalt.* (complement direct)
În fața celuilalt era un scaun liber. (complement circumstanțial de loc)
Acela a câștigat concursul. (subiect)
Colegul lui e *celălalt.* (nume predicativ)
Exercițiul *acelora* era corect. (atribut pronominal)

III. El are *libret* de economii.
Tu te porți *familiar* cu colegii.
Dana a cumpărat *stambă* pentru o rochie.
Ana a completat *fișa* medicală.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 63

„[Boierul cel bătrân *a chemat*-o atunci[1]] și [*i-a făgăduit*[2]] [*că are să aibă grijă* de bieții orfani,[3]] dar [numai cu făgăduiala *s-a ales*[4]], [căci pe urmă,[5a]] [de câte ori *s-a* mai *dus* la curte[6]] și [*s-a rugat*,[7]] [la boierii cei mari *n-a* mai *putut* pătrunde.[5b]]"

I. a) *a chemat* – predicat verbal;
a făgăduit – predicat verbal;
are să aibă grijă – predicat verbal;
s-a ales – predicat verbal;
s-a dus – predicat verbal;
s-a rugat – predicat verbal;
n-a putut – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Boierul cel bătrân a chemat-o atunci" – propoziție principală.

Propoziția 2: „și i-a făgăduit" – propoziție principală, în raport de coordonare copulativă cu P1, regentă pentru P3.

Propoziția 3: „... că are să aibă grijă de bieții orfani" – propoziție completivă directă subordonată față de P2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că".

Propoziția 4: „... dar numai cu făgăduiala s-a ales" – propoziție principală, în raport de coordonare cu P2 prin conjuncția coordonatoare adversativă „dar", regentă pentru P5.

Propoziția 5: „căci pe urmă ... la boierii cei mari n-a mai putut pătrunde" – propoziție circumstanțială de cauză subordonată față de P4, introdusă prin conjuncția subordonatoare „căci".

Propoziția 6: „de câte ori s-a mai dus la curte" – propoziție subordonată circumstanțială de timp subordonată față de P5, introdusă prin locuțiunea adverbială „de câte ori".

Propoziția 7: „și s-a rugat" – propoziție circumstanțială de timp subordonată față de P5, în raport de coordonare copulativă cu P6 („și").

c) Propoziția 3 – completivă directă
... i-a făgăduit – *ajutorul* – complement direct
– *a ajuta* – complement direct
– *sprijinul* – complement direct

Scanned with OKEN Scanner

d) *atunci* – complement circumstanţial de timp;
– adverb simplu de timp.
[Boierul cel bătrân *a chemat*-o[1]] [când i-*a murit* bărbatul.[2]]
a chemat – predicat verbal;
a murit – predicat verbal.
P2 – circumstanţială de timp „când"

II. răutăcios – maliţios;
molipsitor – contagios;
zadarnic – inutil;
cinstit – onest;
obraznic – impertinent;
ciudat – bizar;
veşnic – etern;
lacom – avid;
bănuială – suspiciune;
vinovat – culpabil;

III. Forma corectă este:
Acordez pianul.
Acord asistenţă medicală.

IV. an – es – te – zi – e; ad – op – ta.

TESTUL 64

„[De-*aş fi poet*[1]], [*aş culege* mitologia română,[2]] [care-*i frumoasă* ca şi aceea latină sau greacă[3]]; [de-*aş fi istoric*[4]], [*aş străbate* prin toate bordeiele,[5]] [*să descopăr* o amintire sau o rugină de armă;[6]] [dac-*aş fi gramatic*,[7]] [*aş călători* pe toate malurile româneşti[8]] şi [*aş culege* limba.[9]]"

I. a) *aş fi poet* – predicat nominal;
aş culege – predicat verbal;
i frumoasă – predicat nominal;
aş fi istoric – predicat nominal;
aş străbate – predicat verbal;
să descopăr – predicat verbal;
aş fi gramatic – predicat nominal;

Scanned with OKEN Scanner

aş călători – predicat verbal;
aş culege – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „De-aş fi poet" – propoziţie circumstanţială condiţională subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia „de" (cu sensul „dacă").

Propoziţia 2: „aş culege mitologia română" – propoziţie principală, regentă pentru P1 şi P3.

Propoziţia 3: „care-i frumoasă ca şi aceea latină sau greacă" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P2, introdusă prin pronumele relativ „care".

Propoziţia 4: „de-aş fi istoric" – propoziţie circumstanţială condiţională subordonată faţă de P5, introdusă prin conjuncţia „de".

Propoziţia 5: „aş străbate prin toate bordeiele" – propoziţie principală, regentă pentru P4 şi P6.

Propoziţia 6: „să descopăr o amintire sau o rugină de armă" – propoziţie circumstanţială de scop subordonată faţă de P5, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".

Propoziţia 7: „dac-aş fi gramatic" – propoziţie circumstanţială condiţională subordonată faţă de P8, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „de".

Propoziţia 8: „aş călători pe toate malurile româneşti" – propoziţie principală, regentă pentru P7.

Propoziţia 9: „şi aş culege limba" – propoziţie principală, în raport de coordonare copulativă cu P8.

c) Propoziţia 6 – propoziţie subordonată circumstanţială de scop.
... aş străbate prin toate bordeiele *pentru a descoperi* o amintire ...
pentru a descoperi – complement circumstanţial de scop

d) În text, cuvântul „de" este conjuncţie.
Filmul era *de* aventuri. (prepoziţie)
În text, cuvântul „care" este pronume relativ.
Care film ţi-a plăcut? (adjectiv interogativ)
[*Ştiu*[1]] [*care* carte îţi *place.*[2]] (adjectiv relativ)
Care a câştigat ? (pronume interogativ)

e) *prin ... bordeiele* – complement circumstanţial de loc;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul plural, cazul acuzativ, articulat cu articolul hotărât enclitic „le", precedat de prepoziţia simplă „prin";

Scanned with OKEN Scanner

toate – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal nehotărât simplu, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „bordeiele" (neutru, plural, acuzativ).

II. El *turnează* un film.
Era un *personaj* plăcut.
Mâncase cu poftă o *chiftea*.

III. [*Mă gândesc*[1]] [dacă *e mai bun* răspunsul lui.[2]]
mă gândesc – predicat verbal;
e mai bun – predicat nominal.
P1 – PP; P2 – CI „dacă"
[Problema lui *este*[1]] [dacă *va reuşi*.[2]]
este – predicat nominal incomplet;
va reuşi – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – PR „dacă"

IV. Noi *am rămas* în ţară. (verb predicativ)
Ei *au rămas* aceiaşi. (verb copulativ – formează predicatul nominal cu numele predicativ exprimat prin pronumele demonstrativ „aceiaşi")

TESTUL 65

„[Într-o zi, zânele *au plecat* la o sărbătoare, la alte zâne,[1]] şi [*avură grijă*[2]] [*să poruncească* argatului[3]] [că,[5a]] [pe dată ce *va auzi* ceva zgomot în cămăruţa cu baia,[4]] [*să rupă* o şindrilă din streaşina casei,[5b]] [ca *să* le *dea de ştire* lor.[6]]"

I. a) *au plecat* – predicat verbal;
avură grijă – predicat verbal (locuţiune verbală = a se îngriji*);
să poruncească – predicat verbal;
va auzi – predicat verbal;
să rupă – predicat verbal;
să dea de ştire – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Într-o zi, zânele au plecat la o sărbătoare, la alte zâne" – propoziţie principală, coordonată cu P2 prin conjuncţia copulativă „şi".

* Vezi şi alte exemple: „a avea asemănare" = a se asemăna; „a avea bucurie" = a se bucura.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 2: „și avură grijă" – propoziție principală, coordonată cu P1 prin conjuncția copulativă „și", regentă pentru P3.

Propoziția 3: „să poruncească argatului" – propoziție completivă indirectă subordonată față de locuțiunea verbală „avură grijă" din propoziția 2, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", regentă pentru P5.

Propoziția 4: „pe dată ce va auzi ceva zgomot în cămăruța cu baia" – propoziție circumstanțială de timp subordonată față de P5, introdusă prin locuțiunea conjuncțională subordonatoare „pe dată ce".

Propoziția 5: „că... să rupă o șindrilă din streașina casei" – propoziție completivă directă subordonată față de verbul tranzitiv „să poruncească" din propoziția 3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „ca... să", regentă pentru P4, P6.

Propoziția 6: „ca să le dea de știre lor" – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de P5, introdusă prin conjuncția subordonatoare compusă „ca să".

c) *ceva* – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal nehotărât, compus, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „zgomot" (neutru, singular, acuzativ);
zgomot – complement direct;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul acuzativ, nearticulat;
să dea de știre – predicat verbal;
– locuțiune verbală predicativă tranzitivă (a înștiința), conjugarea I, diateza activă, modul conjunctiv, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular;
le – complement indirect;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul plural, forma neaccentuată, cazul acuzativ.

II. Prepozițiile cazului dativ: *grație, mulțumită, datorită, contrar, conform, aidoma, asemenea, potrivit.*

Zborul, *aidoma unei păsări*, e impresionant. (atribut)
Costumul lui era *asemenea cosmonautului.* (nume predicativ)

III. Sinonimele cuvintelor sunt:
zgomot – gălăgie, larmă, tumult, vuiet;
sărbătoare – zi festivă, praznic, festivitate, sărbătorire;
propice – favorabil, prielnic, nimerit, potrivit;
ospitalier – primitor, îmbietor.

IV. vi – o – i – ciu – ne; folc – lor; sculp – tu – ră; (a) in – o – cu – la; ad – op – ți – e.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 66

„[Mi-e *greu*[1]] [*să-mi părăsesc* coliba[2]] [în care mi-*am petrecut* viața[3]] și [mi-*am crescut* copiii[4]] și [mă *cuprinde* un fel de spaimă[5]] [când *mă gândesc*[6]] [*să rămân singură* într-însa.[7]]"

I. a) *e greu* – predicat nominal;
să părăsesc – predicat verbal;
am petrecut – predicat verbal;
am crescut – predicat verbal;
cuprinde – predicat verbal;
mă gândesc – predicat verbal;
să rămân singură – predicat nominal.

b) Propoziția 1: „Mi-e greu... " – propoziție principală, regentă pentru P2.

Propoziția 2: „să-mi părăsesc coliba" – propoziție subiectivă subordonată față de expresia impersonală „e greu", introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Propoziția 3: „în care mi-am petrecut viața" – propoziție atributivă subordonată față de P2, introdusă prin pronumele relativ cu prepoziție „în care".

Propoziția 4: „și mi-am crescut copiii" – propoziție atributivă subordonată față de P2, introdusă prin pronumele relativ „care" subînțeles, în raport de coordonare copulativă prin conjuncția „și" cu P3.

Propoziția 5: „și mă cuprinde un fel de spaimă" – propoziție principală, în raport de coordonare copulativă („și") cu P1, regentă pentru P6.

Propoziția 6: „când mă gândesc" – propoziție circumstanțială de timp subordonată față de P5, introdusă prin adverbul relativ „când", regentă pentru P7.

Propoziția 7: „să rămân singură într-însa" – propoziție completivă indirectă subordonată față de P6, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

c) În expresia impersonală „e greu", cuvântul „greu" este adverb simplu de mod, gradul pozitiv.

d) *mă* – complement direct;
– pronume personal, persoana I, numărul singular, forma neaccentuată, cazul acuzativ;
cuprinde – predicat verbal;
– predicativ personal tranzitiv, conjugarea a III-a, diateza activă, modul indicativ, prezent, persoana a I-a, numărul singular;

Scanned with OKEN Scanner

într-însa – complement circumstanţial de loc;
– pronume personal, formă veche, persoana a III-a, numărul singular, genul feminin, cazul acuzativ, precedat de prepoziţia simplă „întru".

e) *într-însa* – complement circumstanţial de loc
... să rămân singură [1] [unde am trăit.[2]]
Propoziţia 2 este propoziţie subordonată circumstanţială de loc.

II. Forma corectă este: *februarie, septembrie, decembrie.*

III. [*N-am ştiut*[1]] [*care* a venit primul.[2]]
care – subiect
1 – PP; 2 – CD
Te *întreb* [*pe care* l-ai văzut.[2]]
pe care – complement direct
1 – PP; 2 – CD

TESTUL 67

„Şi[3a]] [de m-*ar fi bătut* mama cu toate gardurile[1]] şi [de m-*ar fi izgonit* de la casă ca pe un străin[2],] [tot *n-aş fi rămas* aşa de *umilit* în faţa ei ca atunci[3b]] [când m-*a luat cu bineşorul.*[4]]"

I. a) *ar fi bătut* – predicat verbal;
ar fi izgonit – predicat verbal;
n-aş fi rămas umilit – predicat nominal;
(sau: „n-aş fi rămas aşa de umilit" – în care „aşa de umilit" este gradul superlativ absolut al adjectivului „umilit")
a luat cu bineşorul – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „de m-ar fi bătut mama cu toate gardurile" – propoziţie circumstanţială concesivă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „de", în raport de coordonare copulativă cu P2 („şi").

Propoziţia 2: „de m-ar fi izgonit de la casă ca pe un străin"– propoziţie circumstanţială concesivă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „de".

Propoziţia 3: „Şi... tot n-aş fi rămas aşa de umilit în faţa ei ca atunci" – propoziţie principală, regentă pentru P1, P2 şi P4.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 4: „când m-a luat cu bineșorul" – propoziție circumstanțială de timp subordonată față de P3, introdusă prin adverbul relativ „când".

c) L-*a bătut* cu bățul. (a lovi)
A bătut în perete. (a izbi)
A bătut cu mâna în geam. (a ciocăni)
Au bătut toți din palme. (a aplauda)
L-*a bătut* pe umăr. (a atinge)

d) În text, „toate" este adjectiv nehotărât.
Toate s-au petrecut de mult timp.
toate – pronume nehotărât
În text, „în fața" este locuțiune prepozițională;
Fața ei strălucea de bucurie.
fața – substantiv

II. Andrei *a ieșit* din casă. (verb predicativ)
Victor *a ieșit* inginer. (verb copulativ, formează predicatul împreună cu numele predicativ „inginer")

III. [*Acesta este* motivul[1]] [pentru care *n-am venit.*[2]]
pentru care – complement circumstanțial de cauză
[*Acesta este* scopul[1]] [pentru care *am venit.*[2]]
pentru care – complement circumstanțial de scop

IV. Forma corectă este: [Eu[2a]] *trebuie*[1]] [*să plec* la școală.[2b]]
trebuie – predicat verbal, verb impersonal
să plec – predicat verbal
„trebuie" – propoziție principală, regentă pentru P2
„Eu... să plec la școală" – propoziție subordonată subiectivă

V. sub – a – pre – ci – e – re; a – nor – mal; in – e – fi – ci – en – ță; i – gi – e – nă; (a) de – stu – pa.

TESTUL 68

„[*Era de mirare*[1]] [ce *se întâmplase* cu formația aceea[2]] [care *nu se* mai *întorcea.*[3]] [*Aveau* toți o pâlpâire de curiozitate în priviri[4]] și [nici unul *nu părea*[5]] [să *fie îngrijorat* de soarta bateriei, afară,[6a]] [*poate*,[7]] [de ofițer.[6b]]"

Scanned with OKEN Scanner

I. a) *era de mirare* – predicat nominal;
se întâmplase – predicat verbal;
nu se întorcea – predicat verbal;
aveau – predicat verbal;
nu părea – predicat nominal incomplet;
să fie îngrijorat – predicat nominal;
poate – predicat verbal (considerat de unii specialişti).

b) Propoziţia 1: „Era de mirare" – propoziţie principală, regentă pentru P2.
Propoziţia 2: „ce se întâmplase cu formaţia aceea" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de expresia impersonală „era de mirare", regentă pentru P3.
Propoziţia 3: „care nu se mai întorcea" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P2, introdusă prin pronumele relativ „care".
Propoziţia 4: „Aveau toţi o pâlpâire de curiozitate în priviri" – propoziţie principală.
Propoziţia 5: „şi nici unul nu părea" – propoziţie principală, în raport de coordonare copulativă cu P4 („şi"), regentă pentru P6.
Propoziţia 6: „să fie îngrijorat de soarta bateriei, afară ... de ofiţer" – propoziţie predicativă subordonată faţă de verbul copulativ „părea" şi introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".
Propoziţia 7: „poate" – propoziţie principală incidentă.

c) Propoziţia 2 este subordonată subiectivă.
Era de mirare *întâmplarea* cu formaţia...
întâmplarea – subiect

d) Sinonimele corecte pentru cuvântul „curiozitate":
a) *interes, indiscreţie, ciudăţenie.*

e) *ce* – subiect;
– pronume relativ simplu, invariabil, cazul nominativ; la nivelul frazei introduce o propoziţie subiectivă;
aceea – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare, forma literară, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „formaţia" (feminin, singular, acuzativ);
care – subiect;
– pronume relativ simplu, preia genul şi numărul substantivului „formaţia" pe care îl substituie (feminin, singular), cazul nominativ; la nivelul frazei introduce o atributivă;

Scanned with OKEN Scanner

nici unul – subiect;
– pronume negativ, compus, genul masculin, numărul singular, cazul nominativ.

II. Victor *a fost strigat* de fratele său. – verb, diateza pasivă
El *a fost dat de-a rostogolul* pe scări. – locuţiune verbală, diateza pasivă

III. A vorbit *cu amândoi.* (complement indirect)
Ambele am câştigat. (subiect).
Discuţia era *despre tustrei.* (nume predicativ)
Mă interesa părerea *amândurora.* (atribut)
I-am văzut *pe câteştrei* la bibliotecă. (complement direct)

IV. Conducta *petrolieră* a fost înlocuită.

TESTUL 69

„[Fetele împăratului *priveau* la verişor[1]] [cum *priveşte* cânele pe mâţă[2]] şi [li-*era drag* ca sarea în ochi,[3]] [pentru că le *spunea* inima[4]] [ce *om* fără de lege *e* spânul.[5]]"

I. a) *priveau* – predicat verbal;
priveşte – predicat verbal;
era drag – predicat nominal;
spunea – predicat verbal;
e om – predicat nominal.

b) Propoziţia 1: „Fetele împăratului priveau la verişor" – propoziţie principală, regentă pentru P2.

Propoziţia 2: „cum priveşte cânele pe mâţă" – propoziţie circumstanţială de mod subordonată faţă de P1, introdusă prin adverbul relativ „cum".

Propoziţia 3: „şi li-era drag ca sarea în ochi" – propoziţie principală, în raport de coordonare copulativă cu P1 („şi"), regentă pentru P4.

Propoziţia 4: „... pentru că le spunea inima" – propoziţie circumstanţială de cauză subordonată faţă de P3, introdusă prin locuţiunea conjuncţională „pentru că", regentă pentru P5.

Propoziţia 5: „ce om fără de lege e spânul" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P4, introdusă prin pronumele relativ „ce".

Scanned with OKEN Scanner

c) Cuvântul „mâță" este regionalism din Moldova.

d) *cum* – complement circumstanțial de mod;
– adverb simplu de mod, relativ, la nivelul frazei introduce o subordonată circumstanțială de mod;
ce – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal relativ simplu, invariabil, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „om" (masculin, singular, nominativ); la nivelul frazei introduce o completivă directă;
om – nume predicativ;
– substantiv comun, simplu, genul masculin, numărul singular, cazul nominativ, nearticulat;
fără de lege – atribut adjectival;
– locuțiune adjectivală, se acordă cu substantivul „om", genul masculin, numărul singular, cazul nominativ, fără grad de comparație.

II. mâță – pisică;
curechi – varză;
barabulă – cartof;
păpușoi – porumb;
omăt – zăpadă.

III. Tabloul era *minunat.* (nume predicativ – adjectiv)
Pomii erau *înfloriți.* (nume predicativ – verb la participiu)
Mâna era *tremurândă.* (nume predicativ – verb la gerunziu)
Bucuria Anei era *de a citi* povești. (nume predicativ – verb la infinitiv)
Materialele erau *de construit* case. (nume predicativ– verb la modul suspin)

IV. Forma corectă:
Lucrările *amânduror* colegilor erau bune.

V. Familia lexicală a cuvântului „tânăr":
substantive: *tinerel, tinerică, tineret, tinerețe, întinerire;*
adjective: *tineresc, întinerit;*
verbe: *(a) întineri, a reîntineri.*

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 70

„[Ce anume *va fi vrut*[1]] [*să spună* Eminescu cu povestea despre fata de împărat[2]] [care, îndrăgind pe Luceafărul din cer, *dăruieşte* farmecele sale copilului de casă,[3]] [*este o întrebare*[4]] [care *a încreţit* multe frunţi.[5]]"

I. a) *va fi vrut* – predicat verbal;
să spună – predicat verbal;
dăruieşte – predicat verbal;
este o întrebare – predicat nominal;
a încreţit – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Ce anume va fi vrut" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P4, introdusă prin pronumele relativ „ce".

Propoziţia 2: „să spună Eminescu cu povestea despre fata de împărat" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să", regentă pentru P3.

Propoziţia 3: „care, îndrăgind pe Luceafărul din cer, dăruieşte farmecele sale copilului de casă" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P2, introdusă prin pronumele relativ „care".

Propoziţia 4: „este o întrebare" – propoziţie principală, regentă pentru P1 şi P5.

Propoziţia 5: „care a încreţit multe frunţi" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P4, introdusă prin pronumele relativ „care".

c) Propoziţia 1 este subordonată subiectivă.
Aceasta e întrebarea care a încreţit multe frunţi.
aceasta – subiect

d) Eminescu – eminescian.

Codrul, izvoarele şi luna sunt elemente de natură frecvente în versurile *eminesciene.* (atribut adjectival)

Natura creată de poet a devenit *eminesciană.* (nume predicativ)

e) *care* – subiect;
– pronume relativ simplu, preia genul şi numărul substantivului „fată" pe care îl substituie (singular, feminin), cazul nominativ; la nivelul frazei introduce o atributivă;
sale – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal posesiv, substituie un posesor de persoana a III-a, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „farmecele" (neutru, plural, acuzativ);

Scanned with OKEN Scanner

o întrebare – nume predicativ;
– substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul nominativ, articulat cu articolul nehotărât „o" (feminin, singular); împreună cu verbul copulativ „a fi" formează predicatul nominal;

multe – atribut adjectival;
– adjectiv simplu, variabil, cu două terminații, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „frunți" (feminin, plural, acuzativ), gradul pozitiv; unii cercetători îl consideră adjectiv pronominal nehotărât.

II. Pe *cer* erau stele. (substantiv)
Vreau să-i *cer* cartea. (verb)
Care încărcate treceau pe drum. (substantiv, cu sensul „căruțe")
El vrea *să care* rucsacul meu. (verb)
El vrea *sare* de bucătărie. (substantiv)
Sare în sus și în jos. (verb)

III. Familia lexicală a cuvântului „doi":
substantive: *doime, îndoire, îndoitură, îndoială;*
adjective: *neîndoit, îndoit;*
verbe: *(a) îndoi, (a) dezdoi.*

IV. poveste – narațiune, basm, istorisire;
pretenție – revendicare, cerere, cerință;
riguros – sever, strict, aspru;
familiar – apropiat, simplu, fără pretenții.

TESTUL 71

„[*E destul*[1]] [*să numărăm* latinește în diferite limbi romanice până la zece,[2]] [*să înșirăm* pronumele personale, numele zilelor săptămânii, numele părților corpului omenesc, termenii de rudenie[3],] [ca *să descoperim* asemănările surprinzătoare dintre aceste limbi,[4]] [care *se explică* prin originea limbilor romanice din latină.[5]]"

I. a) *e destul* – predicat nominal;
să numărăm – predicat verbal;
să înșirăm – predicat verbal;

Scanned with OKEN Scanner

să descoperim – predicat verbal;
se explică – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „E destul" – propoziție principală, regentă pentru P2, P3, P4.

Propoziția 2: „să numărăm latinește în diferite limbi romanice până la zece" – propoziție subiectivă subordonată față de expresia impersonală „e destul", introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare „să".

Propoziția 3: „să înșirăm pronumele personale, numele zilelor săptămânii, numele părților corpului omenesc, termenii de rudenie" – propoziție subiectivă subordonată față de expresia impersonală „e destul" din P1, introdusă prin conjuncția simplă subordonatoare „să", coordonată prin juxtapunere cu P2.

Propoziția 4: „ca să descoperim asemănările surprinzătoare dintre aceste limbi" – propoziție circumstanțială consecutivă subordonată față de P1 (adverbul regent „destul"); (unii cercetători o consideră propoziție circumstanțială de scop subordonată față de P2, P3), introdusă prin conjuncția compusă „ca să", regentă pentru P5.

Propoziția 5: „care se explică prin originea limbilor romanice din latină" – propoziție atributivă subordonată față de P4, introdusă prin pronumele relativ „care".

c) Virgula („până la zece, să înșirăm") – semn de punctuație, marchează, la nivelul frazei, raportul de coordonare prin juxtapunere între două propoziții subiective.

Virgulele („pronumele personale, numele zilelor săptămânii, numele părților corpului omenesc, termenii de rudenie") – marchează, la nivelul propoziției, raportul de coordonare prin juxtapunere a complementului direct multiplu.

Virgula („rudenie, ca să") – marchează, la nivelul frazei, propoziția subordonată consecutivă care se desparte de regenta ei.

Virgula („limbi, care") – marchează, la nivelul frazei, propoziția subordonată atributivă explicativă care se desparte prin virgulă de regenta ei.

d) Adverbul „latinește" s-a format prin derivare de la substantivul „latin", cu sufixul „ește".

Adjectivul „omenesc" s-a format prin derivare de la substantivul „om", cu sufixul „esc".

Verbul „a înșira" s-a format prin derivare de la locuțiunea adverbială „în șir" + sufixul „a".

Conjuncția „ca să" – s-a format prin compunere, alăturându-se două conjuncții simple.

Scanned with OKEN Scanner

e) Scrierea cuvântului *săptămânii*:
primul „i" – desinența de genitiv: *(unei) săptămâni*;
al doilea „i" – articol hotărât enclitic.
Scrierea cuvântului *termenii:*
primul „i" – desinența de plural nearticulat: *termeni;*
al doilea „i" – articol hotărât enclitic.

f) *e destul* – predicat nominal;
– expresie verbală impersonală, alcătuită din verbul copulativ „a fi", conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, având forma de persoana a III-a, numărul singular, și numele predicativ „destul": adverb simplu de mod, fără grad de comparație;
aceste – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, formă literară, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul „limbi" (feminin, plural, acuzativ);
care – subiect;
– pronume relativ simplu, preia genul și numărul substantivului „asemănările" pe care-l substituie (feminin, plural), cazul nominativ; la nivelul frazei introduce o atributivă;
se explică – predicat verbal;
– verb predicativ, impersonal, intranzitiv (la diateza activă „a explica" e verb tranzitiv), conjugarea I, diateza reflexivă cu sens pasiv, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul plural („se" – pronume reflexiv, forma neaccentuată, persoana a III-a, numărul plural, cazul acuzativ, morfem al diatezei reflexive, fără funcție sintactică).

II. Exemple în care cuvântul „de" are diferite valori morfologice:
– prepoziție: E o zi *de* toamnă.
– conjuncție: Du-te *de* vezi pădurea.
– pronume relativ: Cel *de* povestește este colegul lui.
– interjecție: *De*, mai vezi câte ceva!
– locuțiune interjecțională: Apoi *de*, eu ți-am spus adevărul!

III. Cântă o *arie* dintr-o operă cunoscută.
A calculat *aria* poligonului.
Borul e un element chimic negru-cenușiu.
Avea o pălărie cu *borul* uzat.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 72

„[Aşa, *mi-am dat seama*[1]] [că[2a]] [ceea ce mi *se întâmplase*[3]] [*era un lucru*[2b]] [care *era al meu*[4]] şi [*trebuia*[5]] [*să-l trăiesc* numai eu,[6]] [fiindcă mi-*era dat*,[7]] şi [nimeni *n-avea chef*[8]] [*să-l trăiască* în locul meu.[9]]"

I. a) *mi-am dat seama* – predicat verbal;
se întâmplase – predicat verbal;
era un lucru – predicat nominal;
era al meu – predicat nominal;
trebuia – predicat verbal;
să trăiesc – predicat verbal;
era dat – predicat verbal;
n-avea chef – predicat verbal;
să trăiască – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Aşa, mi-am dat seama" – propoziţie principală, regentă pentru P2, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „că ... era un lucru" – propoziţie completivă indirectă subordonată faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 3: „ceea ce mi se întâmplase" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P2, introdusă prin pronumele relativ „ceea ce", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 4: „care era al meu" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P2, introdusă prin pronumele relativ „care", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 5: „şi trebuia" – propoziţie completivă indirectă subordonată faţă de P1, introdusă prin conjucţia „că" subînţeleasă, în raport de coordonare copulativă cu P2, regentă pentru P6, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 6: „să-l trăiesc numai eu" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P5, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să", regentă pentru P7, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 7: „fiindcă mi-era dat" – propoziţie circumstanţială cauzală subordonată faţă de P6, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „fiindcă", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 8: „şi nimeni n-avea chef" – propoziţie circumstanţială cauzală subordonată faţă de P6, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „fiindcă"

Scanned with OKEN Scanner

subînțeleasă, în raport de coordonare copulativă cu P7, enunțiativă propriu-zisă, negativă, simplă.

Propoziția 9: „să-l trăiască în locul meu" – propoziție atributivă subordonată față de P8, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) Propoziția 2 este completivă indirectă.

Așa mi-am dat seama *de lucrul* acesta.

de lucrul – complement indirect

d) *mi-am dat seama* – predicat verbal;

– locuțiune verbală predicativă, intranzitivă, conjugarea I, diateza reflexivă, modul indicativ, timpul perfect compus, persoana I, numărul singular + „mi" – pronume personal cu valoare reflexivă, morfem al diatezei reflexive, fără funcție sintactică;

ceea ce – subiect;

– pronume relativ compus, variabil, genul feminin, numărul singular, cu valoare neutră, cazul nominativ; în frază introduce o subiectivă;

care – subiect;

– pronume relativ simplu, variabil, preia genul și numărul substantivului „lucru" pe care îl substituie (neutru, singular), cazul nominativ; la nivelul frazei introduce o propoziție subordonată atributivă;

al meu – nume predicativ;

– pronume posesiv, persoana I, numărul singular, genul masculin, cazul nominativ;

nimeni – subiect;

– pronume negativ, simplu, variabil, cazul nominativ.

e) În text („care era al meu"), *al meu* este nume predicativ.

[... acel lucru era] [ceea ce îmi aparținea...]

Propoziția „ceea ce îmi aparținea" este o propoziție predicativă subordonată față de verbul copulativ „era".

II. [*Rămâne* [1]] [cum *am stabilit.*[2]]

rămâne – verb predicativ impersonal

P1 – PP; P2 – SB „cum"

[Problema lui *rămâne*[1]] [cum *să ajungă* la timp.[2]]

rămâne – verb copulativ

P1 – PP; P2 – PR „cum"

Scanned with OKEN Scanner

III. pueril – copilăresc;
juvenil – tineresc;
inocent – nevinovat;
fidel – credincios;
abominabil – înfiorător.

TESTUL 73

„[Fiul său însă *nu se lasă* cu una cu două,[1]] ci [arătând împăratului dâra de sânge,[2a]] [ce *făcuse* hoţului,[3]] [îi *spuse*[2b]] [că *se duce*[4]] [*să*-l *caute*[5]] şi [*să*-l *aducă* împăratului.[6]]"

I. a) *nu se lasă* – predicat verbal;
făcuse – predicat verbal;
spuse – predicat verbal;
se duce – predicat verbal;
să caute – predicat verbal;
să aducă – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Fiul său însă nu se lasă cu una cu două" – propoziţie principală, enunţiativă propriu-zisă, negativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „ci arătând împăratului dâra de sânge... îi spuse"– propoziţie principală, regentă pentru P3, în raport de coordonare adversativă („ci") cu P1, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 3: „ce făcuse hoţului" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P2, introdusă prin pronumele relativ „ce", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 4: „că se duce" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „că", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, simplă, regentă pentru P5.

Propoziţia 5: „să-l caute" – propoziţie circumstanţială de scop subordonată faţă de P4, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare „să", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 6: „şi să-l aducă împăratului" – propoziţie circumstanţială de scop subordonată faţă de P4, introdusă prin conjuncţia simplă subordonatoare „să", în raport de coordonare copulativă cu P6 („şi"), enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Scanned with OKEN Scanner

c) „să-l caute" – cratima, semn ortografic, marchează rostirea într-o silabă a conjuncției „să" și a pronumelui personal, forma neaccentuată „l"; fonetic, marchează absența vocalei „î" (să îl caute).

d) *său* – atribut adjectival posesiv;
arătând – complement circumstanțial de timp;
de sânge – atribut substantival prepozițional;
ce – complement direct;
îi – complement indirect;
l – complement direct.

II. [Îi *ajunge*[1]] [cât *a muncit.*[2]]
ajunge – verb impersonal, predicat verbal
P1 – PP; P2 – SB, „cât"
[El *a ajuns*[1]] [ce nici *nu a visat.*[2]]
a ajuns – verb copulativ, predicat nominal incomplet
P1 – PP; P2 – PR, „ce"

III. necaz – amărăciune, supărare, încurcătură, problemă;
a cugeta – a gândi, a chibzui, a judeca, a medita, a reflecta;
hotărâre – decizie, verdict, sentință;
hoție – escrocherie, fraudă, delapidare.

IV. *minier – miner*
Industria *minieră* are dificultăți financiare.
Tatăl lui e *miner.*
incident – accident
Între ei doi a avut loc un *incident* neașteptat.
În *accidentul* de ieri, șoferul a fost vinovat.
anual – anuar
Concediul de odihnă se acordă *anual.*
Datele statistice pot fi găsite în *anuar.*
ordinal – ordinar
Numeralul *ordinal* arată ordinea obiectelor.
Săvârșesc o faptă *ordinară.*

V. Forma corectă:
eu însumi
el însuși
noi, fetele, însene
ei înșiși

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 74

„[*Auzisem* eu din oamen[1]] [că[2a]] [dacă *vrei*[3]] [*să nu* te *muşte* câinii[4]] şi [*să* te *lase* în pace[5],] [cum îi *vezi*[6]] [că *sar* la tine[7],] [*să te tupilezi* la pământ...[2b]]"

I. a) *auzisem* – predicat verbal;
vrei – predicat verbal;
să nu muşte – predicat verbal;
să lase – predicat verbal;
vezi – predicat verbal;
sar – predicat verbal;
să te tupilezi – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Auzisem eu din oameni" – propoziţie principală, regentă pentru P2, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „că ... să te tupilezi la pământ" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P1, introdusă prin conjuncţia subordonatoare compusă „că... să", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 3: „dacă vrei" – propoziţie circumstanţială condiţională subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia „dacă", regentă pentru P4, enunţiativă optativă, afirmativă, simplă.

Propoziţia 4: „să nu te muşte câinii" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia „să", enunţiativă propriu-zisă, negativă, dezvoltată.

Propoziţia 5: „şi să te lase în pace" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia „să", în raport de coordonare copulativă cu P4, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 6: „cum îi vezi" – propoziţie circumstanţială de timp subordonată faţă de P2, introdusă prin adverbul relativ „cum", regentă pentru P7, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 7: „că sar la tine" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P6, introdusă prin conjuncţia „că", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) Şcoala mea este *aceea.* (pronume demonstrativ – nume predicativ)
Cine este prietenul tău? (pronume interogativ – nume predicativ)
Ştiu *care* este visul tău. (pronume relativ – nume predicativ)
Prietenul meu nu este *nici unul* dintre ei. (pronume negativ – nume predicativ)

Scanned with OKEN Scanner

d) L-*am văzut* în depărtare. (a zări)
Am văzut cartea pe masă. (a observa)
Vedea prin geam apusul soarelui. (a privi)
L-*am văzut* pe stradă pe colegul tău. (a întâlni)
Am văzut filmul la televizor. (a viziona)
Ea *vedea* de bătrân. (a îngriji)

II. Familia lexicală a cuvântului „om":
substantive: *omuleț, omușor, omenire, omenie*;
adjective: *omenos, omenesc, supraomenesc*;
verb: *(a) omeni.*

III. [Andrei *știe*[1]] [când *va pleca* la munte.[2]]
știe – predicat verbal;
va pleca – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CD „când"
[Victor *se gândește* la ziua[1]] [când *va ajunge* la munte.[2]]
se gândește – predicat verbal;
va ajunge – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – AT „când"
[Când *vine* noaptea[1]] [liniștea *se așterne* pretutindeni.[2]]
vine – predicat verbal;
se așterne – predicat verbal.
P1 – CT; P2 – PP „când"
[Când ați știi[1]] [cât a învățat[2]] [l-ați felicita.[3]]
ați ști – predicat verbal;
a învățat – predicat verbal;
ați felicita – predicat verbal.
P1 – CȚ; P2 – CD; P3 – PP

IV. sub – or – do – na – re;
inter – co – mu – nal;
a – nor – mal;
mon – stru;
in – stinc – tiv.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 75

„[Doi căluți roibi și slabi,[1a]] [care *stau* slobozi în adăpostul lor,[2]] [*au cercat* în câteva rânduri, în ziua[1b]] [în care *cercetam* cu privirea această împărăție,[3]] [*să iasă* afară[4]] și [și-*au scos* boturile negre în lumină.[5]]"

I. a) *stau* – predicat verbal;
au cercat – predicat verbal;
cercetam – predicat verbal;
să iasă – predicat verbal;
au scos – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Doi căluți roibi și slabi ... au cercat în câteva rânduri, în ziua" – propoziție pincipală, regentă pentru P2, P3, P4, enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 2: „care stau slobozi în adăpostul lor" – propoziție atributivă subordonată față de P1, introdusă prin pronumele relativ „care", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 3: „în care cercetam cu privirea această împărăție" – propoziție atributivă subordonată față de P1, introdusă prin pronumele relativ cu prepoziție „în care", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 4: „să iasă afară" – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziția 5: „și și-au scos boturile negre în lumină" – propoziție principală, în raport de coordonare copulativă cu P1, prin conjuncția „și", enunțiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) *care* – subiect;
– pronume relativ simplu (substituie substantivul „căluții" – masculin, plural), cazul nominativ; la nivelul frazei introduce o subordonată atributivă;
lor – atribut pronomial;
– pronume personal, persoana a III-a, genul masculin, numărul plural, cazul genitiv;
să iasă – predicat verbal;
– verb predicativ, intranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul conjunctiv, timpul prezent, persoana a III-a, numărul plural;

Scanned with OKEN Scanner

afară – complement circumstanțial de loc;
– adverb simplu de loc, fără grade de comparație.

d) Propoziția 2 este propoziție subordonată atributivă.
„Doi căluți roibi și slabi *sloboziți* în adăpostul lor..."
sloboziți – atribut

e) În text, „care" este pronume.
Care întâmplări sunt adevărate?
care – adjectiv pronominal interogativ
În text, „câteva" este adjectiv nehotărât.
Câteva dintre ele mi-au plăcut foarte mult.
câteva – pronume nehotărât

II. Derivatele de la cuvântul „sat":
– sătuc, sătuleț, sătișor, sătucean;
– sătesc, sătean, consătean.

III. bănuială – suspiciune, ipoteză;
siguranță – certitudine, convingere;
vinovat – culpabil, blamabil, condamnabil;
prefăcut – ipocrit, perfid;
părere – opinie, apreciere.

IV „[Cum *intrai* în clasă[1]] [toți colegii *se repeziră* la mine[2].]"
Propoziția 1 – CT
Propoziția 2 – PP

V. Formele corecte:
recensământ anual;
divinitate invocată;
elev eminent.

VI. corect ≠ incorect;
văzut ≠ nevăzut.

Scanned with OKEN Scanner

TESTUL 76

„[Irinuca *era o femeie* nici tânără, nici tocmai bătrână;[1]] [*avea* bărbat şi o fată balcâză şi lălâie,[2]] [de-ţi *era* frică[3]] [*să înnoptezi* cu dânsa în casă.[4]]"

I. a) *era o femeie* – predicat nominal;
avea – predicat verbal;
era – predicat verbal;
să înnoptezi – predicat verbal.

b) Propoziţia 1: „Irinuca era o femeie nici tânără, nici tocmai bătrână" – propoziţie principală, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 2: „avea bărbat şi o fată balcâză şi lălâie" – propoziţie principală, regentă pentru P3, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 3: „de-ţi era frică" – propoziţie consecutivă subordonată faţă de P2, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „de", regentă pentru P4, enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

Propoziţia 4: „să înnoptezi cu dânsa în casă" – propoziţie completivă indirectă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să", enunţiativă propriu-zisă, afirmativă, dezvoltată.

c) balcâz – urât, slut, pocit;
lălâu – bleg, moale, greoi.

d) Familia lexicală a cuvântului „tânăr":
substantive: *tinereţe, tineret, tinerime*;
adjective: *tinerel, tinerică, întinerit*;
verbe: *a întineri, a reîntineri.*

e) *de* – fără funcţie sintactică;
– conjuncţie simplă subordonatoare cu sensul de „încât", introduce o propoziţie subordonată consecutivă, provine prin conversiune din prepoziţie;
ţi – complement indirect;
– pronume personal, persoana a II-a, numărul singular, forma neaccentuată, cazul dativ;
era – predicat verbal;
– verb predicativ personal, intranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, numărul singular;

Scanned with OKEN Scanner

frică – subiect;
– substantiv comun simplu, defectiv de gen și număr, cazul nominativ, nearticulat.

II. Formele corecte sunt: *(a) traversa, delincvent, bleumarin, stres.*

III. [*Nu se știe*[1]] [cine *va veni* mâine.[2]]
nu se știe – predicat verbal;
va veni – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – SB „cine"
[Problema *era*[1]] [cine *va ajunge* la cabană.[2]]
era – predicat nominal incomplet;
va ajunge – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – PR „cine"
[*Am discutat* problema[1]] [cine ne *va reprezenta.*[2]]
am discutat – predicat verbal;
va reprezenta – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – AT „cine"
[*N-am știut* niciodată[1]] [cine *a ajuns primul.*[2]]
n-am știut – predicat verbal;
a ajuns – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CD „cine"

IV. Propoziția „de i-a adus lemne" este propoziție subordonată circumstanțială de scop.

TESTUL 77

„[Ceea ce *s-a petrecut* atunci în sufletul lui[1]] [*a fost mai iute* decât fulgerul;[2]] [*destul* [3]] [că, cu niște ochi de două ori mai mari decât cei[4a]] [ce poate-i *avea* de obicei,[5]] [cu o față lungă și speriată și neputându-se lămuri[4b]] [cum *răsărisem* noi așa din pământ[6]], [*se uită* la noi măsurându-ne cu privirea de sus până jos și îndesându-ne tot mai tare în perete,[4c]] [ca și cum *ar fi voit*[7]] [*să scape* de o vedenie supărătoare.[8]]"

I. a) *s-a petrecut* – predicat verbal;
a fost mai iute – predicat nominal;
destul – predicat verbal;

Scanned with OKEN Scanner

avea – predicat verbal;
răsărisem – predicat verbal;
se uita – predicat verbal;
ar fi voit – predicat verbal;
să scape – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Ceea ce s-a petrecut atunci în sufletul lui" – propoziție subiectivă subordonată față de P2, introdusă prin pronumele relativ compus „ceea ce".

Propoziția 2: „a fost mai iute decât fulgerul" – propoziție principală, regentă pentru P1.

Propoziția 3: „destul" – propoziție principală, regentă pentru P4, în raport de coordonare prin juxtapunere cu P2.

Propoziția 4: „că, cu niște ochi de două ori mai mari decât cei... cu o față lungă și speriată și neputându-se lămuri...se uită la noi măsurându-ne cu privirea de sus până jos și îndesându-ne tot mai tare în perete" – propoziție subiectivă subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", regentă pentru P5, P6, P7.

Propoziția 5: „ce poate-i avea de obicei" – propoziție atributivă subordonată față de P4, introdusă prin pronumele relativ „ce".

Propoziția 6: „cum răsărisem noi așa din pământ" – propoziție completivă indirectă subordonată față de P4, introdusă prin adverbul relativ „cum".

Propoziția 7: „ca și cum ar fi voit" – propoziție circumstanțială de mod subordonată față de P4, introdusă prin locuțiunea conjunctivală „ca și cum", regentă pentru P8.

Propoziția 8: „să scape de o vedenie supărătoare" – propoziție completivă directă subordonată față de P7, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

c) *ceea ce* – subiect;
– pronume relativ compus, genul feminin, numărul singular, cazul N; la nivelul frazei introduce o propoziție subiectivă;
lui – atribut;
– pronume personal, persoana a III-a, genul masculin, numărul singular, forma accentuată, cazul genitiv;
mai iute – nume predicativ (formează predicatul nominal împreună cu verbul copulativ „a fi");
– adverb simplu de mod, gradul comparativ de superioritate;
destul – predicat verbal;
– adverb de mod predicativ;

Scanned with OKEN Scanner

ne – complement direct;
– pronume personal, persoana I, numărul plural, formă neaccentuată, cazul acuzativ.

II. A plecat *spre parc.*
(substantiv în cazul acuzativ – complement circumstanţial de loc)
S-a aşezat *în dreapta uşii.*
(substantiv în genitiv – complement circumstanţial de loc)
S-a întors *de la voi.*
(pronume personal în acuzativ – complement circumstanţial de loc)
[Se vedea uşa[1]] [*deasupra căreia* atârna tabloul[2].]
(pronume relativ în genitiv – complement circumstanţial de loc).

III. [*Mă bucur*[1]] [pentru cine *va câştiga.*[2]]
mă bucur – predicat verbal;
va câştiga – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CI „pentru cine"
[*Se îndrepta*[1]] [spre cine *aştepta* la marginea aleii.[2]]
se îndrepta – predicat verbal;
aştepta – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CL „spre cine"
[El *este mai bun*[1]] [decât cine *a câştigat* concursul.[2]]
este mai bun – predicat nominal;
a câştigat – predicat verbal.
P1 – PP; P2 – CM „decât cine"

IV. Formele corecte sunt: *proprietar, stand.*

V. Recitea cartea *gândindu-se* la cele întâmplate.
gândindu-se – verb la diateza reflexivă, modul gerunziu;
– complement circumstanţial de timp.

TESTUL 78

„[*Acesta este* scaunul ţării.[1]] [Ştefan cel Mare l-*a mutat* de la Suceava la Iaşi,[2]] [pentru ca astfel *să-şi poată* apăra ţara mai bine chiar din mijlocul ei împotriva atacurilor turcilor şi tătarilor,[3]] [fiindcă *vedea* bine[4]] [că *nu era lesne*[5]] [*s-o facă* din Suceava[6]] [care *era* mult mai departe de hotarul dinspre turci.[7]]"

Scanned with OKEN Scanner

I. a) *aceasta este* – predicat nominal;
a mutat – predicat verbal;
să poată – predicat verbal;
vedea – predicat verbal;
nu era lesne – predicat nominal;
s(ă) facă – predicat verbal;
era – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Acesta este scaunul țării" – propoziție principală.

Propoziția 2: „Ștefan cel Mare l-a mutat de la Suceava la Iași" – propoziție principală, regentă pentru P3.

Propoziția 3: „pentru ca astfel să-și poată apăra țara mai bine chiar din mijlocul ei împotriva atacurilor turcilor și tătarilor" – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de P2, introdusă prin locuțiunea conjuncțională „pentru ca să", regentă pentru P4.

Propoziția 4: „fiindcă vedea bine" – propoziție circumstanțială de cauză subordonată față de P3, introdusă prin conjuncția compusă subordonatoare „fiindcă", regentă pentru P5.

Propoziția 5: „că nu era lesne" – propoziție completivă directă subordonată față de P4, introdusă prin conjuncția subordonatoare „că", regentă pentru P6.

Propoziția 6: „s-o facă din Suceava" – propoziție subiectivă subordonată față de P5 (expresia impersonală „nu era lesne"), regentă pentru P7.

Propoziția 7: „care era mult mai departe de hotarul dinspre turci" – propoziție atributivă subordonată față de P6, introdusă prin pronumele relativ „care".

c) *apăra* – complement direct;
– verb predicativ, tranzitiv, conjugarea I, diateza activă, modul infinitiv, timpul prezent;
mai bine – complement circumstanțial de mod;
– adverb simplu de mod, gradul comparativ de superioritate;
din mijlocul ei – complement circumstanțial de loc;
– pronume personal, persoana a III-a, numărul singular, genul feminin, cazul genitiv, precedat de locuțiunea prepozițională „din mijlocul";
împotriva atacurilor – complement indirect;
– substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul plural, cazul genitiv, precedat de prepoziția „împotriva", articulat cu articolul hotărât enclitic „lor".

Scanned with OKEN Scanner

d) Propoziția 7 este atributivă.
... s-o facă din Suceava *aflată* mai departe.
aflată – atribut

II. [*Nu se știe*[1]] [ce *se va întâmpla.*[2]]
ce – subiect
[*Știm*[1]] [ce *vom deveni.*[2]]
ce – nume predicativ
[*Nu știam*[1]] [al cui desen *era mai bun.*[2]]
al cui – atribut pronominal
[*Spune-mi*[1]] [ce *citești.*[2]]
ce – complement direct
[*Nu știu*[1]] [la ce *te gândești.*[2]]
la ce – complement indirect

III. În textul dat, ultima propoziție – „Și [ca dânsa suntem noi."] – este propoziție principală coordonată cu P1.

TESTUL 79

„[*Să* vă *siliți* din toate puterile[1]] [*să nu adormiți*[2];] [când vi *se vor lipi* ochii de somn,[3]] [*să* vă *ciupiți*[4]] [ca *să goniți* somnul[5]] și, [dacă *se va întâmpla*[6]] [*să cădeți* doborâți[7],] [îndată ce vă *voi deștepta* eu[8]] [*să* vă *sculați* fără zgomot...[9]]"

I. a) *să siliți* – predicat verbal;
să nu adormiți – predicat verbal;
se vor lipi – predicat verbal;
să ciupiți – predicat verbal;
să goniți – predicat verbal;
se va întâmpla – predicat verbal;
să cădeți – predicat verbal;
voi deștepta – predicat verbal;
să sculați – predicat verbal.

b) Propoziția 1: „Să vă siliți din toate puterile" – propoziție principală, regentă pentru P2.

Propoziția 2: „să nu adormiți" – propoziție circumstanțială de scop subordonată față de P1, introdusă prin conjuncția subordonatoare „să".

Scanned with OKEN Scanner

Propoziţia 3: „când vi se vor lipi ochii de somn" – propoziţie circumstanţială de timp subordonată faţă de P4, introdusă prin adverbul relativ „când".

Propoziţia 4: „să vă ciupiţi" – propoziţie principală, regentă pentru P3 şi P5.

Propoziţia 5: „ca să goniţi somnul" – propoziţie circumstanţială de scop subordonată faţă de P4, introdusă prin conjuncţia subordonatoare compusă „ca să".

Propoziţia 6: „dacă se va întâmpla" – propoziţie circumstanţială condiţională subordonată faţă de P9, introdusă prin conjuncţia „dacă".

Propoziţia 7: „să căderi doborâţi" – propoziţie subiectivă subordonată faţă de P6 (verbul impersonal „se va întâmpla"), introdusă prin conjuncţia subordonatoare „să".

Propoziţia 8: „îndată ce vă voi deştepta eu" – propoziţie circumstanţială de timp subordonată faţă de P9, introdusă prin locuţiunea conjuncţională „îndată ce".

Propoziţia 9: „şi să vă sculaţi fără zgomot" – propoziţie principală, în raport de coordonare copulativă („şi") cu propoziţia 4, regentă pentru P8 şi P6.

c) *fără zgomot* – complement circumstanţial de mod;
– substantiv comun simplu, genul neutru, numărul singular, nearticulat, cazul acuzativ, precedat de prepoziţia simplă „fără".

... să vă sculaţi [fără să faceţi zgomot...[2]]
... să vă sculaţi [cum puteţi.[2]]
P2 – propoziţie circumstanţială de mod

d) Propoziţia 7 este subordonată subiectivă.
... dacă se va întâmpla *căderea...*
... dacă se va întâmpla... *acest lucru.*
căderea (lucrul) = subiect.

e) În propoziţia 1, cuvântul „toate" este adjectiv pronominal nehotărât pentru că determină substantivul „puterile" şi se acordă în gen, număr, caz cu substantivul determinat.

II. a se face de râs – a se compromite;
inscripţie funerară – epitaf;
calculator electronic – ordinator, computer.

III. În exemplul dat, „al meu" este nume predicativ în cazul nominativ.

Scanned with OKEN Scanner

IV. cinstit ≠ escroc, impostor, şarlatan;
măreţ ≠ mărunt, neînsemnat;
adânc ≠ neaprofundat, superficial, succint, sintetic;
etern ≠ trecător, efemer, temporar.

V. antirăzboinic (războinic) – care luptă contra războiului;
antiepidemic (epidemie) – care e folosit împotriva epidemiilor;
antiinfecţios (infecţios) – care combate infecţiile;
anticorosiv (corosiv) – care împiedică procesul de coroziune;
anticorupţie (corupţie) – care luptă împotriva corupţiei.

TESTUL 80

„[Cultul vostru pentru Eminescu, acela[1a]] [care *n-a avut* înaintaşi[2]] şi [*nu va putea*[3]] [*să aibă* uşor urmaşi ai geniului său,[4]] [pentru marele creator de veşnică poezie[1b]] [în care *se dovedeşte* strălucit[5]] [că *se pot* îmbina armonic cele mai înalte preocupări morale, cel mai nobil avânt naţional cu cele mai frumoase realizări artistice,[6]] [*e o* adevărată *garanţie* pentru viitorul nostru şi prin aceasta pentru însuşi viitorul acestei ţări.[1c]]"

I. a) *n-a avut* – predicat verbal;
nu va putea – predicat verbal;
să aibă – predicat verbal;
se dovedeşte – predicat verbal;
se pot – predicat verbal;
e o garanţie – predicat nominal.

b) Propoziţia 1: „Cultul vostru pentru Eminescu, acela... pentru marele creator de veşnică poezie... e o adevărată garanţie pentru viitorul nostru şi prin aceasta pentru însuşi viitorul acestei ţări" – propoziţie principală, regentă pentru P2, P3 şi P5.

Propoziţia 2: „care n-a avut înaintaşi" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P1, introdusă prin pronumele relativ „care".

Propoziţia 3: „nu va putea" – propoziţie atributivă subordonată faţă de P1, introdusă prin pronumele relativ „care" subînţeles, în raport de coordonare copulativă („şi") cu P2 şi regentă pentru P4.

Propoziţia 4: „să aibă uşor urmaşi ai geniului său" – propoziţie completivă directă subordonată faţă de P3, introdusă prin conjuncţia „să".

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 5: „în care se dovedește strălucit" – propoziție atributivă subordonată față de P1, introdusă prin pronumele relativ cu prepoziție „în care", regentă pentru P6.

Propoziția 6: „că se pot îmbina armonic cele mai înalte preocupări morale, cel mai nobil avânt național cu cele mai frumoase realizări artistice" – propoziție subiectivă subordonată față de P5, introdusă prin conjuncția „că".

c) *acela* – atribut apozițional;
– pronume demonstrativ de depărtare, forma literară, genul masculin, numărul singular, cazul nominativ;
ai geniului – atribut substantival;
– substantiv comun simplu, genul masculin, numărul singular, cazul G, articulat cu articolul hotărât enclitic „lui", precedat de articolul genitival „ai";
său – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal posesiv, persoana a III-a, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „geniului" (masculin, singular, genitiv);
însuși – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal de întărire, persoana a III-a, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „viitorul" (neutru, singular, acuzativ);
acestei – atribut adjectival;
– adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, forma literară, se acordă în gen, număr, caz cu substantivul „țări" (feminin, singular, genitiv).

d) Propoziția 6 este o propoziție subordonată subiectivă.
... în care se dovedește *îmbinarea* armonică a celor mai înalte preocupări...
îmbinarea – subiect

II. albanez, danez, chinez, peruvian, neozeelandez.

III. Valorile morfologice ale lui „i":
1) articol hotărât enclitic – genul masculin:
Pomi*i* au rodit.
2) pronume personal în dativ și în acuzativ, forma neaccentuată, persoana a III-a:
Nu-*i* place cartea.
Nu-*i* văd pe aici.

Scanned with OKEN Scanner

3) formă scurtă a verbului „a fi" (auxiliar sau copulativ):
Nu-*i* în clasă. (verb predicativ)
„Limba noastră-*i* o comoară." (verb copulativ)
4) formă populară a verbului „a vrea" (auxiliar):
Dacă nu-*i* veni, mă supăr.
5) pronume personal cu valoare neutră:
Dă-*i* cu bere, dă-*i* cu vin.

IV. cult – admirație, respect, dragoste (față de cineva cu nivel înalt de cultură); instruit;
geniu – capacitate creatoare extraordinară; persoană înzestrată cu o astfel de capacitate;
avânt – elan, entuziasm, ardoare;
moral – etic, moralizator, spiritual;
garanție – chezășie, asigurare, cauțiune, amanet;
ignoranță – neștiință;
punct de vedere – opinie, părere.

V. Cei mai buni sunt propriii noștri copii.

VI. [*Știu* [1]] [cum te-*ai pregătit* pentru concurs. [2]]
cum – complement circumstanțial de mod
Și [s-*așază* toți la masă[1]] [*cum* li-*s* anii[2]], [*cum* li-*i* rangul.[3]]
[*Nu știa*[1]] [*cum va fi* vremea.[2]]
cum – nume predicativ, formează predicatul nominal împreună cu verbul copulativ „a fi".

Scanned with OKEN Scanner

LISTA ABREVIERILOR

Ac. – acuzativ;
adj. – adjectiv (adjectival, ă);
adv. – adverb (adverbial, ă);
advers. – adversativ, ă;
art. – articol (articulat);
AT – propoziție atributivă;
Ccl. – complement circumstanțial de loc;
Ccm. – complement circumstanțial de mod;
Ccs. – complement circumstanțial de scop;
Ccz. – complement circumstanțial de cauză;
CD – propoziție subordonată completivă directă;
Cd – complement direct;
Ci – complement indirect;
CL – propoziție subordonată circumstanțială de loc;
CM – propoziție subordonată circumstanțială de mod;
CNS – propoziție circumstanțială consecutivă;
conj. – conjuncție (conjuncțională);
coord. – coordonată, e; coordonare; coordonatoare;
cop. – copulativ(ă);
CS – propoziție subordonată circumstanțială de scop;
CT – propoziție subordonată circumstanțială de timp sau temporală;
CȚ – propoziție subordonată circumstanțială condițională;
CV – propoziție subordonată circumstanțială concesivă;
CZ – propoziție subordonată circumstanțială de cauză sau cauzală;
D – dativ;
d – diateză;
dem. – demonstrativ;
det. – determină;
disj. – disjunctivă;
F – propoziție circumstanțială finală;
f. – genul feminin;
f.sint. – funcție sintactică;
G – genitiv;
inc. – incidentă;
inf. – modul infinitiv;
interj. – interjecție;
juxt. – juxtapunere;
loc. – locuțiune;
m. – genul masculin;
N – nominativ;
n. – genul neutru;
neh. – nehotărât;
n.p. – nume predicativ;
nr. – numărul;
part. – modul participiu;
pl. – numărul plural;
PN – predicat nominal;
pos. – posesiv;
PP – propoziție principală;
PR – propoziție subordonată predicativă;
prep. – prepoziție (prepozițională);
pron. – pronume (pronominal, ă);
Prop.; P – propoziție;
PS – propoziție secundară;
PV – predicat verbal;
Reg. – regentă;
rel. – relativ;
S – subiect;
s. – substantiv;
SB – propoziție subordonată subiectivă;
sg. – numărul singular;
subord. – subordonată (subordonator, oare);
subst. – substantival, ă;
V – cazul vocativ;
vb. – verb (verbal, ă).

Scanned with OKEN Scanner

BIBLIOGRAFIE

XXX
Gramatica limbii române, vol. I – II, Editura Academiei, Bucureşti, 1966

XXX
Dicţionarul explicativ al limbii române, Editura Academiei, Bucureşti, 1984

XXX
Dicţionarul limbii române moderne, Editura Academiei, Bucureşti, 1958

XXX
Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române, Editura Academiei, Bucureşti, 1982

XXX
Îndreptar ortografic, ortoepic şi de punctuaţie, ediţia a V-a, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997

Beldescu G.,
Ortografia în şcoală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973

Bulgăr Gh., Constantinescu-Dobrior Gh.
Dicţionar de arhaisme şi regionalisme, Editura Saeculum I.O., Bucureşti, 2000

Coteanu **I.**,
Gramatica de bază a limbii române, Editura Albatros, Bucureşti, 1982

Hristea Th.,
Sinteze de limba română, Editura Albatros, Bucureşti, 1986

Marcu Florin
Marele dicţionar de neologisme, Editura Saeculum I.O., 2000

Popescu – Mihăieşti Al.,
Dicţionar de omonime, Casa de Editură Avram Iancu, 1993

Seche L., Seche M., Preda I.,
Dicţionar de sinonime, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989

Seche Luiza, Seche Mircea
Dicţionarul de sinonime al limbii române, ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

ARGUMENT / 5

TESTE PROPUSE / SOLUȚIILE TESTELOR PROPUSE

TESTUL 1 7 / 60
TESTUL 2 7 / 61
TESTUL 3 8 / 62
TESTUL 4 8 / 63
TESTUL 5 9 / 64
TESTUL 6 10 / 66
TESTUL 7 10 / 67
TESTUL 8 11 / 68
TESTUL 9 12 / 70
TESTUL 10 12 / 71
TESTUL 11 13 / 72
TESTUL 12 13 / 73
TESTUL 13 14 / 74
TESTUL 14 15 / 75
TESTUL 15 15 / 76
TESTUL 16 16 / 77
TESTUL 17 17 / 78
TESTUL 18 17 / 80
TESTUL 19 18 / 81
TESTUL 20 19 / 82
TESTUL 21 20 / 84
TESTUL 22 20 / 85
TESTUL 23 21 / 86
TESTUL 24 22 / 87
TESTUL 25 22 / 88
TESTUL 26 23 / 89
TESTUL 27 24 / 91
TESTUL 28 25 / 92
TESTUL 29 25 / 93
TESTUL 30 26 / 94
TESTUL 31 27 / 96
TESTUL 32 27 / 97
TESTUL 33 28 / 99
TESTUL 34 28 / 100
TESTUL 35 29 / 102
TESTUL 36 30 / 104
TESTUL 37 30 / 105
TESTUL 38 31 / 107
TESTUL 39 32 / 109
TESTUL 40 32 / 110
TESTUL 41 33 / 112
TESTUL 42 33 / 114
TESTUL 43 34 / 115
TESTUL 44 35 / 117
TESTUL 45 35 / 118
TESTUL 46 36 / 120
TESTUL 47 36 / 122
TESTUL 48 37 / 123
TESTUL 49 38 / 125
TESTUL 50 38 / 127
TESTUL 51 39 / 128
TESTUL 52 40 / 130
TESTUL 53 40 / 131
TESTUL 54 41 / 133
TESTUL 55 41 / 135
TESTUL 56 42 / 137
TESTUL 57 43 / 139
TESTUL 58 43 / 140
TESTUL 59 44 / 141
TESTUL 60 45 / 143
TESTUL 61 45 / 145
TESTUL 62 46 / 146
TESTUL 63 46 / 148
TESTUL 64 47 / 149
TESTUL 65 48 / 151
TESTUL 66 48 / 153
TESTUL 67 49 / 154
TESTUL 68 50 / 155
TESTUL 69 50 / 157
TESTUL 70 51 / 159
TESTUL 71 51 / 160
TESTUL 72 52 / 163
TESTUL 73 53 / 165
TESTUL 74 53 / 167
TESTUL 75 54 / 169
TESTUL 76 55 / 171
TESTUL 77 55 / 172
TESTUL 78 56 / 174
TESTUL 79 57 / 176
TESTUL 80 57 / 178

LISTA ABREVIERILOR / 181

BIBLIOGRAFIE / 182

Scanned with OKEN Scanner

Format: 16/70x100. Coli tipo: 11,5

Tiparul executat la:
S.C. LUMINA TIPO S.R.L.
Str. Luigi Galvani nr.20 bis, sector 2
Tel/fax: 211.32.60; tel: 212.29.27

10,90

Scanned with OKEN Scanner

LIMBA ROMÂNĂ
80 de teste propuse şi rezolvate

Pentru
TESTAREA NAŢIONALĂ, OLIMPIADE ŞCOLARE,
BACALAUREAT,
ADMITEREA ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL SUPERIOR

Lucrarea de faţă îşi propune să vină în sprijinul tuturor celor ce studiază limba română, oferindu-le un material bogat şi variat care să-i ajute să-şi completeze, consolideze şi evalueze cunoştinţele acumulate de-a lungul anilor de şcoală.

Materialul sintetizează, sub forma a optzeci de teste a căror rezolvare este cuprinsă în partea a doua a cărţii, cunoştinţe din toate compartimentele limbii – fonetică, vocabular, morfologie, sintaxă.

Noutatea acestei lucrări constă în abordarea progresivă a cunoştinţelor. Astfel, primele treizeci de teste constituie o etapă pregătitoare pentru rezolvarea următoarelor cincizeci de teste, de o mai mare complexitate şi dificultate. În acest fel, lucrarea se adresează deopotrivă elevilor din clasele gimnaziale sau de liceu, cât şi candidaţilor la concursurile şcolare sau la admiterea în facultăţile la care se susţine această probă.

TVA 109,00

ISBN: 973-653-521-5

Scanned with OKEN Scanner